

Ingrid Sundin

Från: Stodregelenheten@jordbruksverket.se
Skickat: den 12 september 2022 08:05
Ämne: Remiss förslag till föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor
Bifogade filer: Förslag föreskrift direktstöd och grundvillkor 3.4.16-13074-2022.pdf; Konsekvensutredning direktstöd och grundvillkor.pdf; Mall för remissynpunkter 3.4.16-13074-2022.docx; Remiss missiv 3.4.16-13074-2022.pdf; Samrådssynpunkter 3.4.16-13074-2022.pdf; Bilaga Övergripande om strategisk plan och genomförandemodellen.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Ingrid
AppServerName: p360_prod
ArchiveStatusCode: 3
DocumentID: RR 2022-219:01
DocumentIsArchived: -1

Hej!

Jag bifogar förslag till föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2022:xx) om direktstöd och grundvillkor.

Det framgår även i konsekvensutredningen vilka regler vi föreslår och varför vi föreslår dem.

Vänligen fyll i era synpunkter i bifogad mall.

Skicka ditt svar senast den 30 september 2022.

Skicka svaret till jordbruksverket@jordbruksverket.se och märk e-posten med namnet "Dnr 3.4.16-13074/2022".

Hälsningar

Fredric Lindström
Regelhandläggare
Stödregelenheten
Jordbruksverket
Besöksadress: Skeppsbrogatan 2, 553 29 Jönköping
Tfn 036-15 60 87
Fredric.Lindstrom@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se

Stödregelenheten

Enligt sändlista

Förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor

Ni får härmed möjlighet att lämna synpunkter på bifogat förslag till föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor. Mer information om bakgrund till föreskriftsförslaget finns i konsekvensutredningen.

Detta förslag till föreskrifter och allmänna råd innehåller de ersättningar och stöd som är möjliga att söka våren 2023.

Regler i denna föreskrift kan komma att ändras när den strategiska planen slutligt beslutas av Kommissionen. Planen är att den ska godkännas under 2022.

Utöver dessa föreskrifter och allmänna råd finns även förslag på föreskrifter om miljöersättningar, djurvälståndersättningar och kompensationsstöd, samt om ansökan om jordbrukarstöd.

Notera att förslag på föreskrifter och allmänna råd samt konsekvensutredning kan ha ändrats mellan samråd och remiss.

Remissen består av:

- föreskriftsförslag
- konsekvensutredning samt bilaga
- särskild konsekvensanalys
- sammanställning av synpunkter från samrådet
- mall för synpunkter på remissen

Vi behöver era synpunkter på förslaget senast **den 30 september 2022**. Skicka ert svar **per e-post** till jordbruksverket@jordbruksverket.se. För att underlätta vårt arbete önskar vi ha ert svar i elektronisk form.

Ange ”Diarienummer 3.4.16-13074/2022” i rubrikraden i ditt e-postsvar.

Kontaktperson:

Se avsnitt E i konsekvensutredningen för respektive stöd
stodregelenheten@jordbruksverket.se, tfn: 0771-223 223

Med vänlig hälsning
Camilla Callman, Enhetschef

Sändlista

Artdatabanken, SLU

Centrum för Biologisk Mångfald,
SLU

Coompanion

Djurskyddsinspektörernas
Riksförening

Ekologiska lantbrukarna

Förbundet Sveriges Småbrukare

Föreningen Allmogegeten

Föreningen Allmogekon

Föreningen Gotlandskaninen

Föreningen Gutefåret

Föreningen Landtsvinet

Föreningen Nordsvenska Hästen

Föreningen Ryafåret

Föreningen Svenska Allmogefår

Föreningen Svenska Finullsfår

Föreningen Äldre Boskap,

Företagarna

Gröna arbetsgivare

GutefårAkademin

Gård & Djurhälsan

Gävleborgs Fäbodförening

Hav- och vattenmyndigheten

Hela Sverige ska leva

Hushållningssällskapens förbund

Jordbruksverket

Jägareförbundet

Kemikalieinspektionen

Kommunal

KRAV

Landsbygdsnätverket

Lantbrukarnas riksförbund

Lantbrukarnas Riksförbund
Skogsägarna

Livsmedelsverket

Lokalt ledd utveckling

Lundens Djurhälsa AB

Länsstyrelserna

Naturskyddsföreningen

Naturvårdsrådgivare

Naturvårdsverket

Näringslivets Regelnämnd

Post- och Telestyrelsen

Regelrådet

Regionalt utvecklingsansvariga

Riksantikvarieämbetet

Sametinget

Skogsstyrelsen

Skolverket

Skärgårdarnas riksförbund

Svenska ESF-rådet

Svenska Demeterförbundet	Sveriges kommuner och regioner
Svenska Fåravelsförbundet	Sveriges lantbruksuniversitet
Svenska Jägarförbundet	Sveriges Mjölkbönder
Svenska Lanthönsklubben	Sveriges Nötköttsproducenter
Svenska Pig	Sveriges Rödkulleförening
Svenska Russavelsföreningen	Sveriges Spannmålsodlareförening
Svenska Vallföreningen	Tillväxtverket
Svensk Fjällrasavel	Upplandsstiftelsen
Svensk Fågel	Vattenmyndigheterna
Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare	Världsnaturfonden
Sveriges Grisföretagare	VäxtRåd
Sveriges hembygdsförbund	Winnet
Sveriges Jordägarförbund	

Kopia till

Näringsdepartementet

SJVFS Nummer

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor;

Utkom från trycket
Välj datum.

beslutade Beslutsdatum..

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av... §§ förordningen (2022:XXX) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik och efter samråd med Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Vattenmyndigheterna, Riksantikvarieämbetet, Sametinget Skogsstyrelsen, Tillväxtverket och de organisationer som har representanter i övervakningskommittén följande.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER	2
2 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER.....	4
Ersättningsformer	4
Definitioner	4
Förfogandedag för den ansökt arealen	10
Minsta skiftesstorlek	10
Mark där jordbruksverksamheten upphör	10
Aktivitetskrav på jordbruksmark.....	10
Metod för bedömning enligt pro rata av betesmarker och slåtterängar.....	10
3 KAP. GOD JORDBRUKSHÄVD OCH GODA MILJÖFÖRHÅLLANDEN	11
Krav på marktäckning	11
Miljöytor.....	11
4 KAP. SKALA FÖR AVDRAG PÅ GRUND AV VILLKORSFEL.....	12
Bestämmelser för alla villkor i alla ersättningsformer	12
Vad är ett upprepat fel?	13
Dubbelt villkorsavdrag.....	13
Minskning av ersättning vid villkorsfel på en viss areal	13
5 KAP. STÖD TILL UNGA JORDBRUKARE	13
Villkor att vara nystartad samt tidpunkt då villkoren för stödet ska vara uppfyllda	13
6 KAP. NÖTKREATURSTÖD	14

SJVFS Nummer

Räkningsperiod	14
Referensdatum.....	14
7 KAP. ERSÄTTNING FÖR PRECISIONSJORDBRUK - PLANERING.....	14
Vad kan du få ersättning för?	14
Vilka skötselvillkor gäller	15
8 KAP. ERSÄTTNING FÖR MELLANGRÖDA FÖR KOLINLAGRING, FÅNGGRÖDA OCH VÅRBEBARBNING FÖR MINSKAT KVÄVELÄCKAGE	16
Vad kan du få ersättning för?	16
Gemensamt för fång- och mellangröda.....	16
Fånggröda.....	17
Mellangröda	17
Vårbebearbning.....	18
9 KAP. ERSÄTTNING FÖR EKOLOGISK PRODUKTION	18
Allmänna regler för växtodling och djurhållning.....	18
Regler för växtodling	19
Regler för djurhållning.....	21
10 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER	23
Undantag	24
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	24
BILAGA 1.....	25
Villkorsavdrag.....	25
BILAGA 2.....	30
Landskapselement i betesmark och slåtteräng	30
BILAGA 3.....	31
Godkända örter för blommande träd och blommande fältkant	31
Ettåriga grödor	31
Tvååriga grödor.....	31
Fleråriga grödor.....	31
Fleråriga arter som är godkända, men för vilka utsädet bör vara av inhemskt ursprung för att undvika hybridisering med vilda växter.....	32

1 KAP. GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER

1 § Denna författning kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som

medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013¹,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013²,
3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007³
4. kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 av den 7 december 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC)⁴,
5. kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2022/1172 av den 4 maj 2022 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken och tillämpningen och beräkningen av administrativa avdrag för villkor⁵,
6. Kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/2146 av den 24 september 2020 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 vad gäller produktionsregler vid exceptionella omständigheter i ekologisk produktion⁶,
7. kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2022/1173 av den 31 maj 2022 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken⁷
8. Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/464 av den 26 mars 2020 om vissa tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 vad gäller de handlingar som krävs för retroaktivt godkännande av perioder för omställning, produktion av ekologiska produkter och information som ska tillhandahållas av medlemsstaterna⁸
9. Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1165 av den 15 juli 2021 om godkännande av vissa produkter och ämnen för användning i ekologisk produktion och om upprättande av förteckningar över dessa⁹ och
10. förordningen (2022:XXX) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

¹ EUT L 435, 6.12.2021, s. 1 (Celex 32021R2115).

² EUT L 435, 6.12.2021, s. 187 (Celex 32021R2116).

³ EUT L 150, 14.6.2018, s. 1 (Celex 32018R0848).

⁴ EUT L 20, 31.1.2022, s. 52 (Celex 32022R0126).

⁵ EUT L 183, 8.7.2022, s. 12 (Celex 32022R1172).

⁶ EUT L 428, 18.12.2020, s. 5 (Celex 32020R2146).

⁷ EUT L 183, 8.7.2022, s. 23 (Celex 32022R1173).

⁸ EUT L 98, 31.3.2020, s. 2 (Celex 32020R0464).

⁹ EUT L 253, 16.7.2021, s 13 (Celex 32021R1165).

2 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Ersättningsformer

1 § Denna författning gäller följande former av villkor, stöd och ersättningar:

1. grundvillkor
2. gårdsstöd
3. stöd till unga jordbrukare
4. nötkreatursstöd
5. ersättning för precisionsjordbruk – planering
6. ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage
7. ersättning för ekologisk produktion

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter betyder:

Anläggning Anläggning enligt artikel 4.27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag")¹⁰.

Betesmarker och slåtterängar *Betesmark*
Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som sköts med bete, avslagning eller putsning samt är bevuxet med gräs, örter eller hävdad ljunng som är dugligt som foder.

Slåtteräng
Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används på eftersommaren till slåtter eller för slåtter kompletterat med efterbete. Slåtterängen ska vara bevuxen med gräs, örter eller hävdad ljunng som är dugligt som foder.

Generellt för betesmarker och slåtterängar

Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som betesmark eller slåtteräng. Skog samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som betesmark eller slåtteräng. Myrmark som är bevuxen med gräs, halvgräs, fräken och

¹⁰ EUT L 84, 31.3.2016, s. 1 (Celex 32016R0429).

örter och som används, eller kan användas till slåtter, räknas inte som slåtteräng om den ligger i Norrbottens, Västerbottens eller Jämtlands län.

För att ett skifte ska räknas som betesmark eller slåtteräng ska marken klassificeras som ägoslaget betesmark i blockdatabasen. Mark som inte är klassificerad som ägoslaget betesmark i blockdatabasen kan klassificeras som betesmark eller slåtteräng om marken har tydliga inslag av hävdgynnade arter eller har höga natur- eller kulturvärden knutna till slåtter- eller beteshävd.

Ytor tätt med träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement eller som saknar tillräckligt med gräs eller örter, ska bedömas i enlighet med 1 kap. 7 §. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 2 som är bevuxna med gräs, örter eller hävdad ljung ingår alltid i skiftesarealen.

Brukningscentrum Det block eller det närmast belägna blocket där de för jordbruksföretagets drift viktigaste ekonomibyggnader är belägna.

Blockdatabas Jordbruksverkets digitala register över jordbruksmarken i Sverige.

Djurenhet för ekologisk produktion Enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU).¹¹

Ekologisk djurhållning Djurhållning som har certifierats av ett godkänt kontrollorgan, enligt reglerna i artikel 3.1 och 3.27 i europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848.

Ekologisk odling Ekologisk odling som har certifierats enligt reglerna i europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848.

Ekologisk produktion Användning av produktionsmetoder som överensstämmer med denna förordning i samtliga produktions-, berednings- och distributionsled, inklusive under den

¹¹ EUT L 227, 31.7.2014, s 18 (Celex 32014R0808).

	omställningsperiod som avses i artikel 10 enligt artikel 3.1 i europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848.
<i>Gräs eller annat örtartat foder</i>	Alla örtartade växter som är vanliga i naturlig betesmark eller brukar ingå i fröblandningar för betes- eller ängsmark i medlemsstaten, oavsett om marken används för betesdjur eller inte.
<i>Gröda</i>	En odling av något av de olika släkten som definieras i den botaniska indelningen av grödor, en odling av någon av arterna när det gäller korsblommiga växter, potatisväxter och gurkväxter, mark i träda, gräs eller annat örtartat foder. Höstgrödor och vårgrödor ska anses som olika grödor, även om de hör till samma släkte.
<i>Gårdsstöd</i>	Grundläggande inkomststöd för hållbarhet enligt artikel 21 i förordning (EU) 2021/2115.
<i>Hållandeperiod</i>	Denna period börjar dagen efter det att ansökan om utbetalning kommer in till stödmyndigheten. Under perioden ska den som söker för djuren hålla minst det antal djur som finns med i ansökan.
<i>Jordbruksareal</i>	Den totala areal som upptas av åkermark, permanent gräsmark, betesmarker och slåtterängar och permanenta grödor. Jordbruksareal benämns även som jordbruksmark.
<i>Jordbruksverksamhet</i>	Jordbruksverksamhet är att producera, föda upp eller odla jordbruksprodukter, inbegripet skörd, mjölkning, djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion. Förutom ovanstående ska också jordbruksmarken hållas i ett skick som gör den lämplig för bete eller odling utan några särskilda förberedande åtgärder utöver sedvanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Som jordbruksverksamhet klassas även mekanisk jordbearbetning, odling med etablerade metoder, bete eller samt putsning, avslagning eller motsvarande. Grön träda, betesuppehåll eller liknande utan putsning eller avslagning räknas inte som jordbruksverksamhet. På en åkermark i träda och på fältkanter som avses i KAP. 3 anses en odling med etablerade metoder

	ske om växtligheten består av en blandning av grödor som är särskilt framtagna för att ge vilt, fåglar eller insekter en god livsmiljö där. På blommande träda och blommande fältkant som avses i KAP 3. anses odling med etablerade metoder ske om växtligheten domineras av godkända sorter i blandning eller i renbestånd.
<i>Miljöytor</i>	Icke-produktiva områden eller element enligt Bilaga III i förordning (EU) 2021:2115.
<i>Naturliga impediment</i>	Med naturliga impediment menas naturligt förekommande sandområden, stenar, hållar, berg i dagen och naturliga vattensamlingar.
<i>Nötkreatursstöd</i>	Kopplat inkomststöd för produktion av nötkreatur enligt X § förordningen (XXXX:XXX) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.
<i>Omställning till ekologisk produktion</i>	Fodertillverkning, växtodling eller djurhållning, under omställning, som kontrolleras enligt reglerna i artikel 10 i europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848.
<i>Permanent gräsmark</i>	Åkermark som utnyttjas till att odla gräs eller annat örtartat foder och som inte har ingått i växtföljden på jordbruksföretaget under fem år eller mer. Även betesmarker och slåtterängar räknas som permanent gräsmark. Åkermark som består av växtlighet av gräs eller annat örtartat foder ska inte ingå i klassningen av permanent gräsmark under de år som marken anmäls som en miljöyta.
<i>Permanenta grödor</i>	Grödor som inte ingår i växtföljden, förutom permanent gräsmark, som växer på marken i fem år eller mer och ger upprepade skördar, inbegripet plantskolor, samt skottskog med kort omloppstid.
<i>Plantskolor</i>	Arealer med unga växter som odlas utomhus för senare utplantering, nämligen - plantskolor för vinstockar och grundstammar, - plantskolor för träd och buskar för frukt, nötter och bär, - plantskolor för prydnadsväxter,

SJVFS Nummer

	- kommersiella plantskolor för skogsträd, utom sådana som odlas för jordbruksföretagets eget behov på skogsmark, - plantskolor för träd och buskar för utplantering i trädgårdar, parker, utmed gator och vattendrag (t.ex. häckplantor, rosenbuskar och andra prydnadsbuskar, prydnadsbarrträd), i samtliga fall inbegripet grundstammar och unga plantor.
<i>Registrerad aktör</i>	Aktör enligt artikel 4.24 i förordning (EU) 2016/429 som är registrerad i Jordbruksverkets anläggningsregister.
<i>Satta i avel</i>	Hondjur som är seminerade, betäckta eller släppta med handjur i avelssyfte och handjur som har betäckt eller är släppta med hondjur i avelssyfte.
<i>Sista ansökningsdag</i>	Datumet för sista dag för ansökan om stöd som fastställs i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS XXXX:XX) om ansökan om jordbrukarstöd.
<i>Sista ändringsdag</i>	Datumet för sista dag att ändra för stödansökningar som fastställs i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS XXXX:XX) om ansökan om jordbrukarstöd
<i>Skottskog med kort omloppstid</i>	Salix med ett maximalt skördeintervall på 10 år samt poppel och hybridasp med ett maximalt skördeintervall på 20 år.
<i>Stöd till unga jordbrukare</i>	Kompletterande inkomststöd för unga jordbrukare enligt artikel 30 i förordning (EU) nr. 2115/2021.
<i>Stödberättigande hektar</i>	All jordbruksmark som stödsökande under stödåret förfogar över och som stödsökande bedriver jordbruksverksamhet på. Om det förekommer annan verksamhet på jordbruksmarken ska marken anses vara stödberättigande hektar så länge den huvudsakliga verksamheten på marken fortfarande är jordbruksverksamhet. För att jordbruksmarken ska räknas som stödberättigande ska den uppfylla kraven på stödberättigande under hela årets odlingsperiod, förutom i de fall där en betesmark ska besiktas efter restaurering. I dessa fall ska marken vara

stödberättigande från det datum som kontrollanten har besiktat den, dock senast den 15 juni innevarande år.

Landskapselement i åkermark som traditionellt är en del av goda jordbruksmetoder och gott markutnyttjande ingår i den stödberättigande arealen, förutsatt att deras bredd inte överstiger två meter. Ej stödberättigande ytor som är under 100 kvadratmeter ingår i den stödberättigande arealen.

Vändtegar som behövs för odlingen ingår i den stödberättigande arealen och räknas som en del av huvudgrödan på skiftet i de stöd som berörs.

Landskapselement som omfattas av skyldigheten till bibehållande inom ramen för GAEC 8 i grundvillkoren ingår i den stödberättigande arealen.

Fältkanter som omfattas av reglerna för miljöytor inom ramen för GAEC 8 i grundvillkoren ingår i den stödberättigande arealen och räknas som en del av huvudgrödan på skiftet i de stöd som berörs.

Pro rata ska användas för att fastställa den stödberättigande arealen på betesmarker och slåtterängar.

<i>Stödmyndighet</i>	Den myndighet som prövar frågor om stödet.
<i>Träda</i>	Träda är åkermark där det inte sker någon produktion.
<i>Vall</i>	En gröda på åkermark som består av vallgräs eller vallbaljväxter eller en blandning av dessa.
<i>Växtskyddsmedel</i>	Samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG ¹² .
<i>Åkermark</i>	Jordbruksmark som används för växtodling eller som hålls i ett sådant tillstånd att den kan användas för växtodling. Marken ska kunna användas utan någon särskild förberedande åtgärd annat än användande av gängse

¹² EUT L 309, 24.11.2009, s. 1 (Celex 32009R1107).

SJVFS Nummer

jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Marken ska kunna användas för växtodling varje år. Undantag kan göras för ett enskilt år om särskilda omständigheter föreligger.

Förfogandedag för den ansökta arealen

3 § Den 15 juni det aktuella stödåret ska sökanden förfoga över de skiften som ingår i stödansökan.

Minsta skiftesstorlek

4 § För att stöd ska lämnas för gårdsstödet och stödet till unga jordbrukare ska ett jordbruksskifte vara minst 0,10 hektar.

Undantag från första stycket gäller för skiften som ligger i direkt anslutning till ett annat skifte med gårdsstödsberättigande gröda på samma block. Den totala arealen för blocket får dock inte understiga 0,10 hektar.

Mark där jordbruksverksamheten upphör

5 § Jordbruksmark upphör att vara stödberättigande när markarbeten för en permanent förändring till annat än jordbruksmark påbörjas på skiftet. På skiften som används för produktion det aktuella året, upphör stödberättigandet på den yta där markarbetet utförs. På skiften som inte används för produktion, upphör stödberättigandet på den del av skiftet där markanvändningen ska förändras permanent.

Jordbruksverksamhet på jordbruksmark

6 § Jordbruksmarken ska vara synbart påverkad av jordbruksverksamhet senast den 31 oktober, det år verksamheten ska utföras för att den ska vara godkänd som stödberättigande hektar i berörda stöd.

Undantag från första stycket gäller för

1. åkermark som läggs i träda och fältkanter som avses i KAP. 3 vilka inte behöver ha jordbruksverksamhet under det första året som träda eller fältkant,
2. mark som ingår i ett skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner får istället hållas i ett skick som bevarar förmågan att begränsa läckage av växtnäring och bekämpningsmedel eller,
3. betesmark och slåtteräng som ingår i ett miljöersättningsåtagande ska ha jordbruksverksamhet minst vartannat år enligt villkoren för åtagandet.

Metod för bedömning enligt pro rata av betesmarker och slåtterängar

7 § För betesmarker och slåtterängar ska tillämpning av pro rata bedömning göras för följande element :

1. Ytor med träd- eller buskskikt som saknar tillräcklig mängd gräs, örter, hävdad ljung eller som är svåråtkomliga för betesdjuren.
2. Ytor med naturliga impediment.
3. Värdefulla landskapselement som inte är bevuxna med gräs, örter eller hävdad ljung. De värdefulla landskapselement som berörs är fornlämningslokal,

odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike, som uppfyller definitionen i bilaga 2.

Enskilda element som är 0,05 hektar eller mindre ska ingå i arealen om de tillsammans täcker högst 10 procent av blockets areal. För block där dessa element täcker mer än 10 procent men maximalt 30 procent av arealen ska arealen minskas med 20 procent. För block där dessa element täcker mer än 30 procent men maximalt 50 procent ska arealen minskas med 40 procent.

Sammanhängande områden med element som var för sig är 0,05 hektar eller mindre men tillsammans täcker mer än 50 procent av arealen får inte ingå i blocket. Om storleken på ett enskilt element är större än 0,05 hektar får det inte ingå i blocket.

3 KAP. GOD JORDBRUKSHÄVD OCH GODA MILJÖFÖRHÅLLANDEN

Krav på marktäckning

1 § Som godkänd marktäckning för kraven i GAEC 6 enligt bilaga III i förordning (EU) 2021/2115 räknas

1. vall,
2. höstsådd,
3. sockerbetor, fodersocker, foderbetor, morötter, rödbetor och andra liknande rotväxter,
4. sent skördade kålväxter,
5. mellangrödor,
6. fånggrödor,
7. bevuxen träda och
8. stubb som har lämnats obearbetad efter skörd av spannmål eller oljeväxter.

Miljötor

2 § Som bevuxen träda räknas åkermark som lagts utanför produktion från och med den 1 januari till och med den 15 augusti under innevarande stödår. Om marken ska höstsås får trädan brytas tidigast den 16 juli innevarande stödår.

Trädan ska vara bevuxen vilket innefattar att den åtminstone ska ha lämnats obearbetad med stubb efter skörd av grödan under föregående år.

3 § Som blommande träda räknas mark som har lämnats utanför produktion från och med den 1 januari till och med den 20 oktober i Blekinge, Halland och Skånes län under innevarande stödår. För övriga landet gäller perioden från och med 1 januari till och med 10 oktober under innevarande stödår.

Trädan ska vara bevuxen med minst en pollen- eller nektarrik ört enligt bilaga 3 på en övervägande del av marken. Örterna ska vara etablerade på marken senast den 15 juli under stödåret.

4 § Som obrukad fältkant räknas den yttre kanten på ett skifte som har lämnats utanför produktion från och med den 1 januari till och med 15 augusti under innevarande stödår. Om marken ska höstsås får fältkanten brytas tidigast den 16 juli innevarande stödår.

Fältkanten ska vara bevuxen vilket innefattar att den åtminstone ska ha lämnats med stubb efter skörd av grödan under föregående år. Fältkanten ska vara minst 2 meter

SJVFS Nummer

bred. Fältkanten får inte utgöra en övervägande del av skiftets areal och ska ligga på ett skifte där huvudgrödan utgörs av produktion.

5 § Som blommande fältkant räknas den yttre kanten på ett skifte som har lämnats utanför produktion från och med 1 januari till och med 20 oktober i Blekinge, Halland och Skånes län under innevarande stödår. För övriga landet gäller perioden från och med 1 januari till och med 10 oktober under innevarande stödår.

Fältkanten ska vara minst 2 meter bred. Fältkanten ska vara bevuxen med minst en pollen- eller nektarrik ört enligt bilaga 3 på en övervägande del av marken. Fältkanten får inte utgöra en övervägande del av skiftets areal och ska ligga på ett skifte där huvudgrödan utgörs av produktion. Örterna ska vara etablerade på marken senast den 15 juli under stödåret.

6 § Som gröngödslingsgröda räknas åkermark som har lämnats utanför produktion från och med den 1 januari till och med den 15 augusti under innevarande stödår och som har såtts in med baljväxter i blandning med gräs med syfte att förbättra jordstrukturen och tillföra näring till marken.

Baljväxterna får utgöra maximalt 50 procent av utsädesvikten. Om marken ska höstsås får grödan brytas den 16 juli.

7 § Växtskyddsmedel eller gödsel får inte användas på miljöytorna under perioden som de ska finnas på plats under stödåret. Reglerna som rör skötsel av träd enligt 13 § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2020:2) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket ska gälla för alla oproduktiva miljöytor. 8 § Jordbearbetning får inte ske på miljöytorna förutom som förberedelse för insådd av pollen- och nektarrika örter.

9 § Under stödår 2023 ska 7-8 §§ inte gälla för bevuxen träd enligt 3 § i detta kapitel.

4 KAP. SKALA FÖR AVDRAG PÅ GRUND AV VILLKORSFEL

Bestämmelser för villkorsavdrag

1 § Reglerna i detta kapitel gäller avdrag på grund av villkorsfel för ersättning för ekologisk produktion, ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage samt ersättning för precisionsjordbruk - planering i dessa föreskrifter.

2 § Om stödmyndigheten konstaterar att en lantbrukare inte följt ett villkor ska myndigheten göra ett avdrag från utbetalningen. Det framgår av 3-6 §§ i detta kapitel och i bilaga 1 hur stora avdragen ska vara.

3 § Om det finns särskilda skäl kan stödmyndigheten medge undantag från bestämmelserna i det här kapitlet.

Allmänt råd till 3 §

Stödmyndigheten bör göra mindre villkorsavdrag eller inget avdrag alls om villkorsfelet beror på särskilda skäl.

Följande situationer kan till exempel vara särskilda skäl:

- 1. Extremt väder som inte är tillräckligt allvarligt för att vara force majeure så som regn under hela skördeperioden.*
- 2. Försenad sådd då grödan blivit förstörd och behöver sås om.*
- 3. Gröda som blivit uppäten eller förstörd av vilt på ett sätt som varit svårt att förebygga.*
- 4. Rovdjursangrepp som var svåra att förutse eller förebygga.*
- 5. Bekämpning av växt- eller djursjukdomar och invasiva arter.*

Om lantbrukaren själv meddelar myndigheten om villkorsfelet kan även det utgöra särskilda skäl för att göra mindre avdrag eller inget avdrag alls. Det gäller inte om lantbrukaren är informerad om en kommande kontroll.

Vad är ett upprepat fel?

4 § Stödmyndigheten ska bedöma om den sökande har upprepat ett fel när följande förutsättningar är uppfyllda.

1. Felet konstaterades det år som villkoret senast kontrollerades,
2. Stödmyndigheten meddelade lantbrukaren om det felet då
3. Det är samma villkor som inte är uppfyllt. Felet behöver inte vara upprepat på samma mark eller djur.
4. Felet återkommer eller har inte åtgärdats inom strategisk plan 2023-2027.

Dubbelt villkorsavdrag

5 § Om den sökande har upprepat ett villkorsfel enligt 4 § ska stödmyndigheten göra ett dubbelt villkorsavdrag för det konstaterade upprepade felet, under förutsättning att inget annat framgår av bilaga 1.

Minskning av ersättning vid villkorsfel på en viss areal

6 § Vid villkorsfel på en viss areal ska stödmyndigheten räkna ut storleken på avdraget på följande sätt: om en större areal konstateras på ett skifte än vad lantbrukaren har sökt utbetalning för ska mellanskillnaden kompensera för areal med villkorsfel på det skiftet.

Villkorsavdrag får inte vara större än årets utbetalning av ersättning för det aktuella skiftet.

5 KAP. STÖD TILL UNGA JORDBRUKARE

Villkor att vara nystartad samt tidpunkt då villkoren för stödet ska vara uppfyllda

1 § För att en fysisk eller juridisk person ska ha rätt till stöd till unga jordbrukare ska den fysiska personen som uppfyller ålderskravet för ung jordbrukare, är ansvarig för jordbruksföretaget och innehar lämplig utbildning eller lämpliga yrkesfärdigheter, även uppfylla följande krav:

SJVFS Nummer

1. Etablera sig som ansvarig för det sökande jordbruksföretaget för första gången samma år eller under de fem år som föregår den första ansökan om stöd till unga jordbrukare och
2. inte ha varit ansvarig för något annat jordbruksföretag tidigare.

Utöver vad som anges i första stycket ska den fysiska personen

1. vara högst 40 år under det år första ansökan om stöd till unga jordbrukare lämnas in,
2. vara ansvarig för företaget senast sista ansökningsdag och
3. inneha lämplig utbildning eller lämpliga yrkesfärdigheter senast sista ansökningsdag.

Om en annan juridisk person helt eller tillsammans med andra kontrollerar en juridisk person som söker stödet, ska villkoren i första och andra stycket tillämpas på varje fysisk person som har kontroll över denna andra juridiska person.

Om flera unga jordbrukare enligt första och andra stycket har förvärvat kontroll över den juridiska personen vid olika tillfällen, ska det tidigaste förvärvet av kontroll anses vara den tidpunkt för etablering som avses i punkt 1 i första stycket.

6 KAP. NÖTKREATURSTÖD

Räkningsperiod

1 § Räkningsperioden för djurinnehavet är den 1 augusti året före ansökningsåret till och med den 31 juli ansökningsåret. För stödår 2023 startar räkningsperioden 1 augusti 2022.

Referensdatum

2 § Enligt X § förordningen **XXXX:XXX** om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska nötkreatursstöd baseras på det djurinnehav under räkningsperioden som har rapporterats till det Centrala nötkreatursregistret (CDB) på villkor att kraven på identifiering och registrering av djur är uppfyllda. Nötkreatursstöd ska baseras på djurinnehavet och på villkor att kraven på identifiering och registrering av djur är uppfyllda utifrån djurens vistelseperioder i CDB per den 31 juli under det gällande ansökningsåret.

Vid bedömningen av om villkoren är uppfyllda ska hänsyn tas till den tidsfrist som registrerad aktör har på sig för rapportering av förändringar av djurinnehavet som avser händelser som inträffat före eller senast detta datum.

7 KAP. ERSÄTTNING FÖR PRECISIONSJORDBRUK - PLANERING

Vad kan du få ersättning för?

1 § Den sökande med åkermark och permanent gräsmark på åkermark inom nitratkänsligt område kan få ersättning för precisionsjordbruk. Med nitratkänsligt område avses de områden som anges som känsliga i 2 § i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Åkermark i träda eller med permanenta grödor är inte berättigad till ersättning.

Vilka skötselvillkor gäller

Växtodlingsplan

2 § Sökande ska upprätta en växtodlingsplan som ska finnas tillgänglig för kontroll senast sista dag för SAM-ansökan. I växtodlingsplanen ska företagets alla åkermarkskiften samt permanent gräsmark på åkermarkskiften finnas med och anges med samma skiftesredovisning som i SAM-ansökan. För varje skifte ska denna information anges:

1. Förfrukt och årets gröda eller grödor.
2. Behov av fosfor och kalium.
3. Kvävebehovsberäkning.
4. Mängden mineralgödsel, stallgödsel eller andra organiska gödselmedel som sökande planerar att använda och mängden fosfor och kalium i gödselmedlen.

3 § Genom undantag från 2 § ska växtodlingsplanen för stödåret 2023 finnas tillgänglig för kontroll senast sista ändringsdag för SAM-ansökan.

Växtnäringsbalans

4 § Den sökande ska upprätta en växtnäringsbalans på gårdsnivå och all åkermark och permanent gräsmark på åkermark ska ingå. Den ska finnas tillgänglig för kontroll senast sista dagen för SAM-ansökan.

Växtnäringsbalansen ska vara upprättad ansökningsåret eller under de två föregående åren samt baseras på uppgifter från föregående odlingssäsong. För frilandsodling av grönsaker och bär kan den sökande istället välja att göra växtnäringsbalans på skiftesnivå.

5 § Genom undantag från 4 § första stycket ska för stödåret 2023 växtnäringsbalansen finnas tillgänglig för kontroll senast sista ändringsdag för SAM-ansökan

Markkartering

6 § Markkarteringen på skiftesnivå för de skiften som ingår i ansökan om ersättningen ska uppfylla dessa villkor

1. Markkarteringen får inte vara äldre än 10 år vid sista dag för SAM-ansökan det aktuella stödåret.
2. Markkarteringens prover ska tas jämnt fördelade över åkermarken. Provplatserna ska märkas ut på en karta och lätt kunna utläsas på skiftesnivå.
3. För pH, P-AL (lättlösligt fosfor) och K-AL (lättlösligt kalium) ska minst ett jordprov tas per hektar. För skiften som är mindre än tre hektar ska minst ett prov tas.
4. Markkarteringen ska finnas tillgänglig för kontroll senast sista dag för SAM-ansökan.

7 § Genom undantag från 6 § 4 p. ska för stödåret 2023 markkarteringen finnas tillgänglig för kontroll senast sista ändringsdag för SAM-ansökan

SJVFS Nummer

Stallgödselanalys

8 § Om flytgödsel används i företaget ska minst en stallgödselanalys göras per år. Analysen ska påvisa mängden ammoniumkväve, fosfor och kalium i flytgödseln. Analysen ska finnas tillgänglig för kontroll senast sista ändringsdag för SAM-ansökan.

Dräneringsbrunnar

9 § Alla dräneringsbrunnar ovan mark på ett skifte som ingår i ansökan om ersättning och som är omgivna av åkermark eller permanent gräsmark på åkermark runt om hela brunnen ska ha en bevuxen zon runt brunnen. Zonen ska vara insådd eller redan bevuxen med gräs eller med blandning av örter och gräs med minst två meters bredd runt hela dräneringsbrunnen. Zonen ska vara insådd eller redan bevuxen senast i samband med etablering av huvudgrödan.

10 § Genom undantag från 9 § för stödåret 2023 räcker det att den bevuxna zonen är etablerad runt dräneringsbrunnen vid tiden för vårsådd 2023 även om en höstsådd gröda från hösten 2022 odlas på skiftet.

11 § Ersättningen för precisionsjordbruk kan inte kombineras på samma skifte som ett åtagande för miljöersättningen för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner om det finns dräneringsbrunnar på samma skifte som den anpassade skyddszonen.

8 KAP. ERSÄTTNING FÖR MELLANGRÖDA FÖR KOLINLAGRING, FÅNGGRÖDA OCH VÅRBEBARBETNING FÖR MINSKAT KVÄVELÄCKAGE

Vad kan du få ersättning för?

1 § Sökande med åkermark inom nitratkänsligt område kan få ersättning för odling av fånggröda. Sökande med åkermark och permanent gräsmark på åkermark inom nitratkänsligt område kan få ersättning för vårbearbetning. Med fånggröda avses växtlighet som har sin huvudsakliga tillväxt mellan två huvudgrödor och som odlas med syftet att minska växtnäringens förluster efter huvudgrödans skörd. Slåtter-, frö- eller betesvall eller bevuxen träda får inte räknas som huvudgröda.

Med vårbearbetning avses att ingen jordbearbetning sker efter skörd av en huvudgröda, efter en vall eller efter en bevuxen träda förrän efter årets slut. Med nitratkänsligt område avses de områden som anges som känsliga i 2 § i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

2 § Sökande med åkermark inom stödområde 6-12 samt inom område 13 utan kompensationsstöd kan få ersättning för odling av mellangröda. Stödområdena definieras i förordningen (XXXX:XXX) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Med mellangröda avses växtlighet som har sin huvudsakliga tillväxt mellan två huvudgrödor och som odlas med syftet att öka inlagringen av kol i marken efter huvudgrödans skörd. Slåtter-, frö- eller betesvall eller bevuxen träda får inte räknas som huvudgröda.

Gemensamt för fång- och mellangröda

Vilka skötselvillkor gäller för sådd och etablering av fång- eller mellangröda?

3 § Fånggrödan ska sås vid en tidpunkt och på ett sådant sätt att den utvecklas väl och tar upp kväve efter skörden av huvudgrödan. Mellangrödan ska sås vid en tidpunkt och på ett sådant sätt att den utvecklas väl och lagrar in kol efter skörden av huvudgrödan.

4 § Uppkomsten av fång- eller mellangrödan ska vara tillräcklig med hänsyn tagen till lokala förhållanden och väderlek.

Hur får fång- eller mellangröda användas?

5 § Sökande får inte använda fång- eller mellangrödan för slätter, bete, foder eller annan produktion före det datum då fång- eller mellangrödan tidigast får brytas. Fång- eller mellangrödan får inte övergå i huvudgröda.

Hur får gödselmedel spridas?

6 § Gödselmedel får inte spridas på marken mellan skörd av huvudgrödan och det datum då fång- eller mellangrödan tidigast får brytas.

Fånggröda

Vilka skötselvillkor gäller för sådd och etablering av fånggröda?

7 § Följande utsäde är godkänt vid sådd av fånggröda:

1. Vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Högst 15 viktprocent av utsädesblandningen får utgöras av vallbaljväxter. Fånggrödan ska sås in i en annan huvudgröda än potatis, rotfrukter eller grönsaker.
2. Vitsenap, oljerättika eller rättika. Fånggrödan ska sås in i eller direkt efter skörd av en annan huvudgröda än potatis, rotfrukter eller grönsaker. Den kan också sås direkt efter skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker.
3. Höstråg eller westerwoldiskt rajgräs. Fånggrödan ska sås direkt efter skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker.

När får fånggrödan brytas?

8 § Om fånggrödan är vallgräs, vallgräs i blandning med vallbaljväxter, vitsenap, oljerättika eller rättika, får den brytas genom kemisk avdödning eller mekanisk bearbetning tidigast den 10 oktober. I Blekinge, Skåne och Hallands län får dessa fånggrödor brytas genom kemisk avdödning eller mekanisk bearbetning tidigast den 20 oktober.

Om fånggrödan är höstråg eller westerwoldiskt rajgräs får den brytas genom kemisk avdödning eller mekanisk bearbetning tidigast den 1 januari året efter stödåret.

Mellangröda

Vilka skötselvillkor gäller för sådd och etablering av mellangröda?

9 § Mellangrödan ska vara insädd i eller sådd efter skörd av huvudgrödan. Om huvudgrödan är potatis, rotfrukter eller grönsaker ska mellangrödan sås in direkt efter

SJVFS Nummer

skörd av huvudgrödan. Högst 30 viktprocent av frön i utsädet till mellangrödan får vara baljväxter.

När får mellangrödan brytas?

10 § Mellangrödan får brytas genom kemisk avdödning eller mekanisk bearbetning tidigast den 10 oktober. I Blekinge, Skåne och Hallands län får mellangrödan brytas genom kemisk avdödning eller mekanisk bearbetning tidigast den 20 oktober.

Vårbearbetning

Vad kan sökande få ersättning för?

11 § Sökande kan få ersättning för vårbearbetning om följande villkor är uppfyllda:

1. Markanvändningen det aktuella stödåret är huvudgröda, vall eller bevuxen träda,
2. marken inte jordbearbetas mellan skörd av huvudgröda, vall eller bevuxen träda och den 31 december det aktuella stödåret. Lantbrukaren får dock utföra en grund jordbearbetning inför sådd av fånggrödorna vitsenap, oljerättika eller rättika och inför sådd av mellangrödan samt
3. marken sås med huvudgröda eller vall senast den 30 juni året efter aktuellt stödår.

12 § Skörd av potatis, rotfrukter eller grönsaker betraktas som jordbearbetning. Därför kan huvudgrödan potatis, rotfrukter eller grönsaker inte kombineras med vårbearbetning.

Hur får gödselmedel spridas?

13 § Efter skörd av en huvudgröda, efter den sista skörden av en vall eller efter en bevuxen träda får gödselmedel spridas på marken tidigast den 1 mars året efter stödåret.

9 KAP. ERSÄTTNING FÖR EKOLOGISK PRODUKTION

Allmänna regler för växtodling och djurhållning

1 § Villkoren för ekologisk produktion gäller under det år som ansökan avser. Den sökande ska följa villkoren för ekologisk produktion hela stödåret.

2 § För att vara ersättningsberättigad till ekologisk djurhållning krävs att den sökande har ekologisk växtodling och söker utbetalning för denna.

3 § För att få ersättning för ekologisk produktion ska den som söker anmäla produktionen till ett godkänt kontrollorgan senast sista ansökningsdag det stödåret.

Den som söker anmäler produktionen genom att skriva under och lämna in ett avtal till ett godkänt kontrollorgan.

4 § Senast den 15 juni ska den som söker

1. anmäla all växtproduktion som ingår i ansökan om utbetalning till ett godkänt kontrollorgan och
2. anmäla all djurhållning som ingår i ansökan om utbetalning till godkänt kontrollorgan.

5 § Den som söker ersättning för ekologisk produktion ska följa Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848¹³, Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/464¹⁴, Kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/2146¹⁵, Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/771¹⁶ och Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1165¹⁷.

Kontroll

6 § För att få rätt till utbetalning ska den sökande godkänna att stödmyndigheten får kontrollera följande:

1. anslutningen till ett godkänt kontrollorgan,
2. anslutningens omfattning och
3. de resultat av kontrollorganets kontroller som har betydelse för bedömning av om den sökande har uppfyllt villkoren för ersättningen.

Den sökande ska se till att information och handlingar från det godkända kontrollorganet lämnas till stödmyndigheten inom begärd tid.

7 § Den sökande ska göra det möjligt för länsstyrelsen att kontrollera de uppgifter som denne har lämnat och som Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848, Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/464, Kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/2146, Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/771 och Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1165 ställer krav på.

Kontrollerna ska ske mot bokföring, verifikationer, stödjande dokument eller motsvarande. Uppgifter behöver inte vara dokumenterade om de inte är relevanta för den typ av produktion lantbrukaren bedriver. Lantbrukaren ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen. Dokumentationen ska sparas under det stödår som ansökan avser samt det efterföljande året.

Regler för växtodling

8 § För att ge rätt till utbetalning av ersättning ska grödan odlas med sikte på god skörd och för det syfte som grödan har redovisats för i SAM-ansökan.

Allmänt råd till 8§

Grödan ska användas genom att till exempel skördas, betas eller tröska med undantag de år där grödan inte har växt som den ska trots att gängse jordbruksmetoder har använts.

Vall ska skördas och putsas för att hindra spridning av ogräs.

¹³ EUT L 150, 14.6.18, s 1 (Celex 32018R0848).

¹⁴ EUT L 98, 31.3.20, s 2 (Celex 32020R0464).

¹⁵ EUT L 428, 18.12.20, s 5 (Celex 32020R2146).

¹⁶ EUT L 165, 11.5.21, s 25 (Celex 32021R0771).

¹⁷ EUT L 253, 16.7.21, s 13 (Celex 32021R1165).

Vilka särskilda villkor finns för slåtter- och betesvall?

9 § Vallen är godkänd som gröda om växterna som täcker marken har ett fodervärde och består av vallgräs, vallbaljväxter eller en blandning av dessa, dessutom får smakliga smalbladiga gräs och örter ingå.

Smakliga örter och insektsfrämjande fröblandning får blandas in vid sådden av slåtter- och betesvall. Rörflen får ingå i grödan om den sköts som en vall och används som foder.

Allmänt råd till 9§

En äldre vall som betas eller slås och fortfarande har fodervärde kan vara godkänd även om smakliga smalbladiga gräs och örter dominerar och den till karaktären mer liknar betesmark.

Vilka särskilda villkor finns för grönfoder?

10 § Grönfoder ska bestå av ettåriga lantbruksgrödor och vara dugligt som foder för att ge rätt till ersättning. Vallgräs, vallbaljväxter och andra arter för vallodling får ingå som insådd i grönfoder.

Vilka särskilda villkor finns för frövall?

11 § En frövall får endast bestå av en sort av vallbaljväxter eller vallgräs. Den som söker ersättning för frövall ska följa de regler som finns för en certifierad fröodlare.

Den som söker ska kunna visa att det finns ett avtal med utsädesleverantör. Detta avtal ska finnas tillgängligt vid kontroll på plats.

Allmänt råd till 11 §

Frövall ska vara i renbestånd med undantag för de fall då det växer rester från förra årets gröda. Förra årets gröda får inte riskera att förstöra årets skörd.

Vilka särskilda villkor finns för frukt, nöt- och bärodling?

12 § För att en fruktodling ska ge rätt till utbetalning av ersättning, ska den ha minst

1. 300 träd per hektar surskörsbär (*Prunus cerasus*) eller
2. 400 träd per hektar
 - a) äpple (*Malus spp.*),
 - b) päron (*Pyrus spp.*),
 - c) plommon eller körsbär (*Prunus spp.*),
 - d) persika (*Prunus spp.*) eller
 - e) aprikos (*Prunus spp.*).

13 § Fruktodling ger rätt till utbetalning av ersättning även de år odlingen etableras eller förnygras. Den som söker ska dokumentera sina åtgärder i odlingen och visa upp dokumentationen vid kontroll.

14 § För att en nötodling ska ge rätt till utbetalning av ersättning, ska den ha minst

1. 400 buskar per hektar hassel (*Corylus spp.*) eller
2. 150 träd per hektar valnötter (*Juglans spp.*).

15 § Nötodling ger rätt till utbetalning av ersättning även de år odlingen etableras eller föryngras. Den som söker ska dokumentera sina åtgärder i odlingen och visa upp dokumentationen vid kontroll.

16 § För att en bärodling ska ge rätt till utbetalning av ersättning ska den ha minst

1. 30 000 plantor per hektar
 - a) smultron (*Fragaria vesca*) eller
 - b) lingon (*Vaccinium vitis-idaea*),
2. 16 000 plantor per hektar
 - a) jordgubbar (*Fragaria ananassa*),
 - b) tranbär (*Vaccinium spp.*) eller
 - c) åkerbär (*Rubus arcticus*, *R x stellarcticus*),
3. 3 000 plantor per hektar hjortron (*Rubus chamaemorus*),
4. 2 000 plantor per hektar
 - a) hallon (*Rubus spp.*),
 - b) björnbär (*Rubus spp.*) eller
 - c) björnbärskorsningar (*Rubus spp.*),
5. 1 500 plantor per hektar
 - a) vinbär (*Ribes spp.*),
 - b) krusbär (*Ribes uva-crispa*),
 - c) blåbär (*Vaccinium spp.*),
 - d) blåbärstry (*Lonicera spp.*),
 - e) sibiriskt blåbär (*Lonicera spp.*),
 - f) nypon (*Rosa spp.*),
 - g) aronia (*Aronia spp.*),
 - h) rosenkvitten (*Chaenomeles spp.*),
 - i) vindruvor (*Vitis spp.*) eller
 - j) gojibär (*Lycium spp.*),
6. 1 200 plantor per hektar
 - a) havtorn (*Hippophae rhamnoides*)
 - b) bärhäggmispel (*Amelanchier alnifolia*), eller
 - c) kiwi och minikiwi (*Actinidia spp.*) eller
7. 600 plantor per hektar fläder (*Sambucus nigra*).

17 § Bärodling ger rätt till utbetalning av ersättning även de år odlingen etableras eller föryngras. Den som söker ska dokumentera sina åtgärder i odlingen och visa upp dokumentationen vid kontroll.

Regler för djurhållning

Vilken åkermark kan ge ytterligare ersättning för djurhållning?

18 § Det är endast åkermark som är certifierad för ekologisk produktion som ska användas vid beräkningen av ersättningen för ekologisk djurhållning.

Åkermarken berättigar endast till utbetalning av ersättning för ekologisk djurhållning, i de fall den odlas med slätter- och betesvall eller med grödor som ger rätt till utbetalning av ersättning för växtodling.

Hur redovisas tackor, getter och suggor i ansökan om utbetalning?

19 § Den som söker stöd ska i ansökan om utbetalning ange det antal tackor, getter och suggor som utgör underlag för utbetalning av ersättning. Den som söker ska hålla minst det antal djur som anges i ansökan om utbetalning enligt reglerna för ersättningen för ekologisk produktion under en hållandeperiod av minst 60 dagar.

20 § Med tackor och getter avses de hondjur som har satts in i avel eller som är äldre än ett år. Villkoret ska uppfyllas senast under hållandeperioden för ansökningsåret.

Hur får ersättningsberättigade tackor, getter och suggor bytas ut?

21 § Tackor, getter och suggor som angivits i ansökan om utbetalning kan bytas ut mot andra ersättningsberättigade tackor, getter eller suggor under hållandeperioden.

Bytet ska göras inom 10 dagar från det att de utbytta djuren togs från företaget. Antalet djurenheter får genom bytet inte bli mindre än det som angivits i ansökan om utbetalning.

Hur beräknas antalet nötkreatur?

22 § Uppgifter om nötkreatur som ska utgöra underlag för utbetalning av ersättning hämtas ur centrala nötkreatursregistret (CDB).

Räkningsperioden är 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret. Om det inte finns en ansökan om utbetalning för nötkreatur i ekologisk produktion under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För stödsökande som har haft ett åtagande för ekologisk produktion eller omställning till ekologisk produktion i programperiod 2014-2022 och sökt utbetalning för ekologisk produktion och ersättning för omställning till ekologisk produktion av nötkreatur i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret för ersättningen för ekologisk produktion. Om lantbrukaren inte har haft ett åtagande för ekologisk produktion eller omställning till ekologisk produktion i programperiod 2014-2022 är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

23 § Den som söker stöd får bara tillgodoräkna sig de nötkreatur som finns redovisade på produktionsplatsen och som är anmälda till CDB i tid.

Ett djur får endast tillgodoräknas en lantbrukare vid ett och samma räkningstillfälle. Den dag ett djur rapporteras ut från en anläggning anses djuret tillhöra den ut rapporterade anläggningen.

Under förutsättning att det inte beror på lantbrukaren kan länsstyrelsen medge att ett djur som inte är anmält till CDB får räknas, om det finns särskilda skäl.

Hur redovisas och beräknas slaktsvin?

24 § Den som söker stöd kan få utbetalning av ersättning för det antal slaktsvin som slakterier rapporterar för lantbrukarens anläggning till Jordbruksverkets slaktregister i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:43) om slakteriers rapportering avseende slaktade djur.

Räkningsperioden är 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret. Om det inte finns en ansökan om utbetalning för slaktsvin i ekologisk produktion under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För stödsökande som har haft ett åtagande för ekologisk produktion eller omställning till ekologisk produktion i programperiod 2014-2022 och sökt utbetalning för ekologisk produktion eller omställning till ekologisk produktion av slaktsvin i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret för ersättningen för ekologisk produktion.

Under förutsättning att det inte beror på lantbrukaren kan länsstyrelsen medge att ett djur som inte är anmält till Jordbruksverkets slaktregister får räknas, om det finns särskilda skäl.

Hur redovisas och beräknas värphöns och slaktkycklingar?

25 § Den som söker stöd ska i ansökan om utbetalning ange det genomsnittliga antalet värphöns och slaktkycklingar som hålls under räkningsperioden.

Det genomsnittliga antalet värphöns och slaktkycklingar beräknas genom att antalet djur som sätts in, oavsett om de satts in före räkningsperioden, eller inte, multipliceras med antalet dagar som djuren hålls under räkningsperioden samt delas med antalet dagar i räkningsperioden. Värphöns ger rätt till utbetalning av ersättning först efter 16 veckors ålder. Vid omgångsuppfödning behöver man inte räkna bort slaktkycklingar och värphöns som dör eller behöver avlivas innan hela omgången tas ur produktion.

Räkningsperioden är 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret. Om det inte finns en ansökan om utbetalning för värphöns och slaktkycklingar under föregående stödår, är räkningsperioden 1 januari till och med 31 juli ansökningsåret.

För stödsökande som har haft ett åtagande för ekologisk produktion eller omställning till ekologisk produktion i programperiod 2014-2022 och sökt utbetalning för ekologisk produktion av värphöns och slaktkycklingar i ersättningen under föregående stödår, är räkningsperioden 1 augusti året före ansökningsåret till och med 31 juli ansökningsåret för ersättningen för ekologisk produktion.

Vilka undantag finns vid omställning till ekologisk produktion?

26 § Lantbrukare som söker utbetalning för ekologisk djurhållning och som antingen ställer om till ekologisk växtodling eller lägger till ett djurslag till sin djurhållning undantas, under nedanstående förutsättning, från kraven på ekologiskt foder i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848, Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/464, Kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/2146, Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/771 och Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1165 för det eller de djurslag som omställningen berör. Undantaget gäller under förutsättning att lantbrukaren inte fått ersättning för ekologisk produktion föregående ansöknings år för det aktuella djurslaget eller djurslagen.

Undantaget gäller från och med den 1 januari det år lantbrukaren lägger till djurslaget i sin ansökan till och med den dag lantbrukaren anmäler djurhållningen till ett godkänt kontrollorgan. Senast sista ansökningsdag det år lantbrukaren börjar med att ställa om till ekologisk djurhållning för det aktuella djurslaget eller djurslagen ska lantbrukaren anmäla djurhållningen till ett godkänt kontrollorgan.

10 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

SJVFS Nummer

Undantag

1 § Om det finns särskilda skäl kan stödmyndigheten besluta om undantag från bestämmelserna i 2 kap. 3 och 6 §§.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna författning träder i kraft ~~Ikraftträdandedatum.~~, då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:41) om direktstöd ska upphöra att gälla. Äldre bestämmelser gäller dock för ansökningar som avser stödåret 2022 eller tidigare år.

CHRISTINA NORDIN

Handläggare.
(Enhetsnamn.)

Bilaga 1**VILLKORSAVDRAG**

Villkor 7 kap	Avdrag	Upprepat fel
2 § Bristfällig växtodlingsplan	Obetydlig omfattning: 5 % av ersättningen Mindre omfattning: 15 % av ersättningen Större omfattning: 25 % av ersättningen	
2 § Växtodlingsplan saknas eller är för gammal	100% av ersättningen	
4 § Bristfällig växtnäringsbalans	Obetydlig omfattning: 5 % av ersättningen Mindre omfattning: 15 % av ersättningen Större omfattning: 25 % av ersättningen	
4 § Växtnäringsbalans saknas eller är för gammal	100% av ersättningen	
6 § Bristfällig markkartering	Obetydlig omfattning: 5 % av ersättningen Mindre omfattning: 15 % av ersättningen Större omfattning: 25 % av ersättningen	
6 § Markkartering saknas eller är för gammal	100% av ersättningen	
8 § Bristfällig stallgödselanalys	Obetydlig omfattning: 5 % av ersättningen Mindre omfattning: 15 % av ersättningen Större omfattning: 25 % av ersättningen	
8 § Stallgödselanalys saknas eller är för gammal	100% av ersättningen	
9 § Bevuxen zon runt dräneringsbrunn är bristfällig	Obetydlig omfattning: 5 % av ersättningen Mindre omfattning: 15 % av ersättningen Större omfattning: 25 % av ersättningen	
9 § Bevuxen zon runt dräneringsbrunn saknas	50% av ersättningen	
Villkor 8 kap	Avdrag	Upprepat fel
Fång- och mellangröda		
<i>Skötselvillkor</i> 4 §	50 % av ersättningen för skiftet där felet finns	
5 § Fång- eller mellangrödan har övergått till huvudgröda	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
5 § Fång- eller mellangrödan har använts till produktion före tillåtet brytdatum	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
<i>Skötselvillkor</i>	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	

SJVES Nummer

6 § Gödsla inte mellan tidpunkt för skörd och första brytningsdatum.		
<i>Inte fånggröda</i>	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
7 §		
<i>Skötselvillkor</i>	75 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
8 § första stycket		
<i>Skötselvillkor</i>	75 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
8 § andra stycket		
Särskilt mellangröda		
<i>Inte mellangröda</i>	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
9 §		
<i>Skötselvillkor</i>	75 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
10 §		
Särskilt vårbearbetning		
<i>Fel markanvändning</i>	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
11 § punkt 1		
<i>Skötselvillkor</i>	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
11 § punkt 2		
<i>Skötselvillkor</i>	100 % av ersättningen för arealen där felet finns.	
11 § punkt 3		
<i>Skötselvillkor 13 §</i> Otillåten gödsling	100 % av ersättningen för skiftet där felet finns.	
Villkor 9 kap		
<i>Skötselvillkor:</i>	100 % av ersättningen ska dras av från den yta villkorsfelet finns på.	Vid stor omfattning uteblir ersättningen.
9 kap. 7 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder		
<i>Skötselvillkor:</i>	50 % av ersättningen ska dras av från den yta villkorsfelet finns på.	Vid stor omfattning uteblir ersättningen.
7-8 §§		
9-10 §§	100 % av ersättningen ska dras av från den yta villkorsfelet finns på.	
<i>Skötselvillkor:</i>	100 % avdrag för arealen där felet finns. Det ska däremot inte bli någon arealsanktion under förutsättning att marken är godkänd jordbruksmark.	
11-12 §§		
<i>Skötselvillkor:</i>		
15 §		
Villkor för växtodling:	Obetydlig omfattning:	
Artikel 9,11,12,16 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 samt artiklarna 3,5, 40, 45, 63-69 och 70-73 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 (Om villkoret avser ett allvarligt fel eller rör dokumentationskrav ska påföljden bedömas efter skalorna nedan under "Allvarligt fel" samt "Dokumentationskrav").	5%	
	Mindre omfattning:	
	25%	
	Större omfattning:	
	50%	
Villkor för djurhållning:	Obetydlig omfattning:	
Artikel 9,10,11,14,16,18 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 samt artikel 9-12,14-24, 38, 39, 40, 42, 43, 46, 47,	5%	
	Mindre omfattning:	
	25%	
	Större omfattning:	

63-69, 74-77, 79 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008. (Om villkoret avser ett allvarligt fel eller rör dokumentationskrav ska påföljden bedömas efter skalorna nedan under ”Allvarligt fel” samt ”Dokumentationskrav”). Allvarliga fel 9 kap. <i>Skötselvillkor:</i> Djurens skötsel, artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 834/2007, artikel 10,11 och 24 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008. <i>Skötselvillkor:</i> Kemiskt betat utsäde, artikel 45.2 kommissionens förordning (EG) nr 889/2008. <i>Skötselvillkor:</i> Använt kemiskt växtskyddsmedel, artikel 12 g i rådets förordning(EG) nr 834/2007; artikel 12 h rådets förordning (EG) nr 834/2007; artikel 16.1 a i rådets förordning (EG) nr 834/2007; artikel 5.1 kommissionens förordning (EU) nr 889/2008. Bilaga II kommissionens förordning (EG) nr 889/2008). För ogräsmedel gäller: artikel 12 g, 12 h, 16. 1a, 16. 2c i rådets förordning (EG) nr 834/2007. <i>Basvillkor:</i> Bilaga 3, rådets direktiv 91/676/EEG¹⁸, 19 a§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. <i>Basvillkor:</i> Artiklarna 3-5 rådets direktiv 96/22/EG om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk verkan¹⁹. <i>Basvillkor:</i> Bilaga 1 punkt 1 rådets direktiv 98/58/EG²⁰.	50% Obetydlig omfattning: 1 000 kr, med obetydlig omfattning avses i detta fall enstaka djur. Större omfattning än obetydlig: Ersättningen uteblir. Obetydlig omfattning: 1 000 kr Större omfattning än obetydlig: Ersättningen uteblir. Obetydlig omfattning: 1 000 kr Större omfattning än obetydlig: Ersättningen uteblir. Obetydlig omfattning: 50 % av ersättningen år 1. 100 % av ersättningen år 2. Större omfattning än obetydlig: Ersättningen uteblir. Obetydlig omfattning: Avdrag för det/de djur som berörs. Större omfattning än obetydlig: Ersättningen uteblir. Obetydlig omfattning: Avdrag för det/de djur som berörs.
---	--

¹⁸ EGT L375 31.12.1991 s.1-8 (Celex31991L0676).

¹⁹ EGT L 125, 23.5.1996, s. 3-9 (Celex31996L0022).

²⁰ EGT L 221, 8.8.1998, s. 23-27 (Celex31998L0058).

SJVFS Nummer

Basvillkor:

Bilaga 1, punkt 4.rådets
direktiv 98/58/EG.

Basvillkor:

5 kap. Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 2019:25)
om operativa ingrepp samt
skyldigheter för djurhållare
och personal inom djurens
hälso- och sjukvård.

Basvillkor:

Bilaga 1, punkt 5.rådets
direktiv 98/58/EG

Basvillkor:

2 kap.12 § i Statens
jordbruksverks föreskrifter
(SJVFS 2019:23) om
fjäderfåhållning i lantbruket.

Basvillkor:

Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 2019:18)
om nötkreaturshållning i
lantbruket, för utrymme
inomhus och utomhus.

Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 2019:20)
om grishållning i lantbruket,
för utrymme inomhus och
utomhus.

Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 2019:21)
om fårållning i lantbruket,
för utrymme inomhus och
utomhus.

Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 2019:22)
om getållning i lantbruket,
för utrymme inomhus och
utomhus.

Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 2019:23)
om fjäderfåhållning i
lantbruket, för utrymme
inomhus och utomhus.

Basvillkor:

4 kap 4 och 10 §§ Statens
jordbruksverks föreskrifter

Större omfattning än
obetydlig:
Ersättningen uteblir.
Obetydlig omfattning:
Avdrag för det/de djur som
berörs.

Större omfattning än
obetydlig:
Ersättningen uteblir.
Obetydlig omfattning:
Avdrag för det/de djur som
berörs.

Större omfattning än
obetydlig:
Ersättningen uteblir.

Obetydlig omfattning:
Avdrag för det/de djur som
berörs.

Större omfattning än
obetydlig:
Ersättningen uteblir.
Obetydlig omfattning:
Avdrag för det/de djur som
berörs.

Större omfattning än
obetydlig:
Ersättningen uteblir.

Obetydlig omfattning:
Avdrag för det/de djur som
berörs.

Större omfattning än
obetydlig:
Ersättningen uteblir.

Obetydlig omfattning:
Avdrag för det/de djur som
berörs.

(SJVFS 2019:18) om nötkreaturshållning i lantbruket. 4 kap 6 och 13 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:20) om grishållning i lantbruket. 4 kap 4 och 9 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:21) om fårållning i lantbruket. 4 kap 4 och 9 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:22) om getållning i lantbruket. 1 kap 24 § och 30 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:23) om fjäderfåållning i lantbruket.	Större omfattning än obetydlig: Ersättningen uteblir.	
Dokumentationskrav enligt artikel 63-68 (i tillämpliga delar), artikel 70-73 samt artikel 74-77 och 79 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008. Dokumentationskrav kopplade till basvillkoren ovan ska inte bedömas enligt denna tabell.		
	Omfattning av fel på dokumentation och stödjande handlingar -Mer än två enskilda uppgifter saknas som inte är avgörande för att kunna kontrollera att villkor är uppfyllda. -Högst två enskilda uppgifter saknas, som båda är avgörande för att kunna kontrollera att villkor är uppfyllda Tre eller fler enskilda uppgifter saknas som alla är avgörande för att kunna kontrollera att villkor är uppfyllda. Lantbrukaren har inte aktivt dokumenterat någon uppgift utan kan enbart visa stödjande handlingar. Dessutom saknas tre eller fler enskilda uppgifter som alla är avgörande för att kunna kontrollera att villkor är uppfyllda.	Avdrag i procent av ersättningen eller högsta belopp 5 % eller högst 5 000 kr. 10 % eller högst 10 000 kr. 25 % vid upprepat fel uteblir ersättningen.

Bilaga 2

LANDSKAPSELEMENT I BETESMARK OCH SLÅTTERÄNG

Landskapselement	Definition
Punktelement	
<i>Byggnadsgrund</i>	En högst 200 kvadratmeter stor byggnadsgrund eller byggnad utan fungerande tak som hör samman med tidigare markanvändning/ hushållning. Grunden består av en eller flera tydliga grundstenar eller hörnstenar samt eventuellt spismursröse. Marken innanför grundens ytterväggar inkluderas.
<i>Fornlämning</i>	Fornlämningar enligt kulturmiljölagen (1988:950) och som är ovan jord.
<i>Odlingsröse, stentipp</i>	Odlingssten samlad i rösen eller tippas.
Linjeelement	
<i>Stenmur</i>	Murarna är uppförda i ursprungligt syfte att hägna in eller stänga ute boskap eller att avgränsa brukningsenheter. Muren är ursprungligen upplagd med huvudsakligen flera skikt sten.
<i>Öppet dike</i>	Öppet, i huvudsak anlagt, dike för dränering. Diket är vattenförande någon del av året.

Bilaga 3

GODKÄNDA ÖRTER FÖR BLOMMANDE TRÄDA OCH BLOMMANDE FÄLTKANT

Ettåriga grödor

Honungsfacelia
Oljerättika
Solros
Vitsenap
Fodervicker
Bovete
Alexandrinerört
Blodklöver
Doftklöver
Grävkloöver
Blålupin
Gullupin
Gurkört
Ringblomma
Dansk Körvel
Dill
Koriander
Rosenskära
Slöjsilja
Bondböna
Oljedådra
Serradella

Tvååriga grödor

Blåeld
Gul sötväppling
Vit sötväppling

Fleråriga grödor

Rödklöver
Vitklöver
Alsikeklöver
Foderlusern
Fodergetruta
Esparsett
Fänkål
Färgkulla
Gyllenlack
Rödmalva

SJVFS Nummer

Stormåra
Bosyska
Ängsnäva
Skuggnäva
Jordviva

Fleråriga arter som är godkända, men för vilka utsädet bör vara av inhemskt ursprung för att undvika hybridisering med vilda växter

Luddvicker
Humlelusern
Vildmorot
Käringtand
Cikoria
Kummin
Getväppling
Gulvial
Rödklint
Väddklint
Prästkrage
Äkervädd
Fältvädd
Liten blåklocka
Lungörter
Svartkämpar
Rölrika
Brudbröd
Äkta johannesört
Gulmåra
Rotfibbla
Brunört
Rödkämpar
Höskallra
Kråkvicker
Ängsvädd
Vitplister
Hårkörvel
Kungsmynta

Konsekvensutredning förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor

Den första januari år 2023 börjar nästa programperiod för europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, programperioden kommer att sträcka sig fram till och med år 2027. Europeiska unionen har tagit fram nya grundläggande regelverk för den kommande programperioden som alla medlemsländer ska förhålla sig till. Varje medlemsland har sedan tagit fram strategiska planer som beskriver landets jordbrukspolitik för perioden.

Utöver den strategiska planen behöver vi i Sverige även rättsligt bindande svenska lagar, förordningar och föreskrifter som reglerar de stöd som är aktuella under programperioden. Den svenska förordningen fastställs av regeringen, i den finns bemyndigande för Jordbruksverket att fastställa kompletterande föreskrifter. Föreskrifterna behöver bland annat reglera stödvillkor, ersättningsformer och regler kring hur ansökningar ska göras och vad de ska innehålla.

När dessa föreskrifter med konsekvensutredning sänds på samråd är fortfarande inte alla regelverk som rör den strategiska planen 2023-2027 beslutade. Det gäller både från EU och Sverige, därför är många hänvisningar preliminära och gulmarkerade.

Inför arbetet med att ta fram föreskrifterna har Jordbruksverket tagit hänsyn till flera olika perspektiv gällande förändringar i förhållande till prioriteringar. Ett införande av den nya jordbrukspolitiken i tid är en viktig prioritering, men tidsramarna är snäva på grund av både en utdragen förhandlingsprocess på EU-nivå men även andra yttre faktorer som påverkat stödmyndigheternas arbete. Jordbruksverket har värderat varje potentiell förändring utifrån vårt tidsmässiga och regelmässiga handlingsutrymme. Även följande har ingått i värderingen:

1. utvecklingskostnader samt vilka resurser och kompetenser som finns tillgängliga där vi
 - överväger förbättringar av befintliga metoder och system innan vi utvecklar nya,
 - väljer standardlösningar före speciallösningar och
 - väljer lösningar som är långsiktiga och inte bidrar till att öka vår tekniska skuld.
2. hur vi klarar kraven från EU, såsom exempelvis kraven i genomförandemodellen, för ackrediteringen och ett accepterat kontroll- och sanktionssystem, och därmed minskar risken för sanktioner,

3. förenkling för de stödsökande,
4. möjligheten att skapa effektiv handläggning, kontroll, uppföljning och rapportering.

Resultatet av denna värdering är ett övervägande fokus på kontinuitet av de regler som fungerar på ett tillräckligt tillfredställande idag.

Förändringar i stöden

Gårdsstödet har förändrats på så vis att stödrätterna kommer att upphöra att existera den 31 december 2022. Från och med 2023 får lantbrukarna utbetalt för all sin mark i ansökan och behöver inte längre inneha stödrätter för att kunna söka gårdsstödet. Under denna stödperiod har det funnits en sänkning av gårdsstödet som ska betalas ut på ärenden med över 150 000 euro. Förslaget för tillämpning av en sådan sänkning av gårdsstödet är att ansökningar med över 60 000 euro i utbetalning ska sänkas med 5 procent av beloppet som betalas ut över gränsen. Det beror på att det nya regelverket ställer krav på att en större andel pengar ska omfördelas från stora till små gårdar på EU-nivå.

Grundvillkoren är ett nytt system som kommer att ersätta de nuvarande tvärvillkoren. De flesta krav som finns i tvärvillkoren kommer att finnas kvar i nästa programperiod. Kravet på märkning, journalföring och rapportering av djur, samt kravet om anmälan om TSE-sjukdomar kommer att försvinna. Samtidigt tillkommer flera nya grundvillkor. Dels tillkommer det nya normer som rör krav på en bra växtföljd på gården, krav på att hålla miljötor på 4 % av sin åkermark och krav på att bevara torvmarker. Det tillkommer också nya verksamhetskrav på hållbar användning av bekämpningsmedel samt krav på dokumentation vid spridning av slam.

Stöd till unga jordbrukare fortsätter från innevarande stödperiod och de sökanden som påbörjat de fem år man maximalt får söka, får söka färdigt återstående år i nya programperioden. Sökanden behöver dock anpassa sig till det nya villkoret om krav på lämplig utbildning eller lämpliga yrkesfärdigheter. Den definitionen regleras dock inte i Jordbruksverkets föreskrifter utan i förordningen om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Nötkreatursstöd fortsätter i praktiken på samma sätt som i innevarande stödperiod. Räkningsperioden för första stödåret börjar löpa redan den 1 augusti 2022.

Ersättning för precisionsjordbruk – planering är en ny ettårig ersättning som tillkommer jämfört med innevarande stödperiod. Tanken med stödet är att minska växtnäringsläckage och att få ett bättre kväveutnyttjande och på det sättet minska utsläppen av växthusgaser.

Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage är en ny ettårig ersättning som i stor utsträckning är baserad

på innevarande stödperiods miljöersättning för minskat kväveläckage. Ersättning blir ettårig och omfattar till skillnad från innevarande stödperiod även ersättning för odling av mellangröda. Förbud mot användning av växtskyddsmedel stryks jämfört med innevarande stödperiod.

Ersättning för ekologisk produktion har tidigare tillhört pelare två men flyttats nu till pelare ett. Nya grödor läggs till på grund av stor efterfrågan på att få odla grödorna ekologiskt.

Bakomliggande lagstiftning

Grundregelverket kring de stöd som finns ligger i förordning (EU) 2021/2115 som utfärdades den 2 december 2021. Stödperioden börjar gälla från och med kalenderår 2023.

Sverige har föreslagit hur vi ska genomföra politiken i en strategisk plan som har skickats till kommissionen för godkännande. Mer information om den nya strategiska planen finns på Jordbruksverkets hemsida www.jordbruksverket.se och i bilagan ”Övergripande om strategisk plan och genomförandemodellen”. Utöver planen kommer det också utarbetas ett förslag till svensk förordning som fastställer delar av den strategiska planen till regelverk.

I detta förslag till föreskrifter och allmänna råd detaljeras de sista delarna av regelverket för stöden som berörs. Det är direktstöden som finansieras från den europeiska garantifonden för jordbruk som berörs, samt grundvillkoren som utgör de grundläggande reglerna som stödsökande ska följa för att vara berättigade till att få stöden.

Utöver detta förslag till föreskrifter och allmänna råd kommer det även finnas föreskrifter styr stödmyndigheternas handläggning respektive föreskrifter som styr ansökan om stöd.

A. Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

1 KAP. 1 § om grundläggande bestämmelser

Under denna paragraf räknas grundläggande bestämmelser upp. Regleringen kräver inte någon utredning av konsekvenserna varför paragrafen inte tas upp för vidare utredning.

2 KAP. 1 § om former av stöd, ersättningar och villkor som omfattas

Under denna paragraf anges vilka former av stöd, ersättningar och villkor som ingår i föreskrifterna. Bestämmelsen kräver inte någon utredning av konsekvenserna varför paragrafen inte tas upp för vidare utredning.

2 KAP. 2 § om definitioner

De föreslagna definitionerna som rör stödberättigande och jordbruksmark för föreskrifterna utgår från vad medlemsländerna måste definiera i sin strategiska plan genom artikel 4 i förordning (EU) 2021/2115. Definitionerna följer de obligatoriska krav som kommissionen har satt att definiera för medlemsstaterna. Medlemsländerna måste definiera detta i sina strategiska planer och nationella lagstiftning vilket gör att definitionerna fastställs i denna föreskrift. I praktiken är alla definitioner uppbyggda för att fungera som de har gjort under nuvarande programperiod för att stödssystemet ska vara stabilt och förutsägbart förutom definitionen av ägoslaget betesmarker och slåtterängar. Anledningen till att definitionerna i så långt som möjligt ser ut som i nuvarande stödperiod är för att skapa en långsiktig tydlighet i regelverket.

Definitionerna av jordbruksmark och ägoslag ska definieras efter de krav som kommissionen har ställt upp i artikel 4 i förordning (EU) 2021/2115. I förslaget har vi följt kraven som finns på definitionerna. Definitionen av permanent gräsmark innehåller även ägoslaget betesmarker och slåtterängar. Det har tidigare varit ett problem att skilja dessa åt. I förslaget till föreskrift är det tydligare att definitionen av permanent gräsmark riktar sig mot gräs på åkermark och inte jordbruksmark som utgör ägoslaget betesmarker och slåtterängar. Istället nämns det att betesmarker och slåtterängar också ingår i definitionen av permanent gräsmark.

Regeringen har beslutat att slåtter av hävdberoende myrmarker inte längre ska finansieras via CAP. Skötsel av sådana marker ska istället hanteras med nationella pengar. Naturvårdsverket har i uppdrag att ta fram ett stödprogram där bland annat slåtter av myrmark ingår. Därför har definitionen av betesmarker och slåtterängar förtydligats med att denna markklass inte längre ingår i stödberättigandet.

Definitionerna av jordbruksaktivitet och stödberättigande hektar utgår från kraven som ställs på definitionerna i artikel 4 i förordning (EU) 2021/2115. Definitionerna har anpassats efter svenska förhållanden utan att för den sakens skull bryta mot vad vi måste definiera som medlemsland. Bete räknas som jordbruksaktivitet. Bete bör tolkas som något som sker under kontrollerade former för att säkerställa att det pågår jordbruksaktivitet på marken. Marker som inte är inhägnade och som spontant betas av vilda djur är inte tänkt att räknas som jordbruksaktivitet.

2 KAP. 3 § om förfogandedag

Vi behöver fastställa vilken dag eller period som stödsökande ska förfoga över marken i sin ansökan för att vi ska veta vem som har rätt att söka stöd för marken under stöddåret. Vi har föreslagit den 15 juni som förfogandedag och det är samma dag som under innevarande stödperiod. Den 15 juni är också sista ändringsdag för ansökningarna vilket gör den lämpligt att använda som dagen då stödsökande ska förfoga över marken som finns i ansökan.

2 KAP. 4 § om minsta skiftesstorlek

Vi behöver fastställa hur stort ett skifte minst måste vara för att berättiga till stöd. Vi har föreslagit att ett skifte minst ska vara 0,10 hektar för att berättiga till stöd. Det är en gräns som har funnits under en längre tid och något som stödsökande är vana vid. Det finns ett undantag till huvudregeln som säger att skiften som är mindre än 0,10 hektar kan vara stödberättigande så länge de angränsar till ett annat skifte på ett block och att skiftena tillsammans utgör minst 0,10 hektar. Det är ett undantag som har kommit till efter ett domstolsavgörande på EU-nivå.

2 KAP. 5 § om mark där stödberättigande upphör

Denna paragraf ska ses som ett komplement till definitionen av stödberättigande hektar för att tydliggöra när mark slutar att vara stödberättigande. Det har alltid funnits ett problem med avgränsningar när mark upphör att vara stödberättigande vid markarbeten som förändrar marken permanent. Den här paragrafen är till för att förtydliga att marken upphör att vara stödberättigande så fort markarbetet påbörjas på skiftet. Paragrafen är inte ny utan har funnits under nuvarande stödperiod.

2 KAP. 6 § om aktivitetskrav på jordbruksmark

Vi behöver fastställa när på året som aktiviteten på marken ska vara utförd för att den ska vara stödberättigande. Förslaget är att aktiviteten ska ha skett senast den 31 oktober under stödåret för att marken ska berättiga till stöd. Det är samma datum som i denna programperiod. Datumet är föreslagit för att ge lantbrukarna så mycket tid som möjligt på sig att utföra aktiviteten på marken under året samtidigt som att kontrollsäsongen ska kunna avslutas för att inte riskera att pengarna betalas ut senare än vad som behövs under året.

2 KAP. 7 § om pro rata-bedömning

Vi har föreslagit att använda oss av pro rata-bedömning för icke-stödberättigande element på betesmarker och slåtterängar. Bedömningen har använts under nuvarande stödperiod och inga ändringar har föreslagits i metoden. Vi behöver dock fastställa hur bedömningen ska göras för att kunna använda den i kontrollverksamheten. Tanken med den här paragrafen är att tydliggöra vilka ytor som kan utgöra pro rata, samt hur eventuella avdrag ska räknas ut beroende på hur stora ytor av blockarealen som utgörs av pro rata-element.

3 KAP. om god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden

Grundvillkoren är en ny funktion i stödsystemet som ersätter tidigare tvärvillkor. Uppbyggnaden på grundvillkoren är densamma som i tvärvillkoren där det finns regelverk som utgår från nationell lagstiftning på verksamheten som är till för att säkerställa god folkhälsa, djurskydd och växtskydd. Utöver det ska medlemsländerna också sätta upp normer (även kallat GAEC) för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden enligt bilaga III i förordning (EU) 2021/2115. Normerna ska fastställa i strategisk plan och mycket av lagstiftningen kring vem som ska göra vad, i vilka områden normerna ska gälla och vilka krav som ska ställas på lantbrukarna kommer att finnas i den svenska förordningen som

kompletterar valen i den strategiska planen. I detta förslag till föreskrifter finns det regelverk kring marktäckning GAEC 6 som syftar till att minska näringsläckage på åkermarker, samt regelverk kring hur oproduktiva miljötor (GAEC 8) ska fungera avseende vilka perioder de ska finnas på plats, hur de ska se ut, samt regler kring skötsel av miljötorerna.

3 KAP. 1§ om krav på marktäckning

Det behövs regleringen kring vilken typ av grödor som räknas som bevuxen mark för GAEC 6. Grödorna har beskrivits i den svenska strategiska planen som har skickats till kommissionen

3 KAP. 2-9 §§ om krav på oproduktiva miljötor

Reglering om vilka miljötor som ska finnas och vilka stödsökande som ska följa kraven kommer att finnas i svensk förordning. Utöver det behövs det reglering för vilka perioder under året som miljötorerna ska finnas, hur de ska se ut och hur de ska skötas. Denna reglering finns i dessa paragrafer.

Perioderna är anpassade efter hur länge en mark ska ligga utanför produktion för att ge den efterfrågade miljönyttan under året. Det finns ett undantag för träda, gröngödslingsgröda och obrukad fältkant vilket gör att lantbrukarna kan bryta dessa upp till en månad tidigare inför höstsådd för att skapa flexibilitet i systemet. Blommande trädor behöver ligga orörda under en längre period under året för att den efterfrågade miljönyttan ska bli så stor som möjligt.

De godkända örterna i listan för vad som får sås in på blommande träda och blommande fältkanter är framtagen efter vilka örter som har en nytta för framför allt pollinerande insekter enligt den vetenskapliga litteraturen. Vissa örter har också valts bort utifrån att de kan övergå till att bli ett problematiskt ogräs, bli invasiva eller skapa icke önskvärda hybrider om de korsas med vilda växter. Kravet på att det ska sås in minst 1 ört samt att den ska täcka en övervägande del av marken är satt utifrån att skapa den efterfrågade miljönyttan och skapa förutsättningar för en större variation av växlighet i landskapen.

Markerna bör inte få jordbearbetas under perioden de ska vara miljötor eftersom det påverkar miljönyttan i stor utsträckning. Om det inte växer något på marken finns det ingen potential för ökad biologisk mångfald. Det finns också redan skötselkrav på mark utanför produktion i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2020:2) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket. Dessa bör följas även på mark som används som miljöyta. Utöver det bör det också finnas reglering som hindrar användning av gödsel och växtskyddsmedel på miljötorerna eftersom det går emot målen med vad GAEC ska uppnå.

Eftersom kommissionen har gett medlemsländerna möjlighet att utnyttja ett undantag för reglerna som rör miljötor i syfte att öka produktionen av livsmedel i Europa måste vi skriva in en undantagsparagraf i föreskrifterna. Undantaget rör

miljötytor som har anmälts som bevuxen träda. Dessa marker ska gå att använda för produktion under 2023 enligt ett beslut från regeringen vilket gör att miljötytorna även måste undantas skötselkraven som är kopplade till dem. Undantaget för miljötytan kommer att regleras i svensk förordning.

4 KAP. Skala för avdrag på grund av villkorsfel

Om en lantbrukare har sökt en ersättning och inte uppfyller villkoren kan det leda till att utbetalningen minskas. Regler för detta finns i fjärde kapitlet och bilaga 1. Fjärde kapitlet innehåller allmänna regler som omfattar alla villkor i ersättning för ekologisk produktion, ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage samt ersättning för precisionsjordbruk – planering.

Bilaga 1 innehåller tabeller med villkor och tillhörande villkorsavdrag för de olika ersättningarna. Tabellerna i bilaga 1 måste läsas tillsammans med fjärde kapitlet. Avdragen ska vara avskräckande men också proportionerliga.

1 § Regeln föreskriver att bestämmelserna i det aktuella kapitlet reglerar avdrag på grund av villkorsfel för samtliga ersättningar i denna föreskrift.

2 § Bestämmelsen fastslår att brister i villkorsefterlevnad ska leda till en minskning av stödutbetalning. Omfattningen av eventuella minskningar redogörs för i bilaga till denna föreskrift.

3 § Bestämmelsen ger möjlighet att beakta sådana omständigheter som den stödsökande inte kan anses vara ansvarig för vid tillämpningen av villkorsavdrag för stödutbetalningar

4 § Denna regel finns med för att förklara när en lantbrukare stått för ett upprepat fel. Felet ska uppstått och upprepats inom samma programperiod men behöver inte vara upprepat på samma mark eller djur. Se nedanstående regel om konsekvensen vid upprepat fel.

5 § I syfte att försöka förmå lantbrukare att inte upprepa samma fel igen finns denna regel som stipulerar dubbelt villkorsavdrag om så sker. Om inget annat framgår av bilaga 1.

6 § Bestämmelsen syftar till att skapa proportionalitet i villkorsavdragen i de situationer då en villkorsavvikelse har konstaterats men då det samtidigt hos den stödsökande har konstaterats annan areal som kunde varit stödberättigande men som inte deklarerats för utbetalning.

5 KAP. 1 § om villkor att vara nystartad samt tidpunkt då villkoren för stöd till unga jordbrukare ska vara uppfyllda

Förordning (EU) 2021/2115 fastställer att stöd till unga jordbrukare ska tillhandahållas till jordbrukare som nyligen har startat affärsverksamhet för första

gången. Jordbruksverket föreslår att det förtydligas vad som avses med nyligen startad. Det ska vara första gången den unga etablerar sig som ansvarig för jordbruksföretaget, samma år eller under de fem år som föregår den första ansökan om stöd till unga jordbrukare. Den unga jordbrukaren får inte heller ha varit ansvarig för något annat jordbruksföretag tidigare, eftersom det då inte är första gången man startar jordbruksverksamhet.

Maxåldern för att kunna definieras som ung jordbrukare är 40 år och detta kommer att fastställs i förordningen om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Även ansvarig för jordbruksföretaget samt lämplig utbildning och lämpliga yrkesfärdigheter definieras i samma förordning. Det framgår dock inte varken där eller i EU-regelverket vid vilken tidpunkt villkoren enligt definitionerna ska vara uppfyllda. Jordbruksverket föreslår att det förtydligas i föreskrifterna att den unga ska vara högst 40 år under det år första ansökan om stöd till unga jordbrukare lämnades in. Stöd till unga jordbrukare söks i SAM-ansökan och har endast en ansökningsperiod per år och avser samma stödår som ansökan om gårdsstöd. För ansvarig för företaget samt lämplig utbildning eller lämpliga yrkesfärdigheter, föreslår Jordbruksverket att det förtydligas i föreskrifterna att villkoren ska vara uppfyllda senast sista ansökningsdatum.

6 KAP. 1-2 §§ om räkningsperiod och referensdatum för nötkreatursstöd

Genom att basera nötkreatursstöd på ett djurinnehav under en sammanhängande period av 12 månader, blir stödet maximalt rättvist trots att djurinnehavet varierar över året. Räkningsperioden för nötkreatursstöd 2015-2022 är väl etablerad och känd för stödmottagarna vid det här laget. Startdatumet är 1 augusti och slutdatumet är 31 juli året därpå, det vill säga ansökningsåret. Jordbruksverket föreslår därför att fastställa räkningsperioden till 1 augusti – 31 juli.

Enligt art. 34.2 i förordning (EU) 2021/2115 ska nötkreaturen uppfylla kraven på identifiering och registrering före ett visst datum (eng: by a certain date) under det gällande ansökningsåret. Jordbruksverket föreslår att sätta 31 juli som referensdatum. Skälet är att vi även föreslår att räkningsperioden ska löpa från 1 augusti till 31 juli året därpå, det vill säga ansökningsåret. Eftersom nötkreatursstöd ska baseras på uppgifterna i CDB, ska stödet sökas genom en automatisk registerbaserad ansökan. Detta innebär att det görs en automatisk sammanställning av ansökan, den så kallade djurhämtningen, utifrån djurens vistelseperioder i CDB per den 31 juli. Det är en ögonblicksbild av de uppgifter som stödmottagaren har rapporterat in i CDB upp till och med referensdatumet. Om djurhämtningen visar att djuret uppfyller villkoren per den 31 juli under den period den vistats hos stödsökanden är de att anse som stödberättigande. Om djurhämtningen visar att djuret har avvikelser under den period det vistats hos stödsökanden, ska detta beaktas och kan inte rättas upp i efterhand. Eftersom aktören har en tidsfrist på sig att rapportera till CDB efter en förflyttning eller händelse ägt rum, föreslår Jordbruksverket att regelverket tar detta i beaktande när stödmottagaren respekterat

tidsfristen. Ett djur som inte är korrekt rapporterat den 31 juli ska alltså inte automatiskt ha en avvikelse om inte tidsfristen för rapportering har löpt ut.

7 KAP. Om ersättning för precisionsjordbruk – planering

Detta är en ny ersättning som från 2023 är tillgänglig för stödsökande med åkermark och permanent gräsmark på åkermark inom nitratkänsliga områden. Syftet är dels att minska växtnäringsläckaget av kväve och fosfor till vatten och dels att åstadkomma ett förbättrat kväveutnyttjande inom odlingen som i sin tur kan minska avgången av växthusgaser från åkermarken.

För att uppfylla syftet och få ersättning krävs olika typer av analys och planering för åkermark och permanent gräsmark på åkermark. Analyserna och planeringen ska göras för att optimera odlingen och framförallt för att skapa förutsättningar för en hållbar gödsling av marken. Ökat skydd av dräneringsbrunnar som inte grävts ner minskar risken för negativa miljökonsekvenser.

1 § Paragrafen reglerar den geografiska begränsning som gäller för ersättningen Precisionsjordbruk – planering. Ersättningen är tillgänglig för lantbrukare med åkermark inom nitratkänslig område. Paragrafen exkluderar även åkermark bevuxen med permanenta grödor och åkermark i träda från ersättningen.

2 § Av denna paragraf framgår stöd villkoret att den stödsökande ska upprätta en växtodlingsplan. Bestämmelsen reglerar även lägstanivån för vad växtodlingsplanen ska innehålla. Anpassning av gödselmängder till grödans behov är mycket viktigt för att undvika att det blir outnyttjade gödselmängder kvar i fält efter skörd som riskerar att utlakas under höst och vinter. Genom att ta hänsyn till kvarvarande fosfor och kväve från föregående gröda på fältet när beslut tas om gödselgivan, liksom att ta hänsyn till långtidseffekter och direkta näringseffekter av stallgödsel, ökar förutsättningarna för behovsanpassning av gödslingen.

3 § Paragrafen utgör en undantagsbestämmelse specifikt för stödåret 2023. Bestämmelsen innebär att stöd villkoret att den stödsökande ska upprätta en växtodlingsplan inte behöver vara uppfyllt förrän sista ändringsdag. För stödår efter 2023 ska villkoret vara uppfyllt senast sista ansökningsdag. Undantaget motiveras av att en förväntad ökad efterfrågan på dokumentationen under 2023 kan leda till längre leveranstider som i sin tur kan påverka anslutningen till stödet.

4 § Av bestämmelsen framgår stöd villkoret att den stödsökande ska upprätta en växtnäringsbalans och att denna ska vara baserad på uppgifter från föregående odlingssäsong. Balansen ska omfatta jordbruksföretagets all åkermark samt permanent gräsmark på åkermark och ska som regel ska den vara upprättad på gårdsnivå. En växtnäringsbalans visar om utnyttjandet av kväve och fosfor är effektivt och om det finns ett överskott eller underskott av växtnäring på gårdsnivå. Med en växtnäringsbalans kan jordbrukaren se hur gödslingsplanering, bra

stallgödselhantering och utfodring leder till att växtnäringen utnyttjas för hela produktionen och om effektiviteten ökar över tid.

5 § Paragrafen utgör en undantagsbestämmelse specifikt för stödåret 2023 och innebär att villkoret ska vara uppfyllt senast sista ändringsdag. För övriga stödår ska villkoret vara uppfyllt senast sista ansökningsdag. Undantaget motiveras av att en förväntad ökad efterfrågan på dokumentationen under 2023 kan leda till längre leveranstider som i sin tur kan påverka anslutningen till stödet.

6 § Paragrafen reglerar stödvillkoret att den stödsökande ska ha utfört en markkartering som uppfyller vissa villkor. Detta innebär bland annat att markkarteringen inte ska vara äldre än 10 år vid tiden för ansökan. Med markkartering får lantbrukaren information om hur mycket fosfor och kalium som marken kan bidra med för grödans upptag. Information om pH i marken från markkarteringen ger underlag till behov av kalkning och tillgänglighet av fosfor.

7 § Paragrafen utgör en undantagsbestämmelse specifikt för stödåret 2023. Bestämmelsen innebär att stödvillkoret att den stödsökande ska ha utfört en markkartering inte behöver vara uppfyllt förrän sista ändringsdag. För övriga stödår ska villkoret vara uppfyllt senast sista ansökningsdag. Undantaget motiveras av att en förväntad ökad efterfrågan på dokumentationen under 2023 kan leda till längre leveranstider som i sin tur kan påverka anslutningen till stödet.

8 § Paragrafen innebär ett ytterligare stödvillkor för de jordbruksföretag som vid sin växtodling använder flytgödsel. Dessa företag ska årligen låta utföra en stallgödselanalys för att påvisa mängden ammoniumkväve, fosfor och kalium i flytgödseln.

9 § Dräneringsbrunnar som inte är nedgrävda är en riskfaktor för läckage av både växtnäring och växtskyddsmedel. Med omgivande bevuxen zon med gräs och örter minskar risken för att rester av växtskyddsmedel transporteras ut i vattenmiljön. Genom ett ökat skydd av dräneringsbrunnar minskar förekomsten av växtskyddsmedel i den omgivande vattenmiljön. I denna paragraf reglerar vi att dräneringsbrunnar ska ha en bevuxen zon med åtminstone två meters bredd.

10 § Paragrafen utgör en undantagsbestämmelse specifikt för stödåret 2023. För att inte diskvalificera höstsådda grödor från 2022 som huvudgröda för ersättningen regleras här ett alternativ etableringskrav för den bevuxna zonen.

11 § Paragrafen syftar till att säkerställa att dubbelfinansiering undviks. Ersättningen för precisionsjordbruk kan inte kombineras på samma skifte som ett åtagande för miljöersättning för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner om det finns dräneringsbrunnar inom den anpassade skyddszonen.

8 KAP. om ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage

Ersättningen är ny och består av tre delar, odla mellangröda, odla fånggröda och vårbearbetning av åkermark. Syftet med stödet är att minska växtnärläckaget från åkermark och att lagra in kol i marken samt att förbättra markbördigheten. Att odla fånggröda och vårbearbetning har varit ersättningsberättigade även i innevarande stödperiod genom miljöersättningen för minskat kväveläckage. Regler för den ersättningen återfinns i föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2015:25) om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar. Genom den nya ersättningen flyttar ersättning för åtgärderna från pelare 2 och landsbygdsutveckling till pelare 1 och direktstöd.

Målsättningen för fånggröda och vårbearbetning i förhållande till dessa nya föreskrifter har varit stabilitet i utformningen av ersättningen. Det som framförallt skiljer regelverket kring odling av fånggröda och vårbearbetning för kommande stödperiod till skillnad från innevarande är att ersättningen blir ettårig istället för femåriga åtaganden och att det inte längre finns krav på att viss andel av marken ska ingå i ansökan.

Andra förändringar som skett kopplade till fånggröda är att det har förtydligats hur den får brytas samt att ett förbud mot att sprida växtskyddsmedel tagits bort. Förbudet tas bort eftersom det är ett villkor som är mycket svårt att kontrollera och lantbrukarna saknar egentligen skäl att använda växtskyddsmedel under hösten i fång- eller mellangröda. Detta bedöms inte påverka riskerna vid användning av växtskyddsmedel. Gällande vårbearbetning har likt för fånggrödan förbudet mot att sprida växtskyddsmedel tagits bort.

Då ökad kolbindning har identifierats som en angelägen åtgärd har ersättning utökats med odling av mellangröda.

1 § I den här paragrafen reglerar vi att var marken behöver vara belägen för att kunna ge ersättning för fånggröda eller vårbearbetning.

I paragrafen definierar vi även vad som menas med fånggröda, vårbearbetning och nitratkänsligt område. Definitionerna är samma som motsvarande regel i föreskrift (SJVFS 2015:25) under innevarande programperiod. Vidare framgår även syftet med ersättning för fånggröda och vårbearbetning.

2 § I den här paragrafen reglerar vi att det är enbart åkermark inom specifika stödområden som kan ge ersättning för mellangröda. Mellangröda är ny del av denna intervention jämfört med innevarande programperiod. Detta eftersom utökad odling av mellangröda har identifierats som en angelägen åtgärd för ökad kolinbindning.

I paragrafen definierar vi även vad som menas med mellangröda och stödområden. Vidare framgår även syftet med ersättning för mellangröda

3§ Regeln beskriver skötselvillkor som gäller för sådd och etablering av fång – och mellangröda. Det ska finnas en växtlighet som kan uppfylla den funktion som utgör syftet med interventionen.

4§ Bestämmelsen föreskriver att lokala förhållanden skall beaktas vid bedömningen om huruvida uppkomsten av en fång- eller mellangröda är att anse som tillräcklig. Konsekvensen av otillräcklig uppkomst hanteras i skalan för villkorsavdrag.

5§ Fång- och mellangrödor får inte användas för andra ändamål än att vara just denna typ av grödor under den period de ska ta upp växtnäring och det reglerar vi här. Denna regel finns för att det ska vara tydligt att fång- eller mellangrödorna ska odlas för syftet att ta upp växtnäring respektive lagra in kol och inte för något annat användningsområde. För fånggröda har denna regel varit oförändrad sedan programperiod 2007-2013. Nytt är att mellangröda och dess syfte numera är en del av denna regel.

6 § I regeln föreskrivs ett förbud mot spridning av gödselmedel på marken mellan skörd av huvudgrödan och det datum då fång- eller mellangrödan tidigast får brytas. Datum för fånggrödan återfinns i 8 § och datum för mellangröda hittas i 10 §.

7 § Denna regel beskriver vilken typ av utsäde som är godkänt vid fånggröda. Den beskriver även hur sådden ska gå till för respektive typ av utsäde.

8 § Reglerna i denna paragraf preciserar när lantbrukaren som tidigast får bryta olika fånggrödor. Vi har tydliggjort att det rör sig om brytning genom kemisk avdödning eller mekanisk bearbetning. Brytningsdatum varierar beroende både på vilken fånggröda det är och var lantbrukaren har sin åkermark. Brytningsdatum är samma som de är i innevarande programperiod

9 § Här regleras att högst 30 viktprocent av frön i utsädet till mellangrödan får utgöras av baljväxter. Mellangrödan ska vara insådd i eller efter sådd efter skörd av huvudgrödan för att uppfylla syftet.

10 § Reglerna i denna paragraf preciserar när lantbrukaren som tidigast får bryta olika mellangrödor. Brytningsdatum varierar beroende både på vilken mellangröda det är och var lantbrukaren har sin åkermark. Brytningsdatum är samma som för fånggröda.

11 § I denna paragraf reglerar vi vilka villkor lantbrukaren måste uppfylla för att få ersättning för vårbearbetning. Regeln preciserar också vad lantbrukaren måste göra på marken året efter stödåret, nämligen att så en huvudgröda eller vall. Träda är inte en godkänd markanvändning året efter vårbearbetning. Regeln är densamma som innevarande programperiod

12 § Eftersom skörd av potatis, rotfrukter och grönsaker innebär en stor markstörning som kan jämföras med en jordbearbetning kan dessa huvudgrödor inte kombineras med vårbearbetning. Regeln är densamma som innevarande programperiod

13 § För att maximera effekten av minskningen av växtnäringsförluster är det inte tillåtet att sprida gödselmedel på marken under hösten.

9 KAP. om ekologisk produktion

1 § Vi har valt att lägga till en paragraf om villkorsperiod i ekologisk produktion. Villkorsperioden omfattar ett år. Alla villkor ska följas under det år som lantbrukaren söker stödet.

2 § Av paragrafen framgår det hur man får kombinera växtodling och djurhållning. Det är inte tillåtet att endast söka utbetalning för sin djurhållning, det krävs att man även söker utbetalning för sin växtodling. Det finns flera anledningar till det:

- EU:s certifieringsregler kräver att det ska finnas en koppling mellan djurproduktionen och tillgång till mark att sprida gödseln från djuren.
- Vi har valt att ge ersättning för djur på samma sätt som föregående period. Föregående period utgick vi från Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 bilaga 2 framgår det att vi endast får betala för antal hektar och inte för djurenheter.
- Det innebär en administrativ förenkling att inte tillåta ekologisk produktion för enbart animalieproduktion. Djurersättningar är mer komplicerade att hantera.

3 § Den som söker ersättning för ekologisk produktion ska ansluta produktionen till ett godkänt kontrollorgan senast sista ansökningsdag. Den som står för anslutningen till ett godkänt kontrollorgan ska även vara samma fysiska person, företag eller ha direkt koppling till produktionsenheten som den person som söker utbetalning för stödet. Man måste vara certifierad för ekologisk produktion hela stödåret.

4 § Det viktiga är att den som söker ersättningen har anslutit all mark eller djurhållning, som ska ingå i ansökan om utbetalning och därmed i certifieringen, senast den 15 juni. Detta då produktionen för både djur och mark måste vara ansluten och certifierad enligt villkoren i ersättningen.

5 § Lantbrukare som söker ersättning för ekologisk produktion måste följa EU:s regler för certifierad ekologisk produktion för att ha rätt till ersättning. För att inte dubbelreglera hänvisar vi till de villkor som gäller enligt EU:s regler. Syftet med

ekostödet är att det ska täcka en del av de kostnader som finns i ekologisk produktion jämfört med konventionell produktion.

6 § För att kunna säkerställa att de sökande följer reglerna och har rätt till ersättningen behöver stödmyndigheten veta vilket kontrollorgan som de sökande är anslutna till och omfattningen av certifieringen. Denna information får vi från kontrollorganen. Vi är skyldiga att kontrollera att den som söker ersättningen följer reglerna. Den som söker ersättning är skyldiga att lämna uppgifter till stödmyndigheten inom den tidsram som angivits.

7 § För att kontrollanterna ska kunna bekräfta uppgifterna som de sökande lämnar är det viktigt att lantbrukarna sparar dokumentation som har med utbetalningen att göra för att stödmyndigheten ska kunna kontrollera att det stämmer överens. För att inte dubbelreglera hänvisar vi till de villkor som gäller enligt EU:s regler.

8 § Underlaget för ersättningen är beräknad på åtgärderna som ligger till grund för en god skörd och därför finns det krav i ersättningen att grödorna ska odlas med sikte på god skörd. Det gäller även bär, nötter och frukt. Ett exempel är att den sökande ska använda den utsädesmängd som man behöver för att få en god skörd. Vi har förtydligat tanken bakom paragrafen med ett allmänt råd.

9 § I programperiod 2014-2022 ingick vall som del av kalkylen för spannmålsersättningen, dvs skulle vara en aktiv del av växtföljden. Det bidrar till att vi har dagens krav på vallen i eko. I kontroll finns denna instruktion:
Vallgräs/vallbaljväxter med insådd av insektsfrämjande/smakliga örter samt att smalbladiga gräs och örter inte får dominera i fält.

Den är i princip den samma som för vallodling, framför allt så har de bedömts tillsammans eftersom ansökan om eko och vallodling ofta sammanfaller när lantbrukaren har åtagande för vallodling.

Inför 2023 görs eko om och kalkylen är uppbyggd på annat sätt och den extra ersättningen för betesmark försvinner. Båda dessa gör att det nu går att ta med fler marker som faktiskt är relevanta för eko i utbetalning.

Målet med detta är få med vallar som tidigare underkänts på grund av kalkylens uppbyggnad inte att ta med dåliga vallar. Förslaget innebär att en slåtter- och betesvall som inte lägre uppfyller grunddefinitionen ändå ska godkännas när den har övergått till att mer likna en betesmark, där smalbladiga gräs och örter dominerar, och den betas eller slås och ger foder. Grödan har ofta karaktären av betesmark men själva marken uppfyller fortfarande kraven för åkermark. Det innebär att om en lantbrukare t ex vill göra en ägoslagsändring avslås den. Den nya formuleringen gör att stödmottagare kan behålla marken som åkermark och ta in marken i växtföljden igen när nya behov uppstår. De flesta andra varianter av utgången vall i eko är inte ”med sikte på god skörd” och är därför inte godkända.

10 § Denna paragraf reglerar vad som är grönfoder och syftar även till att förtydliga att vall inte ska kunna anmälas som grönfoder för att få högre ersättning för denna. Vallgräs som en insådd får däremot ingå i huvudgrödan grönfoder.

11 § Den sökande ska följa de regler som finns för certifierade fröodlare. Frövall ska användas till utsäde. Den sökande ska ha ett avtal med en utsädesleverantör och detta ska kunna framvisas på plats vid kontroll för att styrka det. Vi har även lagt till ett allmänt råd om frövall för att förtydliga vad som gäller angående renbestånd.

12, 14 & 16 §§ Nya grödor läggs till i ersättningen för ekologisk produktion. Dessa har lagts till då det finns en efterfrågan att få odla dessa grödor ekologiskt och vi bedömer att fördelarna med att få odla de nya grödorna överstiger det extra administrativa jobbet som det innebär.

12 § I denna paragraf framgår vilka sorter som ingår i fruktodling i den ekologiska ersättningen. Surkörsbär blir något mer storvuxna än andra fruktträd därför är villkoret för antal träd per hektar lägre. Tätare bestånd av surkörsbär leder till dålig skörd, eftersom för lite ljus då når in i trädkronan. Det är möjligt i fruktodling att blanda olika sorter. För att få utbetalning för fruktodling i stödet måste man odla någon av sorterna som nämns i paragrafen och enligt minsta planttätheten som krävs.

13 § Förutsättningarna för att få utbetalning för etablering och föryngring i fruktodlingar regleras i denna paragraf. Den som söker stöd och etablerar eller föryngrar måste dokumentera på lämpligt sätt.

14 § I denna paragraf framgår vilka sorter som får ingå i nötodling i den ekologiska ersättningen. För att få utbetalning för nötodling måste man odla någon av sorterna som nämns i paragrafen och enligt minsta planttätheten som krävs.

15 § Förutsättningarna för att få utbetalning för etablering och föryngring i nötodlingar regleras i denna paragraf. Den som söker stöd och etablerar eller föryngrar måste dokumentera på lämpligt sätt.

16§ I denna paragraf framgår vilka sorter som ingår i bärodling i den ekologiska ersättningen. Det är möjligt i bärodling att blanda olika sorter. För att få utbetalning för bärodling i stödet måste man odla någon av sorterna som nämns i paragrafen och enligt minsta planttätheten som krävs.

17 § Förutsättningarna för att få utbetalning för etablering och föryngring i bärodlingar regleras i denna paragraf. Den som söker stöd och etablerar eller föryngrar måste dokumentera på lämpligt sätt.

18 § Då ersättningen för djurhållningen ska fortsätta att beräknas, precis som idag, kommer det antal djurenheter som lantbrukaren ansökt om att matchas mot arealen växtodling. Utbetalning baseras efter det minsta av antal djurenheter och växtodling. En ändring från tidigare programperiod är att man inte längre kommer

kunna använda sin areal i åtagande för betesmarker och slåtterängar som en grund för djurersättningen.

19 § Paragrafen reglerar vilket som är det minsta antal djur eller djurenheter som krävs för att den som söker ska uppfylla kraven för att få utbetalning för djur. Djurantalet och djurslagen får variera.

20 § För att uppfylla kraven och kunna få ersättning för tackor och getter räcker det att de har inseminerats eller släppts ihop med en bagge eller bock under hållandeperioden. De behöver inte ha hunnit få lamm och killingar under tiden så länge ovanstående har uppfyllts.

21-26 §§ Beräkningsmetoden kommer att vara samma som under föregående programperiod.

21 § Under hållandeperioden får lantbrukaren byta ut sina djur men det ska göras inom 10 dagar från att de utbyttas djuren togs från företaget. Lantbrukaren får byta ut tackor, getter och suggor mot andra djur av något av dessa djurslag under hållandeperioden. Det är möjligt att byta ut till exempel tackor mot suggor så länge det totala antalet djurenheter som lantbrukaren sökt utbetalning för inte minskar.

22-23 §§ Det är samma beräkning både för ersättningarna inom ekologisk produktion som inom kompensationsstödet. Ersättningen beräknas för nötkreatur som ett genomsnitt av det djurantal som lantbrukaren rapporterat till CDB. Kravet på att lantbrukaren endast får tillgodoräkna sig djur från den egna produktionsplatsen innebär i praktiken att lantbrukaren måste vara djurhållare i Jordbruksverkets produktionsplatsregister. Samma princip råder för kompensationsstödet när det gäller vem som får tillgodoräkna sig djuret samma dag som det byter produktionsplats. Denna princip är ingen skillnad mot programperiod 2014-2022. Om lantbrukaren har sökt utbetalning för ekologisk djurhållning året innan ska hela räkningsperioden användas för beräkningen av ersättning för ekologisk produktion.

24 § Lantbrukaren får utbetalning för de slaktsvin som slaktas på slakteri och som slakteriet rapporterar till Jordbruksverkets slaktregister. Av föreskriften (SJVFS 2009:43) framgår även att slakteriet ska vara godkänt av Livsmedelsverket. Slaktsvin definieras enligt föreskriften (SJVFS 1998:127) som "Slaktkropp av helt kastrerat hansson eller från honsvin som inte har grisat. Slaktkroppen ska väga minst 50 kilogram." För att kunna kontrollera de djur som ligger till grund för utbetalning, och för att utbetalningen ska kunna göras innan årsskiftet är hållandeperioden samma som för nötkreatur. Hämtningen av de antal slaktade slaktsvin görs några veckor efter hållningsperiodens slut, för att rättningar ska hinna komma in. För lantbrukaren bör det vara enklare att endast redovisa anläggningsnummer än att på förhand ansöka om ett visst antal djur. Om lantbrukaren har sökt utbetalning för ekologisk djurhållning året innan ska hela hållandeperioden användas för beräkningen av ersättning för ekologisk produktion.

25 § Lantbrukaren beräknar själv det genomsnittliga antalet fjäderfä, som redovisas i ansökan, genom att multiplicera antalet insatta djur i varje omgång med antalet dagar som denna omgång hålls under räkningsperioden, samt dela med antalet dagar i räkningsperioden. Djur som dör eller behöver avlivas, på grund av till exempel sjukdomar eller olyckor under den tid omgången hålls, behöver inte räknas bort. Om man håller flera omgångar samtidigt, som inte sätts in eller tas ur produktion samtidigt får man räkna varje omgång för sig och sedan lägga ihop antal djur för de olika omgångarna. Även om beräkningen är mer komplicerad än om den endast hade baserats på antalet insatta djur är det en fördel för producenterna att utbetalningen grundas på det genomsnittliga djurinnehavet. En omgång med värphöns hålls ofta mer än ett år. Om betalningen endast grundas på antalet insatta djur får lantbrukaren ingen utbetalning vissa år. Det är bättre för producenten att ha samma utbetalning och samma behov av ekologiskt odlad areal alla år. Äggproducenterna känner också igen beräkningsprincipen från statistikrapporteringen till Jordbruksverket. Eftersom räkningsperioden är 1 augusti året före ansökningsåret till 31 juli ansökningsåret är det lättare att förutse hur många djur som ska sättas in och under vilken period de ska hållas. Om lantbrukaren inte redovisat värphöns respektive fjäderfä året innan startar räkningsperioden 1 januari. Exempel för första året djurhållaren söker ersättning för ekologisk djurhållning för värphöns: Aktören sätter in en omgång med 500 värphöns i maj året innan ansökningsåret. Utslaktning planeras till den 8 juni. Aktören har hållit värphönsen 159 dagar (1 januari - 8 juni) under räkningsperioden som är 212 dagar (1 januari – 31 juli). Det genomsnittliga antalet värphöns som djurhållaren ska redovisa i ansökan är $500 \cdot 159 / 212 = 375$. Om lantbrukaren har sökt utbetalning för certifierad ekologisk djurhållning året innan ska hela räkningsperioden användas för beräkningen av ersättning för certifierad ekologisk produktion.

26 § Genom den här regeln förenklar vi för de lantbrukare som ställer om sin djurhållning till ekologisk. I rådets förordning (EU) nr 2018/848, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/464, kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/2146, kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/771 och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1165 finns krav på ekologiskt foder som lantbrukaren måste följa för ekologisk produktion. Undantaget gäller för de lantbrukare som har mark under omställning till ekologisk produktion för växtodling i de fall lantbrukare ställer om ett nytt djurslag till ekologisk produktion under perioden 1 januari till sista ansökningsdag.

Möjlighet till undantag gäller som längst till och med den dagen lantbrukaren ansluter sin produktion till kontrollorganet, efter detta datum finns ingen möjlighet att ge undantag ifrån certifieringsreglerna. Då lantbrukaren har anslutit produktionen till kontrollorganet måste denne uppfylla samtliga certifieringsregler. Lantbrukaren ska enligt 9 kap. 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2015:25) om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion,

kompensationsstöd och djurvälståndersättningar vara ansluten till kontrollorganet senast sista ansökningsdag för att kunna söka. Till skillnad från SAM-ansökan finns det inte någon möjlighet att ansluta till kontrollorganet 25 dagar efter sista ansökningsdag.

Undantaget behövs eftersom regelverket för ersättningen ställer till med problem för de lantbrukare som vill ställa om sin djurproduktion. Många lantbrukare väntar med att ansluta djuren till ett kontrollorgan tills det är dags för betessläpp på våren eftersom fodret från betesmarken uppfyller villkoren för ekologisk produktion till skillnad från det sparade fodret som är skördat året innan och som då inte uppfyller villkoren. På det här sättet är det möjligt för lantbrukarna att använda fjolårets foder som kommer från första årets omställning eller som är konventionellt innan det är dags för betessläpp.

Foder till djur som är i omställning till ekologisk produktion får enligt certifieringsreglerna endast till 20 procent komma från djurhållarens egen mark i första årets omställning. Om lantbrukaren inte har fått undantag från foderreglerna på grund av exceptionella omständigheter fram till och med sista ansökningsdagen måste lantbrukaren köpa in ekologiskt foder under årets första månader. Vidare skulle även lantbrukare vara tvungen att sälja större delen av fodret som denne skördat året innan på mark som varit i första årets omställning eller som varit konventionell. Detta överensstämmer dåligt med certifieringsreglerna för växtätare som har krav på att 60 procent av fodret under året ska komma från den egna gården.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekter det blir om någon reglering inte kommer till stånd

2 KAP. 2 § om definitioner

Regleringen av definitioner utgår från de krav som kommissionen ställer på oss som medlemsland och inga av definitionerna innehåller något som inte behöver regleras. Det finns inte utrymme för att definiera något på ett annat sätt förutom för definitionen av betesmarker och slätterängar. Den definitionen är noga utredd och anpassad efter nationella förutsättningar där till exempel vissa delar kommer att övergå till nationella stöd istället. Om vi inte fastställer dessa definitioner riskerar vi att bryta mot det grundläggande regelverket och få sanktioner för att vår strategiska plan inte är komplett.

2 KAP. 3 § om förfogandedag

Vi måste fastställa när stödsökande ska förfoga över marken i ansökan. Det går att göra genom att de ska förfoga över marken ett specifikt datum eller att de ska förfoga över marken en viss period av stödåret. Vi anser att ett datum är att föredra då det gör det enklare att se vem som har rätt att söka stöd för marken under stödåret. Om vi reglerar en period kan marken riskera den som förfogar över

marken att bli begränsad i när den kan sälja eller överlåta rätten för förfogande av marken under året.

2 KAP. 4 § om minsta skiftesstorlek

Det finns möjlighet att ändra på gränsen för minsta tillåtna skiftesstorlek. Gränsen på 0,10 hektar är dock det som stödsökande är vana vid och det finns ingen anledning att höja gränsen då det gör att färre skiften blir stödberättigande. Om vi inte har en regel för minsta skiftesstorlek riskerar vi att bryta mot det grundläggande regelverket och få sanktioner för att vår strategiska plan inte är komplett.

2 KAP. 5 § om mark där stödberättigande upphör

Det finns många tänkbara alternativa lydelse men den föreslagna lydelsen återspeglar i stort sett den praxis som har utvecklats för att hantera dessa gränsfall. Utan reglering kvarstår nuvarande oklarhet.

2 KAP. 6 § om aktivitetskrav på jordbruksmark

Det finns alternativ till att ha en annan period till när marken behöver ha sin aktivitet. Ett senare datum ger stödsökande mer tid till att uppfylla kraven under stödåret samtidigt som det drastiskt förkortar hur lång till länsstyrelserna har på sig att färdigställa ärendena i tid för utbetalning. Ett tidigare datum ger länsstyrelserna mer tid på sig att färdigställa ärendena inför utbetalning samtidigt som stödsökande får en kortare tid på sig att uppfylla aktivitetskraven på marken.

2 KAP. 7 § om pro rata-bedömning

Utformningen av pro rata-bedömningen kan göras på flera sätt. Vi anser att bedömningen som har använts under denna programperiod fungerar bra och den är också avstämd och godkänd av kommissionen. En annan utformning kan riskera att bryta mot kommissionens grundregelverk med en risk för sanktioner som följd.

3 KAP. 1-2 §§ om krav på marktäckning

Det finns inga alternativ till att reglera vilken marktäckning som är tillåten för GAEC 5 och GAEC 6. Det går att reglera kravet på ett annat sätt än att hänvisa till gällande lagstiftning. Det är dock rimligt att samma krav gäller i de olika delarna av lagstiftningen då det gör reglerna tydligare och enklare för stödsökande att förstå.

3 KAP. 3-8 §§ om krav på miljötor

Det finns inga andra alternativ än att reglera perioder, krav på växtlighet och skötselvillkor för miljötorerna. Kraven kan dock se ut på andra sätt än föreslagen reglering i föreskrifterna. Perioder som trädan ska finnas på plats kan vara längre och andra växter än de föreslagna kan användas på blommande trädor och fältkanter. En annorlunda reglering eller ingen reglering alls kan göra att vi bryter mot kommissionens grundregelverk med en risk för sanktioner som följd.

4 KAP. om villkorsavdrag

Om en lantbrukare har sökt någon av ersättningarna, ersättning för ekologisk produktion, ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage eller ersättning för precisionsjordbruk – planering, och inte uppfyller villkoren kan det leda till att utbetalningen minskas helt eller delvis. Regler för detta finns i fjärde kapitlet och bilaga 1. Fjärde kapitlet innehåller allmänna regler som omfattar ersättning för ekologisk produktion, ersättning för kolinlagring och minskat kväveläckage samt ersättning för precisionsodling – planering. I denna del av föreskrifterna återfinns till exempel vad ett upprepat fel innebär.

Bilaga 1 innehåller tabeller med villkor och tillhörande villkorsavdrag för de olika ersättningarna. Tabellerna i bilaga 1 måste läsas tillsammans med fjärde kapitlet.

Sverige är inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken skyldigt att inom jordbrukarstöden tillämpa ett sanktion- och avdragssystem som är proportionerligt och avskräckande och det finns inga alternativ till att göra detta.

5 KAP. 1 § om villkor att vara nystartad samt tidpunkt då villkoren för stöd till unga jordbrukare ska vara uppfyllda

För att bibehålla kontinuitet i regelverket föreslår Jordbruksverket att behålla samma tillämpning som i innevarande stödperiod i den mån det nya regelverket medger det. Detta bedömer Jordbruksverket som särskilt viktigt eftersom det finns stödsökanden vars femårsperiod löper över båda perioderna. Det nya ramregelverket på EU-nivå medger dock inte utbetalning till jordbrukare som är äldre än 40 år första ansökningsåret. Detta är alltså tillåtet i innevarande stödperiod, men är inte ett möjligt alternativ från 2023 och framåt.

Sveriges fastställda definitioner av maxålder, ansvarig för företaget och lämplig utbildning eller lämpliga yrkesfärdigheter är gemensam med pelare II-stöden startstöd och investeringsstöd för ökad konkurrenskraft. Den tidpunkt när villkoren ska vara uppfyllda behöver dock regleras separat för stöd till unga jordbrukare eftersom den inte är samma som för pelare II-stöden. I innevarande stödperiod regleras tidpunkt för maxålder på EU-nivå, men behöver nu regleras av medlemsstaterna själva. För ansvarig för företaget samt lämplig utbildning och lämpliga yrkesfärdigheter finns det ett tidigare tolkningsmeddelande från EU-kommissionen där det anges att villkoren ska vara uppfyllda senast det datum då ansökan lämnas in. Jordbruksverket gör dock bedömningen att sista ansökningsdag är ett mer ändamålsenligt förslag. Det kan finnas fall där den fysiska personen exempelvis träder in som ansvarig sent i ansökningsperioden, men ansökan var i själva verket klar att lämnas in så fort SAM internet öppnade. Genom att sätta tidpunkten till sista ansökningsdag behöver sökanden inte dra ut på inlämningen och vi undviker även diskriminering av sökanden som inte gör det. De föreslagna tidpunkterna motsvarar tillämpningen i innevarande stödperiod.

6 KAP. om nötkreatursstöd, 1-2 §§ om räkningsperiod och referensdatum

Den föreslagna räkningsperioden tillämpas även för andra djurrelaterade stöd såsom kompensationsstöd och stöd till ekologisk produktion. Det är viktigt att behålla samma räkningsperiod för alla djurrelaterade stöd både för att begränsa den administrativa hanteringen och för att göra det så enkelt som möjligt för djurhållaren. Dubbla räkningsperioder och dubbla kommuniseringsbrev kan därmed undvikas. Förutom fördelarna med att ha en sammanhängande period som omfattar alla dagar på året, är huvudanledningen till valet av denna räkningsperiod att djurhållarna ska hinna få sitt stöd utbetalt innan årsskiftet. Den föreslagna räkningsperioden innebär även att beräkningen av nötkreatursstöd för 2023 kommer att delvis baseras på djurens vistelseperioder under 2022. Detta är mest fördelaktigt ur ett lantbrukarperspektiv eftersom det annars inte går att undvika ett avbrott mellan räkningsperioderna.

Jordbruksverket ser inte att det finns några alternativ till att sätta referensdatumet vid utgången av räkningsperioden. Om det sätts ett annat datum kommer det inte att vara synkat med det slutdatum som används vid hämtningen av djurens vistelseperioder, som i sin tur ligger till grund för beräkningen av nötkreaturstöd.

7 KAP. om precisionsjordbruk – planering

1-9 §§ Att ersättning är geografiskt begränsad till åkermark i nitratkänsligt område framgår av den strategiska plan som Sverige lämnat in. Detsamma gäller samtliga skötselvillkor som framgår av dessa föreskrifter. Det finns därför inga alternativa lösningar till att införa dessa regler i föreskrift för att ge dem rättslig verkan med mindre än att Sverige lämnar in en förändrad strategisk plan. Avsaknad av de undantagsbestämmelser som introducerats i 3, 5 och 7 §§ skulle riskera att resultera i minskad anslutning till ersättning då det skulle innebära en risk att lantbrukare inte hinner ordna tillräcklig dokumentation innan sista dag för SAM-ansökan.

10 § Om ingen undantagsbestämmelse införs beträffande tidpunkten för insådd av en bevuxen zon runt dräneringsbrunnar för stödåret 2023 så skulle åkermark med höstsådda grödor från 2022 diskvalificeras från ersättningen.

11 § Sverige är skyldigt att säkerställa att åtgärder som är föremål för jordbrukarstöd inte blir dubbelfinansierade. Det finns därför inga alternativ till att införa denna regel i dessa föreskrifter.

8 KAP. om ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage

1-13 §§ Att ersättning är geografiskt begränsad till åkermark i nitratkänsligt område för fånggröda och vårbearbetning samt stödområde 6-13- för mellangröda framgår av den strategiska plan som Sverige lämnat in. Detsamma gäller samtliga skötselvillkor som framgår av dessa föreskrifter. Det finns därför inga alternativa

lösningar till att införa dessa regler i föreskrift för att ge dem rättslig verkan med mindre än att Sverige lämnar in en förändrad strategisk plan.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

2 KAP. om definitioner och gemensamma krav

Alla som söker direktstöd berörs av regler om definitioner och gemensamma krav i mer eller mindre utsträckning. Det är ca 56 000 stödsökande som varje år söker gårdsstöd vilket är det största stödet av de som berörs av förslaget till föreskrifter.

3 KAP. om Grundvillkor

Alla stödsökande som söker Jordbrukarstöd måste följa grundvillkoren för att få fullt utbetalt stöd. Reglerna i detta förslag till föreskrifter berör dock endast GAEC 5, GAEC 6 och GAEC 8 vilket innehåller krav på stödsökande som har sin gård i Sveriges slättbygd. Det är ungefär 10 000 stödsökande som kommer att ha krav på att hålla miljötor enligt GAEC 8.

4 KAP. om villkorsavdrag

De som berörs är de som söker ersättning för ekologisk produktion, ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage eller ersättning precisionjordbruk – planering.

5 KAP. 1 § om villkor att vara nystartad samt tidpunkt då villkoren för stöd till unga jordbrukare ska vara uppfyllda

De som berörs av regleringen är de fysiska personer som driver jordbruksföretag och som har fyllt eller fyller 40 senast ansökansåret. Jordbruksverket bedömer att ca 4 000 unga eller juridiska personer med unga som driftsledare kommer att söka stöd till unga jordbrukare årligen. Av dessa förväntas ca 90 procent vara fysiska personer med enskild firma och 10 procent juridiska personer. Från 2023 och framåt förväntas årligen omkring 800 nya ansökningar om stöd till unga jordbrukare från fysiska och/eller juridiska personer.

6 KAP. 1-2 §§ om räkningsperiod och referensdatum för nötkreatursstöd

Regleringen kommer att beröra de som har nötkreatur som är över ett år gamla under minst en dag under räkningsperioden. Jordbruksverket gör bedömningen att antalet företag som berörs av regleringen kommer att ligga runt 14 300. Antalet är ett genomsnittligt värde baserat på att antalet 2023 beräknas till 15 200 och 2027 till 13 500.

Länsstyrelsen berörs i egenskap av handläggande myndighet för nötkreatursstödet och kontrollmyndighet för CDB-kontrollerna. Även Jordbruksverket berörs i egenskap av systemägare för CDB.

7 KAP. om precisionsjordbruk – planering

Den grupp som berörs direkt är de som kan välja att söka ersättningen. Det är lantbrukare som har åkermark i nitratkänsligt område. Enligt jordbruksverkets prognoser förväntas ca 7 000 företag ansöka om ersättning det första året 2023.

En annan grupp som berörs är länsstyrelserna och Jordbruksverket som hanterar ersättningen och på det här sättet påverkas.

8 KAP. om ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage

Den grupp som berörs direkt är de som kan välja att söka ersättningen. Det är lantbrukare som har åkermark i nitratkänsligt område alternativt inom stödområde 6-13. Enligt jordbruksverkets uppskattning kommer ca 4 000 företag att ansöka om ersättningen 2023.

En annan grupp som berörs är länsstyrelserna och Jordbruksverket som hanterar ersättningen och på det här sättet påverkas.

9 KAP om ersättning för ekologisk produktion

Alla lantbrukare som har sökt ersättning för ekologisk produktion och de som vill söka ersättning för ekologisk produktion. Under 2021 var det 4 687 st som sökte ersättning för ekologisk produktion och 652 st som sökte för omställning till ekologisk produktion.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Den svenska förordning som behöver fastställa Jordbruksverkets bemyndigande att föreskriva om föreslagna regleringar har inte trätt ikraft än. Vi utgår ifrån att ett sådant bemyndigande kommer att fastställas i tid innan föreskrifterna beslutas. Arbetet med föreskrifterna kan inte invänta bemyndigandet.

5. Uppgifter om vilka kostnadmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

2 KAP. om definitioner och gemensamma bestämmelser

Ändringen av definitionen av betesmarker och slåtterängar kommer att få kostnadmässiga konsekvenser i form av att en viss typ av mark inte längre kommer att berättiga till stöd. Istället kommer det gå att söka nationellt stöd för dessa marker. I övrigt bedömer vi att regleringen inte kommer att bidra till särskilda kostnader eller andra konsekvenser för stödsökande.

3 KAP. om grundvillkor

Eftersom vi endast reglerar vilken period och skötselkrav på miljöytorna i detta förslag till föreskrift uppstår det inga särskilda kostnader eller konsekvenser för att efterfölja regelverket. Perioderna för träda som miljöyta har tagit hänsyn till att

stödsökande ska kunna bearbeta marken inför höstsådd för att så långt som möjligt göra det möjligt för stödsökande att kunna planera sitt jordbruk på ett effektivt sätt. De kostnader som kan uppstå i till exempel att köpa utsäde för pollen- och nektarrika örter bör kompenseras genom den högre viktningen av arealer som regleras i svensk förordning.

5 KAP. 1 § om villkor att vara nystartad samt tidpunkt då villkoren för stöd till unga jordbrukare ska vara uppfyllda

Regleringen kring nystartad samt tidpunkten för då villkoren enligt definitionerna ska vara uppfyllda bör generellt inte medföra några särskilda kostnadsmässiga eller andra konsekvenser för jordbrukarna den föreslagna tillämpningen är samma som i innevarande stödperiod. Specifikt skulle tidpunkten för maxålder kunna påverka lantbrukare som är över 40 när de vill söka stöd till unga jordbrukare första gången. De som sökt gårdsstöd första gången medan de var yngre har i innevarande stödperiod kunnat söka stöd till unga jordbrukare ändå. Dessa jordbrukare låses ute för de år de annars skulle haft rätt till om de hade sökt från och med det år man var högst 40 år. Syftet med bestämmelsen var att adressera de som missat eller glömt att söka stödet första året eller åren. Jordbruksverket bedömer att antalet sådana sökanden borde vara lågt eller obetydligt inför 2023 eftersom stöd till unga jordbrukare bör vara känt och väletablerat vid det här laget.

Själva stödets införande regleras inte i Jordbruksverkets föreskrifter.

6 KAP. 1-2 §§ om räkningsperiod och referensdatum för nötkreatursstöd

Regleringen bör inte medföra några särskilda kostnadsmässiga eller andra konsekvenser för jordbrukarna. Generellt sett bör konsekvenserna av stödvillkoren för nötkreatursstöd inte vara betydande eftersom uppgifterna om djurinnehav finns i CDB. Själva stödets införande regleras inte i Jordbruksverkets föreskrifter.

7-9 KAP. om ersättning för ekologisk produktion, ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage samt ersättning för precisionsjordbruk – planering

Ersättning för ekologisk produktion, ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage och ersättning för precisionsjordbruk – planering är frivilliga att söka och är ersättningar för det arbete man utför och det intäktsbortfall som kan uppstå. Förändringar i verksamheten kan behöva göras, men det ska täckas av ersättningen. Om företagen behöver göra ytterligare förändringar är svårt att förutse.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Vi bedömer att den föreslagna regleringen är förenlig med EU:s reglering, utan att gå utöver våra skyldigheter.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna bör träda ikraft från och med den 1 januari 2023 då den innehåller stöd villkor som gäller från och med stödår 2023. Jordbruksverket följer den beslutade föreskriftsprocessen och enligt tidsplanen ska föreskrifterna vara beslutade och publicerade minst fyra veckor innan ikraftträdandet.

Jordbruksverket kommer att ge information till målgruppen via väl etablerade kanaler. Under våren 2022 har det redan gått ut övergripande information gällande villkor som sökanden behöver ha i åtanke innan föreskrifterna träder ikraft. Sökanden kommer att informeras ytterligare via Jordbruksverkets hemsida, riktade utskick och information i olika forum, till exempel Konsultinfo. Informationen kommer delvis att finnas tillgänglig redan under hösten 2022.

Särskilda informationsinsatser behövs för följande paragrafer, eftersom de i praktiken medför förändringar som kan vara av stor betydelse för den enskilde:

KAP 3. 3-7 §§ om miljöytor

KAP 7. om ersättning för precisionsjordbruk – planering

KAP 8. om ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage

B. Kommuner och regioner

Markera med X:

☒ Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

☐ Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

C. Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med X:

☐ Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags

arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

☒ Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt för KAP 7. Om precisionsjordbruk – planering som innehåller administrativa kostnader för företaget. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Den grupp som berörs direkt är de som kan välja att söka ersättningen. Det är lantbrukare som har åkermark i nitratkänsligt område. Enligt jordbruksverkets prognoser förväntas ca 7 000 företag ansöka om ersättning det första året 2023.

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

När vi har beräknat administrativa kostnader har vi använt uppgifter från Agriwise. Timlönen där ligger på 238 kr/tim för växtodling och 251 kr/tim för djurproduktion, där 245 kr/tim utgör ett genomsnittligt värde. Det genomsnittliga värdet är samma som den siffra som används för kalkylerna till stöd och ersättningar och även den vi använder i den särskilda konsekvensanalysen, se bilaga.

7 KAP. om precisionsjordbruk – planering

Jordbruksverkets uppskattningar är baserade på ett jordbruksföretag vars åkermarksareal uppgår till 50 hektar. Storleken ligger nära medelstorleken för ett jordbruksföretag i nitratkänsligt område. I beräkningen av administrativa kostnader har också antagits en kostnad om 245kr/h.

2§ om växtodlingsplan

Jordbruksverket uppskattar att det krävs ca 13 timmar per år för en lantbrukaren att upprätta en växtodlingsplan. Uppskattningen av tidsåtgången grundar sig på vilka uppgifter som ska anges i växtodlingsplan samt vilka beräkningar och insamling av grunduppgifter till dessa som behöver göras.

4§ om växtnäringsbalans

Växtnäringsbalans görs vart tredje år. Innebär 14,5 timmars arbete för lantbrukaren att samla in och sammanställa data kring produktion, inköp och försäljning av insatsmedel mm som krävs i växtnäringsbalansen. I detta ingår även analys och planering av åtgärder tillsammans med rådgivaren kopplat till detta.

8§ om stallgödselanalys

Jordbruksverket uppskattar att det kommer krävas cirka två timmars arbete per år för att förbereda och provta ur en gödselbrunn med flytgödsel samt skicka iväg provet.

Förslagen till föreskrifter innebär i övrigt inte någon tidsåtgång eller några administrativa kostnader.

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Inga andra påtvingade kostnader uppstår på grund av regleringen. Detsamma gäller förändringar i verksamheten.

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Förslaget till föreskrifter som sådan kommer inte att påverka konkurrensförhållandena för företagen. Införandet av stöd och ersättningar som sådana regleras inte i Jordbruksverkets föreskrifter.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Ansökansföreskriften bedöms inte påverka företagen i några andra avseenden.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Reglerna riktar sig till jordbruksföretag som i huvudsak alltid är att betrakta små företag. Särskild hänsyn behöver därför inte tas för en viss grupp.

D. Samråd

1. Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Förslag på föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor skickas nu på samråd och senare även på remiss.

E. Kontaktperson

1. Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

KAP 2. om definitioner och gemensamma bestämmelser – Mathias Sandin Lindqvist

KAP 3. om god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden – Mathias Sandin Lindqvist

KAP 4. om villkorsavdrag – Fredric Lindström och Samuel Collberg

KAP 5. om stöd till unga jordbrukare – Kristin Friberg

KAP 6. om nötkreatursstöd – Kristin Friberg

KAP 7. om ersättning för precisionsjordbruk – planering – Fredric Lindström och Samuel Collberg

KAP 8. om ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage – Fredric Lindström och Samuel Collberg

KAP 9. om ersättning för ekologisk produktion – Elin Jern

Kontaktuppgifter:

E-post: stodregelenheten@jordbruksverket.se

Tel: 0771 – 223 223

Särskild konsekvensanalys - administrativa bördor för företagen

Föreskriftens namn: föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
7 KAP. 2§	Uppgiftsinsamling och sammanställning	Artikel 29 förordning (EU) nr 2021/2115	1) Nej 2) Nej	Jordbrukare med åkermark inom nitratkänsligt område som väljer att söka stödet.	13 h	7 000	22 295 000kr
7 KAP. 4§	Uppgiftsinsamling och sammanställning	Artikel 29 förordning (EU) nr 2021/2115	1) Nej 2) Nej	Jordbrukare med åkermark inom nitratkänsligt område som väljer att söka stödet.	5 h	7 000	8 575 000kr
7 KAP. 8§	Förberedelsetid och provtagning	Artikel 29 förordning (EU) nr 2021/2115	1) Nej 2) Nej	Jordbrukare med åkermark inom nitratkänsligt område som väljer att söka stödet.	2 h	7 000	3 430 000kr

Summa administrativ kostnad per år	34 300 000
---	-------------------

Samlad kostnad för upphävda administrativa bördor

Ange samlad kostnad för administrativa bördor som upphävs
på grund av föreskriften eller det allmänna rådet. 60 559 kronor

Jämfört med tidigare uppgifter kommer den administrativa bördan att

- ☐ Minska med **ange antal** kronor per år
- ☐ Vara oförändrad
- ☒ Öka med 34 239 441 kronor per år. Den ökade administrativa bördan beror på införandet av Ersättning för precisionsjordbruk – planering som inte har någon koppling till de administrativa bördorna som upphävs på grund av föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor.

Övergripande om strategisk plan och genomförandemodellen

År 2023 förnyas jordbrukspolitiken i Sverige och i resten av EU. EU:s nya gemensamma jordbrukspolitik (CAP) har fokus på miljö och hållbarhet och att vi får konkurrenskraftiga företag som kan se till att vi har mat på borden. EU:s nya jordbrukspolitik ska ge medlemsländerna bättre möjlighet att hantera de utmaningar som livsmedelssektorn och landsbygdsområdena står inför, som klimatförändringar, hotad biologisk mångfald samt företagens lönsamhet och konkurrenskraft. Samtidigt ska länderna kunna fortsätta att stödja lantbrukare på ett sätt som bidrar till ett hållbart och konkurrenskraftigt jordbruk.

EU-kommissionens utgångspunkt är att jordbrukspolitiken ska bli mer resultatorienterad och genomföras enligt en ny modell – genomförandemodellen. Under nuvarande programperiod har fokus legat på regelefterlevnad men i den nya perioden flyttas tyngdpunkten till resultat och prestation. Den nya genomförandemodellen kommer att ställa nya krav på Jordbruksverket i form av utökad rapportering av resultat till kommissionen, främst genom årsrapporten.

Skiftet från regelefterlevnad till resultatorientering gör att medlemsländerna får en större frihet när det gäller bland annat utformningen av stöd, ersättningar och regelverk.

I och med att kommissionen ändrar fokus från regelefterlevnad till resultatorientering behöver kommissionen ett nytt sätt att övervaka och utvärdera medlemsstaternas resultat. Genomförandemodellen är ett samlingsnamn för hur den gemensamma jordbrukspolitiken ska planeras, genomföras, rapporteras samt övervakas.

Syftet med den nya modellen är att uppnå EU:s mål på ett bättre sätt med utgångspunkt i strategisk planering, logiska interventioner (stöd och ersättningar) och gemensamma indikatorer. Modellen beskriver processen för styrning, övervakning och uppföljning av politikens genomförande.

Den strategiska planen har tre mål som alla medlemsländer i EU ska arbeta utifrån. Den strategiska planen ska

1. främja en smart, konkurrenskraftig, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor som garanterar livsmedelsförsörjningen
2. stödja miljövard och klimatåtgärder och bidra till EU:s mål om miljö- och klimat
3. förbättra den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden.

De tre övergripande målen är sedan nedbrutna i nio särskilda mål:

1. säkra jordbrukaren en skälig inkomst
2. öka konkurrenskraften
3. stärka jordbrukarnas ställning i livsmedelskedjan
4. motverka klimatförändringar, klimatanpassa jordbruket och främja hållbar energi
5. främja hållbar utveckling och effektiv användning av naturresurser
6. bidra till att hejda förlusten av biologisk mångfald, stärka ekosystemen och bevara livsmiljöer och landskap
7. främja generationsskiftet
8. bidra till levande landsbygder
9. säkerställa hög livsmedelskvalitet och ett gott djurskydd.

Varje land i EU ska ta fram en så kallad strategisk plan som beskriver landets jordbrukspolitik under åren 2023–2027, till exempel vilka mål vi ska uppnå och vad man kan få stöd och ersättning för. Den strategiska planen sätter ramarna för den jordbrukspolitik som Sverige ska bedriva under den kommande perioden. Alla direktstöd, landsbygdsstöd och sektorsspecifika stöd ska ingå i en gemensam strategisk plan. Grunden till den strategiska planen är en SWOT-analys. SWOT-analysen är en genomgång av faktorer (styrkor, svagheter, möjligheter och hot) som kan påverka möjligheten att nå målen med den gemensamma jordbrukspolitik. Alla stöd och ersättningar som finns med i den strategiska planen ska kunna härledas till SWOT-analysen. Från SWOT-analysen har en behovsanalys tagits fram. Syftet med behovsanalysen är att kartlägga medlemsstatens behov för varje särskilt mål utifrån SWOT-analysen. Den strategiska planen har utformats med utgångspunkt i behovsanalysen.

I den strategiska planen ska medlemsstaten även beskriva sin interventionslogik. Interventionslogiken är den röda tråden från SWOT-analysen via behovsanalysen till vilka interventioner som väljs och hur mycket pengar som fördelas till varje intervention för att vi ska kunna nå de resultatmål vi sätter upp. En intervention är ett stöd eller en ersättning.

För varje intervention som medlemsstaten tar med i den strategiska planen ska medlemsstaten bland annat ange följande:

- Vad man kan få stöd för
- Vem som kan söka stöd
- Villkor eller krav som ska följas
- Planerat enhetsbelopp (kan vara flera inom en intervention)
- Planerad output
- Planerade mål och milstolpar för resultatindikatorer

- Tilldelad budget

Varje intervention måste relatera till en outputindikator och bidra till minst en resultatindikator. I den strategiska planen beskrivs kopplingen mellan interventioner och resultatindikatorer. För de resultatindikatorer som finns med i den strategiska planen ska medlemsstaten ta fram kvantifierade mål och milstolpar.

Enhetsbeloppen är en grundsten i genomförandemodellen och ska planeras för varje intervention i den strategiska planen. En intervention kan ha flera enhetsbelopp, till exempel på grund av regionala förutsättningar. Medlemsstaten ska ta fram enhetsbelopp som är motiverade utifrån SWOT- och behovsanalysen. Som huvudregel gäller att enhetsbeloppet multiplicerat med en outputindikator kommer vara lika med budgeten för en specifik intervention. Enhetsbeloppen kan vara enhetliga eller genomsnittliga. Det finns möjlighet att använda genomsnittliga enhetsbelopp för exempelvis investeringar eller samarbetsprojekt.

EU-kommissionen kommer löpande att granska och utvärdera genomförandet av den strategiska planen.

Varje år ska ett avslutspaket tas fram och skickas till kommissionen. Avslutspaketet består av fyra delar, där Jordbruksverket ska ta fram årsräkenskaper, årsrapport och förvaltningsförklaring. Den sista delen, utlåtande från attesterande organ, ska Ekonomistyrningsverket ta fram. Uppgifterna och informationen i årsrapporten kommer till stor del utgöra grunden för kommissionens granskning och utvärderingen av politikens genomförande. Samtliga delar i avslutspaketet ska lämnas in till kommissionen senast den 15 februari för det föregående räkenskapsåret. Ett räkenskapsår sträcker sig från den 16 oktober till och med den 15 oktober.

Årsräkenskaperna är en sammanställning av de utgifter (in- och utbetalningar) som har skett och deklarerats under räkenskapsåret tillsammans med eventuella korrigeringar. Årsräkenskaperna kommer att fungera på samma sätt i den nya genomförandemodellen som de gör idag. Om Jordbruksverket inte skickar in årsräkenskaperna till kommissionen, alternativt om kommissionen anser att årsräkenskaperna är bristfälliga, kan de välja att hålla inne betalningar till medlemsstaten. Det skulle i så fall innebära att kommissionen håller inne månadsutbetalningarna och den kvartalsvisa ersättningen. Kommissionen återupptar betalningarna till medlemsstaten när de får in årsräkenskaper som de anser är tillräckliga.

Syftet med årsrapporten är att presentera genomförandet av den strategiska planen. Årsrapporten ska lämnas in den 15 februari varje år. Medlemsstaten ska inkludera information om utbetalningar som är gjorda under det föregående räkenskapsåret. Årsrapporten ska sammanfatta genomförandet av den strategiska planen.

Årsrapporten ska bland annat innehålla uppgifter om faktisk output, planerat och faktiskt enhetsbelopp. Det är viktigt att summan av de faktiska enhetsbeloppen stämmer överens med årsräkenskaperna. För att kunna matcha utbetalningar med output behöver rapporten inkludera uppgifter per intervention och per enhetsbelopp. När det faktiska enhetsbeloppet är högre än det planerade enhetsbeloppet behöver medlemsstaten förklara avvikelserna. I årsrapporten ska medlemsstaten också redovisa det faktiska resultatet, vilket är värdet på de resultatindikatorer som medlemsstaten har tagit fram mål för i den strategiska planen. Avvikelser mellan det faktiska resultatet och motsvarande milstolpar och mål ska presenteras samt förklaras. Det är utifrån uppgifterna som finns i årsrapporten som kommissionen gör ett årligt prestationsavslut kopplat till enhetsbelopp och output samt en prestationsöversyn kopplat till resultat.

Förvaltningsförklaringen är generaldirektörens försäkran om att myndigheten hanterat EU:s medel på ett korrekt sätt. Generaldirektören ska intyga att alla uppgifter i årsräkenskaperna och årsrapporten är rättvisande, fullständiga och exakta, samt att styrsystemen fungerar väl. Förvaltningsförklaringen ska också innehålla en analys av eventuella fel och svagheter som upptäckts vid revisioner och kontroller, samt vad Jordbruksverket gör åt dem.

Innan medlemsstaten kan lämna in avslutspaketet till kommissionen ska det attesterande organet, Ekonomistyrningsverket, granska och skriva ett utlåtande. Utlåtandet ska täcka de andra delarna i avslutspaketet; årsräkenskaperna, årsrapporten samt förvaltningsförklaringen.

Kommissionen har från den 16 februari till den 15 oktober på sig att granska medlemsstatens avslutspaket för det föregående räkenskapsåret. Det innebär att medlemsstaten ska få klartecken från kommissionen om vidare finansiering senast den 15 oktober året efter räkenskapsåret.

Var vi är i processen

Den 16 december 2021 fattade regeringen beslut om ett förslag till den svenska strategiska planen. Förslaget är överlämnat till EU-kommissionen som ska granska planen under 2022. EU-kommissionen har återkommit med frågor och synpunkter till Sverige. Sverige och EU-kommissionen förhandlar om innehållet i planen under våren 2022. Målet är att regeringen ska fatta beslut om reviderat förslag till den svenska strategiska planen sommaren 2022 och att EU-kommissionen ska godkänna den svenska strategiska planen under hösten 2022.

Stödregelenheten

Klicka eller tryck här för att ange text.

Remissammanställning

Datum

2022-09-12

Diarienummer

3.4.16-13074-2022

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (2022:xx) om direktstöd och grundvillkor

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer

Samråd sammanställning

Datum

2022-09-12

Diarienummer

3.4.16-13074-2022

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (2022:xx) om direktstöd och grundvillkor

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
Länsstyrelsen Gävleborg	2 kap Det är fel namn på minskat kväveläckage, gäller genomgående i hela föreskriften och KU. "kolinlagring och minskat kväveläckage" 2§ Varför skrivs inte definitionen av "anläggning" ut i stället för att ange förordningen? Likadant för "djurenhet för ekologisk produktion". Alternativt skriv ut definitionen också utöver hänvisningen till förordningen. Det förenklar för handläggaren då vi slipper leta på flera ställen vilket är ett irritationsmoment! Textstorleken är olika i definitionen för ekologisk produktion Gräs eller annat örtartat foder – menas betesmark? Iså fall fastnar vi på ordet fröblandning, det är inte ok att så i en betesmark/slätteräng. Vad fyller "fröblandning" för syfte? Förslag på text: Alla örtartade växter som förekommer i naturlig betesmark eller slätterängar. Permanent gräsmark: Ingår inte långliggande vallar tekniskt sett i växtföljden. Kunde man inte ersätta texten med "som inte brutits med växtodlings- eller permanenta grödor" eller liknande formulering? I konsekvensutredningen står: "Definitionen av permanent gräsmark innehåller även ägoslaget betesmarker och slätterängar. Det har tidigare varit ett problem att skilja dessa åt. I förslaget till föreskrift är det tydligare att definitionen av permanent gräsmark riktar sig mot gräs på åkermark och inte jordbruksmark som utgör ägoslaget betesmarker och slätterängar." I föreskriften står: Betesmarker och slätterängar räknas som permanent gräsmark. Kan tyckas rörigt och inte ett förtydligande! Skottskog med kort omloppstid: Måste begreppet "skottskog med kort omloppstid användas"?	2 kap Det står rätt namn i föreskriften. 2§ Definitionen av "anläggning" är beroende av definitionen i AHL-förordningen. Genom att hänvisa till den behöver föreskriften inte öppnas för det fall att definitionen ändras. Textstorleken justerad. 2 § Definitionen refererar till vilka sorters gräs och örter som är ok att så in på åkermark för definitionen permanent gräsmark. Vi ser över formuleringen och ändrar om det behövs. 2 § definitionen följer uppställningen från EU:s förordningar. 2 § Vi ska definiera definitionen "skottskog med kort omloppstid" enligt artikel 4 i förordning (eu) 2021/2115. Vi kan använda termen energiskog i information till stödsökande.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	Är det en term som jordbrukare är bekanta med? Det är bättre att använda begreppet "energiskog". Det finns ingen definition av "Satta i avel" som det skrivs om i 9 kap. 19 §. Varför finns vissa ord enbart med i definitionen men inte i den fortsatta texten i föreskriften? Tex Skottskog och örtartat foder. Vad fyller då listan över definitioner för syfte? 4§ Varför är inte ekoschemes nämnt? Varför står det inte att ansökan minst måste innehålla fyra hektar? 6§ I rubriken står aktivitetskrav men i texten står att verksamheten ska utföras, byt till aktiviteten. 3kap 4§ Det står en ört men i konsekvensutredningen står tre, vad gäller? Gör mellanslag mellan ört och enligt. 6§ Det står en ört men i konsekvensutredningen står tre, vad gäller? 4kap 3§ Punkt 6 – när kan det förekomma igenväxning som ska ge villkorsavdrag i de uppräknade stöden i §1? För de allmänna råden i 3§ gäller väl bara de tre stöden? 4-6§ Det är upprepat fel om det är samma villkor som inte har uppfyllts, men det framgår inte tydligt om det behöver vara upprepat på exakt samma skifte eller block. Behöver det inte vara på samma skifte eller block behöver det framgå tydligare. KU sid. 7 fel namn på precisionsjordbruk – planering (står odling) 5kap 1§ Upprepning av det som står i första stycket och punkterna nedanför. Näst sista stycket – när kan det inträffa?	Ändrat enligt förslag. Definitionerna finns med för att det är ett lagkrav från kommissionen att definiera dem i svensk lagstiftning. Definitionerna kan ses som en förlängning av kommissionens eget regelverk. 4 § Ettåriga miljöersättningar har stödspecifika minsta skiftesstorlekar. Minimnivån på hur stor en ansökan får vara kommer att finnas i svensk förordning som under tidigare stödperioder. 6 § V i ändrar rubriken. 4 § Det ska vara en ört. Vi ändrar i konsekvensutredningen så att det blir rätt. 6 § Det ska vara en ört. Vi ändrar i konsekvensutredningen. 3 § Det är korrekt och punkt 6 har tagits bort. 4-6 § Felet behöver inte uppstå på samma skifte för att det ska vara upprepning. Vi ser över om paragrafen kan ändras. KU sid. 7 Vi kollar upp och ändrar så att det blir rätt. 5kap 1§ Första stycket avser de krav på ålder, ansvarig och utbildning/yrkesfärdigheter som redan måste uppfyllas enligt definitionerna i svensk förordning, men § som sådan avser krav som måste uppfyllas utöver detta. Näst sista stycket: Exempelvis när det finns ett moderbolag.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	Sista stycket – hur ska vi veta detta om det bara är den ena av de två unga som söker stödet? 6 kap 1§. Räkningsperioden för djurinnehavet är den 1 augusti året före ansökningsåret till och med den 31 juli ansökningsåret med start 1 augusti 2022. Förslag på att i stället renodla den generella regeln till: Räkningsperioden för djurinnehavet är den 1 augusti året före ansökningsåret till och med den 31 juli ansökningsåret. Om man vill förtydliga det kan en mening läggas till: För stödår 2023 startar räkningsperioden 1 augusti 2022. Den meningen kan ju tas bort ur föreskriften sen. 7 kap 6§ punkt 3, Ändra ordet åtminstone till minst. 11§ och KU Kontrollera så att det är rätt namn på skyddszoner. Skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner, står det i övriga föreskrifter 8kap 2§ Meningen är möjligtvis dubbelsyftande. Är det åkermark i stödområde 6–12 OCH område 13 utan komp som syftas? Eller område 6–12 + 13 utan komp? Det senare är väl orimligt? 9§ Ordet "skall" använder vi inte längre utan "ska" och det står "ska" mestadels i föreskriften, men det behöver se söver genomgående i hela dokumentet. 10§ Punkt saknas, 10 oktober i Blekinge. 9 kap 3§ För att få ersättning för ekologisk produktion ska den som söker anmäla produktionen till ett godkänt kontrollorgan senast sista ansökningsdag det aktuella stödåret. Ordet "aktuella" saknas. 4§ och i KU Senast den 15 juni....det aktuella stödåret? 5§	Sista stycket: I så fall kan det förmodligen endast upptäckas vid kontroll i fält eller om det framgår i intyget om ägandeförhållanden eller vid kontroll av firmatecknare. 6 kap 1§. Justerat enligt förslag till förtydligande. 7 kap 6 § punkt 3 Ändrat enligt förslag. 11 § och KU Ändrat enligt förslag. 8 kap 2 § V i ändrar till "samt" istället för "och" för att göra det tydligare. 9 § Vi ändrar till "ska" genomgående i dokumentet. 10 § Vi har lagt till en punkt. 3§ Vi gör ingen ändring. Det framgår i paragrafer ovan vilket år det gäller. 4§ och KU Vi gör ingen ändring. Se ovan. 5§

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	Varför är det i detta kapitel hänvisat till EU:s förordning men inte för övriga direktstöd, för dem står det utskrivet i föreskriften. Det kommer bli olika tolkningar om vi alla län ska läsa och tolka förordningen. 6§ Punkt 3. "De resultat av kontrollorganets kontroller som har betydelse för bedömning av om den sökande har uppfyllt villkoren för ersättningen". Skriv i stället: resultatet från Kontrollorganet/Certifieringsorganets kontroller. Det kan annars tolkas som att lantbrukaren har möjlighet att neka eller bara ge de resultat denne tycker är relevanta. 7§ förtydliga: Dokumentationen ska sparas under det stödår som ansökan avser samt det efterföljande året. Allmänt råd till 8§ Grödan ska användas genom att till exempel skördas, betas eller tröskas med undantag för om de år där grödan inte har växt som den ska trots att gängse jordbruksmetoder har använts. Vall ska skördas och och/eller putsas för att hindra spridning av ogräs. 9§ Bra att definitionen breddas så att fler vallar kan ge ersättning i eko. Bra också att det står att vallarna kan betas! Det är ingen skillnad på 50 eller 49, båda kan betas och det är snarare bättre att beta en 49 än 50. Allmänt råd: det står slås, menas det inte skördas? 13§ och 15§ VAD ska dokumenteras? Vilka åtgärder? 14 § Ett mellanslag för mycket mellan nötodling och ska i början av meningen. 17 § Har inte samma skrivning som 13§ och 15 §. Borde stå likadant (inte "den som söker" utan "de år odlingen.."). 22§ 24§ 25§ Första och andra stycket borde kunna förenklas till ett stycke. Räcker inte det som står först? Kanske då med bara en mening som tillägg att det även gäller om lantbrukaren tidigare haft åtagande för ekodjur eller omstekodjur och sökt utbet för nöt? Dessutom benämns åtagandena fel i andra stycket. Det heter inte åtagande	Reglerna som är hänvisade till gäller endast ekologisk produktion. De regler som står i en hierarkiskt högre lagtext, som EU förordningarna är, ska inte skrivas ut i en föreskrift. 6§ Vi gör ingen ändring. Skrivningen betyder att stödmyndigheten får titta på de kontrollresultat de bedömer är nödvändiga. 7§ Ändrat enligt förslag. Allmänt råd till 8§ Vi har formulerat om det allmänna rådet. Allmänt råd till 9§ Vi gör ingen ändring. 13§ och 15§ De åtgärder som görs vid etablering och förnygring. 14§ Ändrat enligt förslag. 17§ Ändrat enligt förslag. 22§ och 24§ Första stycket handlar om vart de stödberättigande djuren ska ha redovisats för att ge ersättning. Andra stycket beskriver räkningsperiod. Sista stycket där det står om certifierad ekologisk produktion ändras enligt förslag. 25§ stycke ett och två handlar om mängden höns och stycke tre är perioden.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	för certifierad ekologisk produktion utan endast åtagande för ekologisk produktion och detsamma för omsteko. 23§ Kanske att det skulle nämnas något exempel på detta? Meningen "ett djur får endast..." kan man tolka som att ett djur endast kommer att kunna räknas på en anläggning under hela räkningsperioden även om djuret befinner sig på en annan anläggning del av räkningsperioden. Men det syftar väl på datum i detta fall. Borde det specificeras vad ett räkningstillfälle innebär? Meningen "den dag..." borde ändras till något liknande; Det datum ett djur rapporteras ut från en anläggning tillgodoräknas djuret den utrapporterande anläggningen. Ordet "utrapporterande" är avstavat, anses djuret tillhöra den ut rapporterade anläggningen. Det ska stå anläggningen inte produktionsplatsen 24 § Vad menas med villkorsperioden? Används inte i 22 §. Borde kunna strykas. 22§ och 24§ Det står ...Om det inte finns en ansökan om utbetalning för nötkreatur resp slaktvin...men i 25§ står det djurart i stället för värphöns och slaktkycklingar. Bör vara enhetligt! KU sid. 15 Texten till 19 § bör skrivas om så den stämmer bättre överens med vad som står i föreskriften - kravet om minsta antal djur finns inte kvar i föreskriften. Sid 15-16 20 § hållandeperioden i stället för räkningsperioden, det finns inte för får och get. Skriv lamm och killingar i stället för ungar! Sid. 16 22-23 §§ stämmer inte, eko har inte samma djurenhetsberäkning som komp. Komp ger ersättning för tjurar över 2 år vilket inte är tillåtet i eko. Det är inte ett genomsnitt av djurantal som lantbrukaren rapporterat till CDB utan de får ersättning för de djur som funnits på anläggningen under räkningsperioden, utifrån djurens ålder. Och utifrån hur mycket areal de har. Det ska inte stå produktionsplats utan anläggning. Inte djurhållare utan aktör. 24 § Det ska inte stå produktionsplats utan anläggning. Inte djurhållare utan aktör. Texten som inleds med "kravet på	23§ Samma ordalydelse som i dag. 24§ Ändrat enligt förslag. 22§ och 24§ Ändrat enligt förslag. KU Sid. 15 19§ Det står i föreskriften att lantbrukaren ska ha minst det antal som hen har sökt om. Sid 15-16 20§ Åtgärdat enligt förslag. Sid. 16, 22-23 §§ Sättet att räkna är det samma, men vilka djur (ålder och kön) man får ta med skiljer. 24§ Åtgärdat enligt förslag.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	att lantbrukaren endast.." stämmer inte för slaktsvin (2 meningar ska tas bort). Sid 17 26 § Fel laghänvisning. Det ska stå aktör inte djurhållare. Bilaga 1 sidan 29Längst ner till höger står att upprepat fel ger hävning av åtagandet, byt till ersättning uteblir. Det behövs förklaringar vad som avses med "vid stor omfattning uteblir ersättningen". Vad är stor omfattning? Även obetydlig, mindre, större omfattning. Paragraferna i första kolumnen verkar inte stämma – 7 8 §§ menar man eg. 8 §? 8–11 samma typ av avdrag? För frukt nöt och bär ska det vara 12, 14 och 16? Enbart 12 finns med i bilagan. 15 § känns inte logisk om inte både 13 och 17 är med också	Sid 17 26 § Lagt till den laghänvisningen som saknades. Om det var något annat som syftades till behövs det förtydligas. Åtgärdat enligt förslag. Bilaga 1 Hävning av åtagande ska ändras. Hjälp för att bedöma vad som är obetydlig, mindre och större omfattning kommer att finnas i rutinen. Det är gulmarkerat i förslaget till föreskriften och det innebär att vi ska uppdatera dem.

Länsstyrelserna i Jönköpings, Kalmars, Kronobergs respektive Östergötlands län	3 kap. 1§ Det är generellt svårt att förstå vad som menas med texten i paragrafen. Önskan är att förtydliga vad som menas, enligt rubriken går det att förstå att det finns ett krav på marktäckning, men det blir oerhört otydligt vilka kraven är Det saknas kapitel om gårdsstöd. Ett kapitel om gårdsstöd bör skrivas in innan 5 kap. Stöd till unga jordbrukare. Alla andra stöd har egna kapitel förutom gårdsstödet, vilket gör det lätt att missa att det finns regler som styr även detta stöd. Förslag är att man kan hänvisa till den förordning/föreskrift som skriver om 4 ha. 4 kap. Rubriken "Bestämmelser för alla villkor i alla ersättningsformer" motsägs av 1§ som bara säger att kapitlet gäller eko, klack och precision. Skriva om eller ta bort rubriken helt. 5 kap. 1§ punkt 3. Detta krav är olyckligt på det sätt att det utesluter unga som startar nya företag men som på grund av att de inte haft "rätt" utbildning inte har rätt till stödet. Risken är att unga lämpliga personer med framgångsrika lantbruksföretag utesluts från stödet. 6 kap. Har ålderskravet på 12 mån tagits bort? Det står inget om det i kapitlet och det finns heller ingen hänvisning till annan förordning/föreskrift om det kravet ska gälla även i denna period. 7 kap. Kraven för stödet blir otydliga då de försvinner i textmängden. Går det att lyfta fram dom genom att t.ex. sätta rubriker med "växtodlingsplan" och "markkartering"? Till exempel som man gjort i 3 kap. med miljöytor respektive marktäckning. Då blir det också tydligt vilka kraven är 8 kap. 8§ Det kan vara oklokt att ha olika datum för olika grödor. Det är redan problem för lantbrukare att förstå att man inte får bryta grödan förrän året efter. Nu ska dom dessutom hålla reda på olika grödor. Det är motsatsen till att förenkla stödreglerna. Risken finns att det blir än svårare för lantbrukarna att göra rätt. 10 kap 1§. Det är otydligt vad för undantag som kan göras n är det hänvisas till 2 kap. 3 §. De övriga undantagen i 6 § är tydligt uppdelade och beskrivna. Önskemål om att förtydliga vad för undantag man kan göra med hänvisning till 2 kap. 3 § . Bilaga 1 Villkorsavdrag Här finns stor risk för olika bedömningar n är man ska bedöma vart gränserna går för obetydlig-, mindre- och större omfattning. Både mellan länsstyrelser och handläggare. Det kan leda till att lantbrukare inte får den likabehandling som krävs. Problemet är densamma oavsett om det är en kontrollant eller handläggare som ska göra denna bedömning	3 kap. 1 § Vi har skrivit om paragraferna kring marktäckning efter samrådet. Om gårdsstöd: Vi har inga specifika regler för gårdsstödet att föreskriva. 4 kap. Vi ändrar rubriken. 5 kap. 1§ punkt 3. Kravet på lämplig utbildning/lämpliga yrkesfärdigheter är obligatoriskt enligt EU-förordningen. Definitionen kommer att fastställas i svensk förordning och regleras inte i Jordbruksverkets föreskrifter. Istället för lämplig utbildning kan man uppfylla kravet genom lämpliga yrkesfärdigheter. 6 kap. Stöd villkoret att djuren ska vara över 12 månader finns kvar men kommer att regleras i svensk förordning. 7 kap. Rubriker har lagts till 8 § Det behövs olika datum för olika delar av landet för att syftet med fånggrödan ska uppnås. Reglerna är samma som för tidigare programperiod. 10 kap. 1 § Det är upp till länsstyrelserna att bedöma vilka undantag som kan vara relevanta. Genom att ta upp exempel riskerar vi att begränsa handlingsutrymmet för att medge undantag. Bilaga 1. Det är viktigt att vi gör bra rutiner som underlättar bedömningen av villkorsavdrag.
---	--	---

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	"Aktiv lantbrukare" som ska återinföras kommande period och berör samtliga stöd i pelare 1- borde inte detta nämnas i föreskriften? 7 KAP. 1§ samt 8 KAP. 1§ 2§ Beklagligt att den strategiska planen begränsar ersättningarna till specifika områden. Ansvar att minska växtnärläcksage o.s.v. borde inte vara ett ansvar bara för de kustnära markerna. 9 kap 9§: Om vi har tolkat det rätt så framgår det av konsekvensanalysen att det finns utgångna vallar (grödkod 49) som kommer att godkännas medans andra vallar med samma grödkod inte kommer att godkännas vad gäller kravet, sikte på god skörd. Detta bör förtydligas i föreskriften. 9 kap, 12§: Korrigering i texten "plommonkörsbär" skall troligen vara "plommon/körsbär" och aprikos skall vara (prunus spp.) I konsekvensutredningen för 12 och 15 §§ i 9 kapitlet framgår det att det går att blanda bär respektive fruktsorter, men det framgår inte om det går att blanda bär och frukt på samma mark. Kan detta förtydligas? Sidan 2 av 28 i Konsekvensutredningen om grundvillkor: Slam: Vi undrar över nyttan att återinföra kontroll av dokumentation av slam i grundvillkoren. När dokumentation av slam fanns med i tvärvillkoren tidigare år upptäckte vi aldrig någon brist. Dokumentationen för slamspridning och mottaget slam är normalt sett mycket likartad och omfattande. Dessutom kontrolleras redan gödslingsnivåer och dokumentation över all mottagande och spridning av gödsel inom SMR 1 (Vnäring). Hållbar användning av växtskyddsmedel. Vad kommer detta innebära för grundvillkorskontrollen? Innebär denna kontroll någon förenkling för kontrollmyndigheten eller lantbrukaren? Den kontroll av växtskydd som redan görs inom tvärvillkoren är omfattande vad gäller villkor för spridningen samt dokumentation av spridningen. Så länge användningsvillkoren för växtskyddsmedlen uppfylls har vi svårt att se hur vi därutöver skulle kunna bedöma huruvida användningen är hållbar eller inte. Det finns ingen nytta med kontrollpunkter som inte konkret kan kontrolleras i dokumentation eller på plats. Allmänna synpunkter kring följder av förändringarna I konsekvensutredningen på sidan 2 står att kravet på märkning, journalföring och rapportering av djur samt kravet på anmälan om TSE- sjukdomar försvinner, samt att krav på dokumentation av slam och hållbar användning av växtskyddsmedel tillkommer. Vi tycker att	Det regleras redan i EU-förordningen, samt i svensk förordning. 7 KAP. 1§ samt 8 KAP. 1 De aktuella ersättningarna går att söka i det nitratkänsliga området. I det området ingår 75 procent av åkermarken i Sverige. Det är inte bara kustnära marker. I det nitratkänsliga området är problemen med näringsläcksage från åkermark större än i de skogsbygder och Norrland som ligger utanför nitratkänsligt område. Det är en fråga om att prioritera områden där åtgärderna är mest effektiva för att minska näringsläcksaget. 9 kap 9§ Vi behåller nuvarande lydelse. Det ska framgå i rutin hur handläggningen och bedömningen ska gå till. 9 kap 12§ Ändrat enligt förslag. Sidan 2 av 28 i Konsekvensutredningen om grundvillkor: Nya CAP har högre miljö- och klimatambitioner än innevarande stödperiod men förutsättningarna kan skilja sig åt mellan medlemsstaterna. Slam pekas ut som ett verksamhetskrav i EU-förordningen och regleras inte i Jordbruksverkets föreskrifter. Arbetet med att fastställa kontrollpunkter för detta grundvillkor pågår.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	det är bra att vissa krav tas bort. Vi har inga synpunkter på föreskriften i sig men ser en risk för dubbelarbete då delar av villkoren för det nya stödet för Precisionsodling redan kontrolleras i tvår/grundvillkoren. Vi antar att stöd villkoren inte går att kontrollera innan SAM-ansökan är inkommen. För grundvillkorskontrollens del måste dock kontroller kunna göras innan sista ansökningsdag för att utnyttja tiden då djuren är installerade under våren och när lantbrukarna har tid för en så stor kontroll på plats. Detta är även viktigt för att säkerställa kvaliteten i kontrollerna avseende djurskydd, livsmedel samt foder. Här krävs god planering så att areal- och grundvillkorskontrollerna inte kontrollerar samma saker vid flera tillfällen. Det är viktigt även för lantbrukarens skull så att hen inte måste visa samma dokumentation vid flera tillfällen.	Grundvillkorskontroller för djur ska även fortsättningsvis kunna göras under hela året. Vi håller med om att det är viktigt att samordna kontroller så långt som möjligt för att undvika att kontrollera samma sak två gånger.
Länsstyrelsen Stockholm	5 kap 1§ 3. Villkor att vara nystartad samt tidpunkt då villkoren för stödet ska vara uppfyllda Hänvisa till ansökansföreskriften vad som är lämplig utbildning och lämpliga yrkeserfarenheter. I ansökansföreskriften framgår vad som avses, annars blir det väldigt otydligt i den här paragrafen. I andra stycket. ” Om en annan juridisk person helt eller tillsammans med andra kontrollerar en juridisk person ska villkoren i första och andra stycket tillämpas på varje fysisk person som har kontroll över denna andra juridiska person.” Meningen är otydligt formulerad och bör förtydligas i stil med (...) kontrollerar en juridisk person som söker stöd (...) eller på annat sätt förtydliga vilken juridisk person som avses. 6 kap Nötkreatursstödet En paragraf bör läggas till där det framgår att man inte kan få ersättning om man har djurförbud. I dagsläget finns ingen juridisk grund för att inte stoppa utbetalningar till djurägare som innehar djur och söker ersättning trots att de har djurförbud. 8 kap Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage Vi föreslår att namnet på ersättning är Ersättning för kolinlagring och minskat kväveläckage.	5 kap 1§ 3. Villkor att vara nystartad samt tidpunkt då villkoren för stödet ska vara uppfyllda Vad som är lämplig utbildning och lämpliga yrkeserfarenheter kommer att regleras i svensk förordning. Ansökansföreskriften reglerar bara vilket underlag som ska skickas in i ansökan och vad underlaget ska styrka för uppgifter. Justerat enligt förslag. 6 kap Nötkreatursstödet Det finns inte med något stöd villkor om icke-djurförbud för nötkreatursstöd i Sveriges strategiska plan. Till skillnad från djurvälståndersättningarna är ett sådant villkor inte lika starkt kopplat till syftet med stödet. I de allra flesta fallen bör detta även vara självreglerande genom att den som har djurförbud inte ska ha några djur att söka för och om någon annan träder in som registrerad aktör så kan det bedömas som ett kringgående med konstlade förutsättningar. Det går också att besluta om grundvillkorsavdrag på grund av överträdelser av villkoren för djurskydd. 8 kap Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage Namnen har bestämts i den svenska strategiska planen. Vi bör dock se över hur vi kommunicerar med stödsökande och vilka namn vi använder då.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	Det blir onödigt omständigt att prata och skriva om ersättningen annars i manuell kommunikation med sökande kring stöden. 8 kap 5§ Hur får fång- eller mellangröda användas? Behöver det verkligen finnas ett förbud mot att beta mellangrödor och fånggrödor? Bete av mellangröda finns hos vissa lantbrukare och är ett sätt att utnyttja grödan på flera sätt. Behöver inte vara en motsättning med syftet att lagra in kol. Ett förbud minskar flexibiliteten och eventuellt anslutningsgraden till ersättningen. 9 kap Ersättning för ekologisk produktion. Regler för djurhållning Vi ifrågasätter att man inte längre kan använda betesmark i åtagande som grund för djurersättning. Vad är vinsten med att ändra? Endast administrativt? Eftersom vi haft bestämmelsen tidigare har vi utarbetat mallar för att beräkna, vilket gör att det inte är så tidskrävande. Förändringen drabbar ekoproducenter med hög andel naturbetesmarker negativt. Vi anser också att miljönyttan med att beta naturbetesmarker är högre än att beta gamla vallar. Vi ser inget negativt i att stödet anpassas så att fler marker kan ligga till grund för djurersättning. Dock ser vi att det kan utgöra ett pedagogiskt problem att kommunicera just vilka vallar som är ok och vilka som inte är det. Att marken har betesmarkskaraktär är en bedömning där tolkningarna nog kan bli lite olika. En paragraf bör läggas till där det framgår att man inte kan få ersättning om man har djurförbud. I dagsläget finns ingen juridisk grund för att inte stoppa utbetalningar till djurägare som innehar djur och söker ersättning trots att de har djurförbud.	5§ Det kan nog vara så att bete av mellangrödan inte behöver försämra effekten på kolinlagring om betet sker på ett lämpligt sätt. Jordbruksverket gör en kalkyl för uppkomna kostnader och förlorade intäkter för miljöersättningarna och dessa kalkyler är underlag till att bestämma ersättningsnivån. Om vi tillåter skörd eller bete på en areal där det går att söka ersättning för t.ex. mellangrödor och fånggrödor måste vi lägga in en intäkt i denna kalkylen. Vi har valt att inte lägga in någon intäkt för skörd eller bete i kalkylen för mellan- och fånggröda. Det sänker maxkalkylen och kan leda till en lägre ersättningsnivå för alla lantbrukare oavsett om man betar marken eller inte. 9 kap Ersättning för ekologisk produktion. Regler för djurhållning Beslutet att betesmarker inte längre ska vara berättigande till djurersättning är något som beslutats inom regeringskansliet. Motiv för att inte ha med betesmarkerna är: - Det finns inga egentliga merkostnader med att sköta en ekologisk betesmark jämfört med en konventionell. - Den generella betesmarkersättningen har höjts för alla lantbrukare. - Det handlar om en i sammanhanget begränsad areal. - Den koppling till ersättningen för betesmarker som har funnits har skapat administrativt krångel.
Länsstyrelsen Skåne	8 kap 1 § Förtydliga när det gäller vårbearbetning att ny gröda ska sås in året efter så att det inte söks vårbearbetning på vallar som bara ligger år efter år. 8 kap 2 § "Slåtter-, frö- eller betesvall eller bevuxen träda ska inte räknas som huvudgröda. Ändra ska till får så det blir samma formulering som i 1 §. 8 kap 9 § Här står högst 30 viktprocent baljväxter men på Jordbruksverkets hemsida står högst 25 viktprocent. https://jordbruksverket.se/stod/stod-till-jordbruket-ochlandsbygden-2023-2027/jordbrukarstod/1-ariga-miljo-ochklimatersattningar-2023-2027/ersattning-for-kolinlagring-ochminskat-kvavelackage 8 kap Förtydliga någonstans hur stöden får kombineras, kan söka både fånggröda och vårbearbetning eller mellangröda och vårbearbetning på samma skifte.	8 kap 1 §. Det framgår i 11 § i samma kapitel att en ny gröda ska sås in under året. Det gör att vallar måste brytas och sås om för att lantbrukarna ska kunna få stöd. 8 kap 2 § Ändrat efter förslaget. 8 kap 9 § Det ska vara 30 procent. Det står fel på hemsidan och det kommer justeras.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	Bilaga 1 VILLKORSAVDRAG Villkor 8 kap Ifrågasätter rimligheten i att ha avdrag för hela skiftet för vissa av villkorsfelen. Det är ganska vanligt förekommande med stora skiften som dessa stöd söks för, ibland kan ansökan omfatta 100 hektar eller mer men bara ett eller två skiften. Etableringen av fånggröda och mellangröda kan variera över fältet, bättre att kunna lägga avdrag på den yta som berörs i stället för att lägga avdraget på hela skiftet. Det samma gäller avdrag på grund av för tidig brytning på en liten yta som det till exempel har legat potatis- eller betstuka på eller körskador vid skörd av majs.	8 kap. Det framgår av regelverket att vissa kombinationer gå att göra på samma skifte. Det är viktigt att vara tydligt i information till stödsökande om hur stöd kan kombineras. Bilaga 1 VILLKORSAVDRAG Villkor Kap 8. Villkorsavdragen är en avvägning mellan en avskräckande effekt samt det specifika villkorets betydelse för ersättnings syfte
Länsstyrelsen i Örebro	Länsstyrelsen i Örebro föreslår att lantbrukare som uppfyllt villkoret för stödet unga lantbrukare tidigare år ska anses ha tillräcklig erfarenhet och kompetens också är berättigade att slutföra stödperioden under kommande programperiod. Nu står det att man ska ha erfarenhet motsvarande 12 månaders heltidsarbete. Om en ung lantbrukare har en halvtidssysselsättning utanför lantbruksföretaget så kräver ju ofta lantbruket mer än en deltidssats. Hur och vem ska avgöra om en ung lantbrukare har uppfyllt erfarenhetskravet eller inte? Är det Jordbruksverket som kommer ta beslut om de unga lantbrukarna uppfyller kravet eller kommer den uppgiften läggas på länsstyrelsen?	Att de nya kraven på utbildning/arbetslivserfarenhet gäller samtliga ansökningar från 2023 och framåt regleras på EU-nivå. Det är upp till länsstyrelsen att bedöma utifrån det underlag som kommer in om lantbrukaren uppfyller kompetenskravet eller inte. Ett arbetsgivarintyg ska exempelvis innehålla information om arbetsuppgifter och anställningsgrad. Kravet på utbildning/arbetslivserfarenhet som sådant kommer att regleras i svensk förordning. Förmodligen kommer definitionen av lämpliga yrkesfärdigheter innebära arbetslivserfarenhet inom jordbruks-, trädgårds- eller rennäring <u>motsvarande</u> minst 12 månaders heltidsarbete. Detta innebär att det kan vara t.ex. en halvtidsanställning under 24 månader.
Riksantikvarieämbetet	Sammanfattning Riksantikvarieämbetet tillstyrker i allt väsentligt Jordbruksverkets förslag, men vill särskilt lyfta betydelsen av att kulturmiljöer och värdefulla landskapselement inom betesmarker och slåtterängar hålls synliga. Synpunkter Sidan 10. Metod för bedömning enligt pro rata av betesmarker och slåtterängar 7 § För betesmarker och slåtterängar ska tillämpning av pro rata bedömning göras för följande element: Riksantikvarieämbetet vill betona vikten av att kulturmiljöer och värdefulla landskapselement inom betesmarker och slåtterängar ska hållas synliga. Det är därför viktigt att de inte ritas bort från blocken. Det förhindrar även att de faller utanför kontrollsystemet. Om de inte ingår i blocken, hamnar de snart utanför systemet helt med eller utan pro rata. Då kommer målen inte att uppnås för den strategiska planen (Bidra till att hejda förlusten av biologisk mångfald, stärka ekosystemen och bevara livsmiljöer och landskap) miljömålen eller Agenda 2030 och vi förlorar viktiga livsmiljöer för den biologiska mångfalden	Synpunkter Sidan 10. Pro rata-systemet används för att fler landskapselement naturligt ska ingå i blockarealen. Om vi inte använder oss av pro rata finns det stora risker att många av de landskapselement som riksantikvarieämbetet tar upp kan komma att försvinna som stödberättigad areal i blocken. Pro-rata borde alltså ses som en bra metod för att säkerställa att landskapselementen finns kvar i blocken och hålls öppna även i fortsättningen.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
Länsstyrelsen i Hallands län	Mycket refereras till strategiska planen vilket gör det svårt med synpunkter till föreskriften då den strategiska planen inte är klar. 2 kap 2 § Enligt konsekvensutredningen krävs fastställda definitioner för att inte riskera sanktioner för ej komplett strategisk plan. Länsstyrelsen anser dock att vissa definitioner behöver ses över: Djurenheter för ekologisk produktion; Kommer de förordningar som det hänvisas till att gälla även 2023 och framåt? Ekologisk produktion; Konstig hänvisning ".... i artikel 10 enligt artikel 3.1 ..." Jordbruksareal; Står i definitionen att det även benämns jordbruksmark. "Jordbruksmark" är tydligare och är ett känt begrepp sen tidigare. Det är också förvillande eftersom det enbart är i definitionen som det står jordbruksareal. I föreskriften i övrigt används begreppet jordbruksmark. Varför behöver definitionen finnas med när den inte används i föreskriften? Jordbruksverksamhet; Behöver alla detaljer stå med i första stycket av definitionen? T.ex. "mjölkning" är väl en del av djurhållning för animalieproduktion? "Skörd" står i både första och sista stycket. Permanent gräsmark; Första stycket i definitionen inleds med att det är åkermark. I sista meningen står det "Betesmarker och slåtterängar räknas som permanent gräsmark." I konsekvensutredningen ska betesmark och slåtterängar inte ingå i permanent gräsmark. Vad gäller? Andra stycket i definitionen börjar med "Åkermark som består av växtlighet av gräs eller annat örtartat foder" Definitionen för Gräs eller annat örtartat foder är "Alla örtartade växter som är vanliga i naturlig betesmark". Det är motsägelsefullt om dessa marker är åker eller betesmark.	Jordbruksareal. Vi behöver definiera begreppet jordbruksareal i föreskrifterna för att artikel 4 i förordning (eu) 2021/2115 säger att vi ska göra det. För att göra föreskriften mer lättförstådd använder vi jordbruksmark i löpande text. Jordbruksverksamhet: Vi har ändrat så att saker inte står dubbelt. Permanent gräsmark: Betesmarker och slåtterängar ska ingå i begreppet permanent gräsmark. Vi ändrar i konsekvensutredningen. Vi har även förtydligt definitionen. Tanken med att skriva som vi har gjort är att klassa alla gräs och örter som normalt sett finns på betesmarker och ängar som gräs och annat örtartat foder.
	2 kap 4§ Det står om minsta skiftesstorlek för Gårdsstöd och stöd för unga. Borde stå med vad som gäller för övriga stödformer som omfattas av denna föreskrift 3 kap 4§ respektive 6§ I sista styckena i respektive paragraf står det att trädan respektive fältkanten ska vara bevuxen med minst en pollen- eller nektarrik ört. I konsekvensutredningen står det om kravet på minst 3 örter. Vad gäller?	2 kap 4 § Det ska framgå av det stödspecifika regelverket för stöden i fråga. 3 kap 4 § respektive 6§ Det är minst en ört som ska gälla. Det står fel i konsekvensutredningen. Vi ändrar detta.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	3 kap 8§ Förslag till tydligare text i början av första meningen: "Växtskyddsmedel eller gödsel får inte användas på miljöytorna". 4 kap Allmänt råd till 3§ Punkt 6 är inte aktuell för de stödformer som omfattas av denna föreskrift 4 kap 5 och 6 §§ Dessa paragrafer är motsägelsefulla. Eftersom skiftets "värde" enligt 6§ begränsar villkorsavdraget blir det väl inte aktuellt med dubbelt avdrag enligt 5§? Det var diskussioner om detta vid framtagandet av Plantanmallarna för beräkning av avvikelser i kontroll av miljöersättningarna 2015-2022. Behöver stå tydligare i vilka fall 5§ kan användas. 6 kap 2§ Står inget om djur som har avvikelser under räkningsperioden. Förslaget kan tolkas som att djuren är stödberättigade om de är ok den 31 juli ansökansåret, dvs sent rapporterade djur är ok om rapporteringen gjorts senast 31 juli. I konsekvensutredningen står det: "Om djurhämtningen visar att djuret har avvikelser under den period det vistats hos stödsökande ska detta beaktas och kan inte rättas upp i efterhand". Detta måste framgå av föreskriften så det blir tydligt vad som gäller. 7 kap Vad menas med att växtodlingsplan, växtnäringsbalans mm ska vara tillgänglig för kontroll. Kontroll i handläggningen eller fältkontroll? 7 kap 10§ Innebär det att lantbrukaren ska köra upp höstsådd gröda? 8 kap 9§ Borde stå med om vilka grödor som får användas som mellangröda 8 kap 13 § Enligt förslaget till föreskrift är det tillåtet att använda växtskyddsmedel på skiften med sökt vårbearbetning. Konsekvensutredning är otydlig med detta, enligt den inledande texten till kap 8 är det tillåtet men i beskrivningen till 13 § är det ingen förändrings jämfört med innevarande programperiod. Vad gäller? 9 kap 6 § "Den sökande ska se till att information och handlingar "Innebär detta att lantbrukaren måste skicka in ett certifikat, det är möjligt för handläggande myndighet att ladda upp certifikaten från certifieringsorganen. 9 kap 9 § Tillägg till första stycket	Ändrat efter synpunkten. 4 kap 3 § Vi ändrar så att det står rätt. 5 § kan användas i alla fall då avdraget inte motsvarar hela ersättningen för skiftet. 6 kap 2§ Bestämmelser kring sanktioner vid avvikelser och vad som utgör en avvikelse kommer att regleras i svensk förordning. § har förtydligats genom en hänvisning till svensk förordning. Djur som rapporterats för sent under räkningsperioden är inte ok den 31 juli eftersom den typen av fel inte försvinner utan kommer att synas vid djurhämtningen per den 31 juli. Det räcker inte att djuret är ok på dagen den 31 juli, utan det är informationen för hela räkningsperioden i djurhämtningen per den 31 juli som är avgörande. § har förtydligats. 7 kap. Stödsökande ska kunna visa upp dokumenten för kontrollanten vid en kontroll i fält. 7 Kap. 10 § Ja, stödsökande kan behöva plöja höstsådda grödor runt brunnarna. 8 Kap. 8 § Det finns inga begränsningar på vilka grödor som får användas som mellangröda. 8 Kap 13 § Regeln är ändrad från nuvarande programperiod och det kommer att vara tillåtet med växtskyddsmedel på skiften som sökande har anmält till vårbearbetning i fortsättningen. Vi ändrar i konsekvensutredningen. 9kap 6§ Ja lantbrukaren ska tillhandha de dokument som behövs för att slutföra kontrollen. När det gäller certifikat kommer det att fungera som idag dvs att Ist kontrollerar i första hand mot databas (kontrollorganets hemsida), i en del fall kan lbr behöva skicka in en kopia på sitt certifikat.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	Bör stå med att vallen inte ger ersättning som gröda men ligger till grund för ersättning för djurhållning. 9 kap 9 § Bra att gamla vallar som börjat övergå till betesmark kan godkännas i eko. Länsstyrelsen anser dock att det är stor risk att det blir olika bedömningar när en vall är godkänd eller inte. I konsekvensutredningen står det om andra varianter av utgången vall. Den blir tydligare om texten "De flesta andra varianter av utgången vall i ekologisk produktion är inte odlad med sikte på god skörd och är därför inte godkända." står med som allmänt råd i föreskriften." 9 kap 22 § , 24 § Tredje stycket gäller väl för enbart stödår 2023. Stycket borde inledas med det. 9 kap 23 § , 24 § Sista stycket. Behövs mer info om vilka undantag som finns, t.ex. allmänt råd 10 kap 1 § Bör framgå i vilka fall det kan vara aktuellt med undantag från 2 kap 3 § som reglerar förfoganderätt? Det står inget om denna paragraf i konsekvensbeskrivningen. Bilaga 1 Det finns ingen information om upprepade fel. Vad gäller, se kommentar till 4 kap 5-6§§ Avslut av åtagande eko och lack. Det står inget om att pågående åtaganden ska avslutas i konsekvensbeskrivningen. Vad kommer gälla för de som har ett pågående åtagande i eko och lack men inte söker den nya ettåriga ersättningen.	Jordbruksverket skickar inga certifikat, men däremot ser vi till att uppgifter om anslutning tas in till Jorden så Ist kan kontrollera ansökan. 9 kap 9 § Det ska framgå i förordningen. 9 kap 22 § , 24 § Vi behåller nuvarande lydelse. Liknande lydelse finns i dag också. 9 kap 23 § , 24 § Sista stycket. Denna kommentar behöver förtydligas. Gäller kommentaren 9 kap 23 § och 24 § Sista stycket? Vart kommer 10 kap 1§ in? Bilaga 1 Pågående åtaganden för ekologisk produktion och minskat kväveläckage kommer att avslutas vid årsskiftet oavsett om lantbrukarna söker de nya ersättningsarna eller inte.
Naturskyddsföreningen	Naturskyddsföreningen välkomnar möjligheten att inkomma med synpunkter på föreskrifterna till strategisk plan 2023-2027. Givet att sista svarsdag infaller kort efter avslutade semestrar blir våra inspel begränsade. Vi noterar att förslagen till nya föreskrifter inte har hörtsammatt någon av de synpunkter beträffande utformning av jordbrukarstöden som Naturskyddsföreningen lämnat under hitintills genomförda konsultationer. Dessa inkluderar, men är inte begränsade till: • Möjligheten att få investeringsstöd för att anlägga våtmarker i syfte att minska klimatpåverkan. • Återinförsel av vallstödet, i syfte att bland annat öka inlagringen av kol. • Ett villkorande av nötkreatursstödet till djur som får komma ut på bete i syfte att stärka kopplingen mellan djurhållning och främjandet av biologisk mångfald Naturskyddsföreningen anser att dessa synpunkter är av fortsatt hög relevans för utformningen av jordbrukarstöd	Investeringsstöd är inte direktstöd som denna föreskrift berör. Den här frågan har utretts i samband med framtagnandet av Sveriges strategiska plan. Ett införande hade inneburit en betydande skärpning av stöd villkoren i jämförelse med innevarande stödperiod. Utredningen

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	för att stärka jordbrukets miljö- och klimatprestanda. Specifika synpunkter • Utbildningen som krävs för att vara berättigad till stöd för unga jordbrukare (5 kap 1§) bör även omfatta grundläggande moduler kring hållbarhet, ekosystemförvaltning och miljöpåverkan. Våra lantbrukare bär det direkta ansvaret för förvaltningen av många av våra ekosystem och relaterade naturnyttor. Grundläggande kunskaper om dessa system bör därför säkerställas i förberedande utbildningar. • Ersättning till ekologisk produktion (9 kap 18§): Att undanta betesmarker från underlag till ersättning för ekologisk produktion innebär minskat incitament för hållande av djur på den areal där djurhållningen ger absolut störst miljönytta genom att sköta de mest artrika naturtyperna i Sverige, och missgynnar samtidigt det ekologiska lantbruket då det innebär en total minskning av ersättningen för många djurhållare. Detta står i motsats till de mål som finns nationellt och inom EU, både vad gäller ökning av ekologiskt brukad areal och ökad areal hävdade betesmarker, då incitamenten i det nya regelverket snarare styr mot bete på åkermark. Naturskyddsföreningen anser att ersättning för ekologisk produktion även fortsatt ska kunna räkna in betesmarker i beräkningen. • Arter till miljöytor (Bilaga 3): Naturskyddsföreningen anser att de godkända arterna är bra, men att de allmänna namnen bör användas, såsom honungsfacelia istället för honungssört, oljerättika istället för oljerättiga.	landade i att detta inte ska utgöra stödvillkor och det finns därför inte med i Sveriges strategiska plan. Frågan om lämplig utbildning har utretts i samband med framtagandet av Sveriges strategiska plan, där fastställs lämplig utbildning som gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning. Definitionen kommer att regleras i svensk förordning. 9 kap 18§ Beslutet att betesmarker inte längre ska vara berättigande till djurersättning är något som beslutats inom regeringskansliet. Motiv för att inte ha med betesmarkerna är: - Det finns inga egentliga merkostnader med att sköta en ekologisk betesmark jämfört med en konventionell. - Den generella betesmarkersättningen har höjts för alla lantbrukare. - Det handlar om en i sammanhanget begränsad areal. - Den koppling till ersättningen för betesmarker som har funnits har skapat administrativt krångel. Ändrat i bilagan efter synpunkt.
Ekologiska lantbrukarna	8 kap. Ersättning för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage 7 § Ang godkänt utsäde vid sådd av fånggröda. Ekologiska Lantbrukarna undrar på vilka grunder maxgränsen om att högst 15 viktprocent av utsädesblandningen får utgöras av vallbaljväxter satts, samt om någon konsekvensanalys av hur detta påverkar ekoodlare har gjorts? Vi har fått oroliga frågor från medlemmar om detta, då baljväxter är viktiga för växtföljdseffekten i ekologiska växtföljder och intresset bland ekoodlare för mellangrödor och fånggrödor är stort, särskilt baljväxtriå sådana som kan ge högre kväveeffekt till efterföljande gröda. Vidare vill Ekologiska Lantbrukarna även lyfta frågan om det skulle gå att skriva in en regel om att länsstyrelsen kan medge undantag från kravet att inte skörda fång- och mellangröda vid svår torka? 9 kap. Ekologisk produktion	7 § Villkoret har funnits i den femåriga miljöersättningen till fånggrödor under hela denna programperiod. Syftet med miljöersättningen till fånggrödor är att minska kväveläckaget. För stor andel baljväxter som bearbetas ner på hösten riskerar att ge en sämre effekt på att minska kväveutlakningen. 9 kap. Ekologisk produktion

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	9 kap §9 Ekologiska Lantbrukarna emotsätter sig helt den ogrundade ändring som innebär att betesmarker inte ligger till grund för djurersättningen i ekologisk produktion. Detta förslag ligger kvar trots våra tidigare inspel om hur detta försvårar för ekogårdar med stor andel naturbetesmarker och leder till helt bakvända incitament jämfört med de miljö- och tillväxtmål som ersättningen förväntas bidra till. 30 procent av alla naturbetesmarker i Sverige betas av ekologiskt certifierade djur, en stor andel sett till fördelningen ekologiska idisslare (som är mellan 15–20 %). Ekologiska gårdar är alltså enormt viktiga för alla miljömål relaterade till naturbeten. Hela 93 % av alla KRAV-certifierade gårdar med idisslare hävdar naturbetesmarker. Med den nya föreslagna utformningen av ersättningen för ekologisk djurhållning blir stödutfallet för dessa sämre ju mer naturbeten de har. Det totala stödbeloppet påverkas markant, eftersom djurdelen av eko-ersättningen står för i genomsnitt ca 75 % av hela ersättningen för gårdar med nöt, lamm och mjölk (idisslare). Att plocka bort naturbetesmarkerna ur eko-ersättningen motverkar därför i stort den ekologiska produktionen, och skapar väsentligt mindre incitament för både omställning till ekologisk djurhållning som för befintliga ekogårdar att fortsätta med djurhållning på naturbetesmarker. Ekologisk produktion är i sig ett verktyg för att utveckla produktionsmetoder med högre djurvelfärd, mer bete och grovfoder och större biologisk mångfald - i linje med flera centrala miljömål, livsmedelsstrategins mål och EU:s Farm to fork och biodiversitetsstrategi. De historiskt stora höjningarna av ersättningsnivån till samtliga lantbrukare för hävd av naturbetesmarker som gjorts i den strategiska planen (miljöersättningen för betesmarker) är självklart välkomna. Men, i praktiken blir det inte några stärkta ersättningar till ekologiska gårdar när politiken samtidigt drar undan dessa marker ur eko-ersättningen. Incitamentsstrukturen blir nu snarare att ekologiska djurhållare med stor andel naturbeten ser över om det går att få till en större del av produktionen på åkermarksbete istället, eller att inte certifiera produktionen - med minskad ekoareal i Sverige som följd. Denna förändring kom sent i processen med strategisk plan och har inte tidigare remitteras eller stämmas av med branschen, och det finns en bred enighet om att det är en onödigt försvårande detalj.	Beslutet att betesmarker inte längre ska vara berättigande till djurersättning är något som beslutats inom regeringskansliet. Motiv för att inte ha med betesmarkerna är: - Det finns inga egentliga merkostnader med att sköta en ekologisk betesmark jämfört med en konventionell. - Den generella betesmarkersättningen har höjts för alla lantbrukare. - Det handlar om en i sammanhanget begränsad areal. - Den koppling till ersättningen för betesmarker som har funnits har skapat administrativt krångel.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	Det behöver inte innebära någon risk för förenkling av administrationen varken för myndigheter eller företag att ha kvar betesmarkerna som grund för djurtillägget för ekologisk produktion. Förslagsvis tas kopplingen till de femåriga åtagandena för betesmarksskötsel bort, och betesmarkerna räknas in som grund till ekodjurstödet på samma sätt om vallarealen görs idag. Vallodling ger inte eko-arealersättning, även om det också vore motiverat. Men vallen finns med i arealen som räknas in för att beräkna ersättningen till den ekologiska djurhållningen. Detta kräver inte koppling till något annat stöd (t.ex. femåriga åtaganden för vallodling) utan går att ha ändå. Exakt likadant skulle kunna göras med naturbetesmarkerna. Klassning av typ av mark finns i ajourhållningen hos Länsstyrelserna (blockdatabasen). Med andra ord kräver en inkludering av betesmarkerna i ersättningen till ekologisk djurhållning inga omfattande ändringar i IT-system eller kontrollrutiner jämfört med idag, utan skulle kunna göras med tydlig förenkling samtidigt som möjligheten att bedriva och utveckla konkurrenskraftig svensk ekologisk djurhållning bibehålls. Det framgår av konsekvensutredningen att kalkylen för ersättningen för ekologisk produktion görs om och att den extra ersättningen för betesmark försvinner och att dessa två faktorer skulle göra att det framöver kommer gå "att ta med fler marker som faktiskt är relevanta för eko i utbetalning". Det är inte helt tydligt varför detta gör att mer marker kan vara relevanta för utbetalning. Det är dock positivt för företag med omfattande djurhållning att fler vallar kan utgöra underlag för djurersättningen. Av konsekvensutredningen framgår också att om en lantbrukare t.ex. vill göra en ägoslagsändring så avslås den. Gäller detta också om lantbrukaren vill ta med marken i ett flerårigt åtagande för betesmarker? Det vore väldigt märkligt.	
Länsstyrelsen i Västerbotten	• 7 kap. Ersättning för precisionsjordbruk – planering 1§ Det är viktigt att det svenska lantbruket bli mer resurs- och klimateffektivt. Precisionsodling är ett verktyg som inte bara handlar om övergödning utan också om att insatta resurser utnyttjas effektivt. Länsstyrelsen menar därför att stödet bör utvidgas till att omfatta lantbruk i hela landet. • 9 kap. Ersättning för ekologisk produktion. 9§ Med den definition som finns i paragrafen för vad som är godkänd vall och särskilt med det tillägg som finns i det allmänna råd som är kopplat till 9§ anser	7 kap. Ersättningen går att söka i nitratkänsliga områden. I dessa områden ingår 75 procent av åkermarken i Sverige. I nitratkänsliga områden är problemen med näringsläckage från åkermark större än i de skogsbygder och Norrland som ligger utanför nitratkänsligt område. Det är en fråga om att prioritera områden där åtgärderna är mest effektiva för att minska näringsläckaget.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	länsstyrelsen att det blir svårt att vid fältkontroll bedöma och motivera för lantbrukaren vad som kan godkännas som vall. I den innevarande perioden är detta ett problem också när det gäller att skilja grödkod 49 från grödkod 50. Länsstyrelsen undrar också om grödkod 49 kommer att finnas kvar i kommande period. Det framgår såvitt vi kan se inte av samrådsunderlaget. • 10 kap. Övriga bestämmelser 1§ I det utsända materialet finns ingen definition av vilka särskilda skäl som skulle ge möjlighet till undantag för 2 kap 3 och 6 §§. Länsstyrelsen menar att detta måste förtydligas, till exempel med ett allmänt råd där de definieras.	9 kap. Ersättning för ekologisk produktion. Vi behåller nuvarande lydelse. Det ska framgå i rutin hur handläggningen och bedömningen ska gå till. 10 kap. 1 § Det är upp till länsstyrelserna att bedöma vilka undantag som kan vara relevanta. Genom att ta upp exempel riskerar vi att begränsa handlingsutrymmet för att medge undantag.
Länsstyrelsen i Västmanland	2 kap 1 § punkt 6. Det är ett långt och konstigt namn på ersättningen. Antingen kunde namnet förkortas motsvarande det som står på SJV's hemsida om de nya stöden; ersättning för kolinlagring och minskat kväveläckage. Eller så kunde man stoppa in ett "och för" i namnet; ersättning för mellangröda för kolinlagring och för fånggröda och vårbearbetning för minskat kväveläckage. 2 kap 6 § punkt 3. Undantaget från aktivitetskrav bör endast gälla de betesmarker i ett åtagande där den sökande aktivt angett att man vill utnyttja ett betesfritt år. Med den skrivningen uppnår vi fortfarande den miljönytta som ibland behövs på mycket hårt betade marker utan att lantbrukaren drabbas så hårt ekonomiskt. För de betesmarker där vi vid en fältkontroll upptäcker att marken inte betats under året får idag ut gårdsstödet ändå. Detta pga regeln om att marker endast måste betas vartannat år. Det är mycket svårt att förklara för skattebetalare. 5 kap 1 § punkt 3. Vad är en lämplig utbildning? Vem avgör det?	2 Kap 1 §. Namnen har bestämts genom Sveriges strategiska plan och det är inget vi kan påverka genom föreskrifterna. 2 Kap 6 § Tanken är att regeln ska fungera så som ni beskriver den. 5 kap 1 § punkt 3. Definitionen av lämplig utbildning kommer att regleras i svensk förordning. I Sveriges strategiska plan anges detta som gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning. Bedömningen kommer att behöva göras av länsstyrelsen utifrån det underlag som ska bifogas till SAM-ansökan.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	7 kap 3 §: varför finns undantag första året? En växtodlingsplan är ett levande dokument under hela året. 7 kap 5 §: varför finns undantag första året? Det är ju redan idag ett tvärvillkorsvillkor att det ska finnas en växtnäringsbalans. 7 kap 8 §: om flytgödsel används i företaget ska minst en stallgödselanalys göras per år. Detta är något helt nytt, varför finns inget undantag första året här? 7 kap 9 §: Varför ska brunnar markeras med en flagga? Bättre att i samband med ansökan i SAM Internet markera i kartan var brunnarna finns och ange antalet brunnar på skiftet. Vad betyder texten "eller motsvarande markering", kan man ange några exempel? 7 kap 11§: I nuvarande skrivning verkar det som att det går att kombinera precisionsstödet med anpassade skyddszoner i de fall det INTE finns någon dräneringsbrunn (=normalfallet) eller om dräneringsbrunnen ligger på en "vanlig" skyddszon. Ska det vara så? Kan man söka stöd för precisionsjordbruk på ett skifte med skyddszon? 8 kap § 4: Vad betyder att uppkomsten ska vara "tillräcklig"? Dessa svårtolkade begrepp ställer till det vid fältkontroll och medför en stor risk för subjektiva bedömningar som är rättsosäkra. Bättre att skriva att skriva att fånggrödan ska vara väl etablerad så att miljönytta finns. Helt onödigt att skriva om att hänsyn ska tas (=undantag) vid dåliga förutsättningar (väderlek) – den möjligheten till lättnader i villkorsavdragen finns redan i 4 kap § 3 (allmänna råd). 8 kap 5 § "Fånggrödan eller mellangrödan får inte övergå i huvudgröda". Hur följer vi upp detta? 8 kap 9§ Finns det inga regler för vilka grödor man får ha som mellangröda? 8 kap 13 § Gödselmedel får spridas tidigast den 1 januari. Ska det inte vara 1 mars?	7 kap 3 § Undantaget behövs för att ge lantbrukarna möjlighet att färdigställa sina markkarteringar. 7 kap 5 § Samma svar som ovan. 7 kap 8 § Stallgödselanalysen bedöms inte ha något beroende emot övriga dokumentationskrav. 7 kap 9 § Vi har gjort om denna regel efter samrådet och kräver ingen markering av brunnarna längre. 7 kap 11 § Ja, det stämmer. 8 Kap 4 § Vi har tidigare använt etablering för att förklara uppkomsten. En etablering är de samlade insatserna som skapar förutsättningar för en uppkomst av grödan. Det ska kontrolleras att det finns en fång/mellangröda och därför är uppkomsten ett mer korrekt ordval som inte ska kunna tolkas på flera olika sätt. Vad som anses vara "tillräckligt" kommer kalibreras med länsstyrelserna. 8 Kap 5 § Det bör följas upp via kontroller. 8 Kap 9 § Nej, alla grödor är tillåtna så länge de uppfyller syftet med stödet. 8 kap 13 § Formuleringen kan vara förvirrande. Vi ändrar efter förslag. 9 kap 6 § punkt 3 Det kommer framgå av rutinen. Vårt mål är att rutinen kommer att vara tydlig så att ni kan få hjälp i handläggningen.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	9 kap 6 § punkt 3. När är det aktuellt att ta del av kontrollorganets kontroller? När företaget är uttaget till kontroll eller kan det även vara i handläggningen? 9 kap allmänt råd till 9 § - Det är mycket bra att även äldre vallar med fodervärde blir ersättningsberättigade för ekologisk produktion. Även smakliga smalbladiga gräs och örter som betas eller skördas är viktiga grödor i den ekologiska produktionen. 9 kap 18 § "Det är endast åkermark som är certifierad för ekologisk produktion som ska användas vid beräkningen av ersättningen för ekologisk produktion". Betesmark producerar även den foder till djuren sommartid och bör kunna lånas in som tidigare. 9 kap 23 § "Under förutsättning att det inte beror på lantbrukaren kan länsstyrelsen medge att ett djur som inte är anmält till CDB får räknas, om det finns särskilda skäl". Finns det något exempel på när det skulle finnas särskilda skäl? 9 kap 24§ " Under förutsättning att det inte beror på lantbrukaren kan länsstyrelsen medge att ett djur som inte är anmält till Jordbruksverkets slaktregister får räknas, om det finns särskilda skäl". När skulle detta vara aktuellt och hur ska det kontrolleras?	9 kap 18 § Beslutet att betesmarker inte längre ska vara berättigande till djurersättning är något som beslutats inom regeringskansliet. Motiv för att inte ha med betesmarkerna är: - Det finns inga egentliga merkostnader med att sköta en ekologisk betesmark jämfört med en konventionell. - Den generella betesmarksersättningen har höjts för alla lantbrukare. - Det handlar om en i sammanhanget begränsad areal. - Den koppling till ersättningen för betesmarker som har funnits har skapat administrativt krångel. 9 kap 23 § Det är en bedömning från fall till fall. 9 kap 24§ Det kommer framgå av rutinen. Vårt mål är att rutinen kommer att vara tydlig så att ni kan få hjälp i handläggningen.
Länsstyrelsen i Dalarnas län	4 Kap 4§ Ett bra förtydligande! 5 Kap. Stycke ett och två tycks innehålla samma text. 5 Kap. De två sista styckena behöver förtydligas: Är det "en annan juridisk person" eller "en juridisk person" som har någon som söker stödet till unga?? 5 Kap. Förtydliga att det inte går att söka stöd för unga om det företag som grundar sin ansökan om stöd till unga byter företagsform. 6 Kap. Var regleras vilken ålder det ska vara på de stödberättigade djuren? 6 Kap. 2§ Vad händer efter den 31 juli för djur med avvikelser i rapportering eller identifiering? Var regleras det?	5 Kap. Stycke ett handlar om krav för att betraktas som nystartad och stycke två om tidpunkt för när villkoren för ålder, ansvarig och kompetens ska vara uppfyllda. 5 Kap. Förtydligat i det näst sista stycket att även de som är unga i den andra juridiska personen (som kontrollerar den juridiska person som söker stödet) måste uppfylla kraven. I det sista sist stycket benämns endast en juridisk person, så där krävs inget förtydligande. 5 Kap. Oklart vad ni menar med att "grunda sin ansökan om stöd till unga", men det är tillåtet att fortsätta att söka stödet om det finns år kvar och det endast rör sig om en ändring av företagsform. 6 Kap. Det kommer att regleras i svensk förordning. 6 Kap. 2§ De blir stödberättigande nästa stödår om avvikelserna är åtgärdade senast 31 juli och det inte blir några fler avvikelser efter det inom räkningsperioden. Att kraven på identifiering och registrering av

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	8 Kap. Namnet på ersättningsformen är för långt. Kan det inte räcka med Ersättning för kolinlagring och minskat kväveläckage? 8 Kap eller 1 Kap Kan begreppen mellangröda och fånggröda definieras, ev i Kap 1? Svårt att förstå en väsentliga skillnaden. 8 Kap 3§ Regleringen om att man ska så vid en tidpunkt och på ett sådant sätt att mellangrödan lagrar in kol är märklig. Hur gör man för att INTE lagra in kol? 8 Kap 11 § punkt 3 Bra att allt framgår direkt i paragrafen istället för att hänvisa till annat ställe (som det var i 2015:25) 9 Kap. 7 § Sista stycket "Lantbrukare" har på två ställen inte blivit utbytt till "den sökande" 9 Kap. 19 § samt 22-26§§ "Lantbrukare" har på flera ställen inte blivit utbytt till "den sökande" 9 Kap 23 §, första stycket "Produktionsplats" har inte blivit utbytt till "anläggning". 9 Kap 23 §, sista stycket Hur kan ett djur inte vara anmält (rapporterat?) till CDB utan att det beror på den sökande? 9 Kap 23-24§§, sista stycket Vad menas med särskilda skäl? Det borde vara högre detaljeringsgrad om detta i föreskriften än i förordningen	djur ska vara uppfyllda före ett visst datum (31 juli), regleras i EU-förordningen. 8 kap. Namnen är bestämda i den svenska strategiska planen. 8 kap. Mellangröda definieras genom sitt syfte. Se 8 kap. 3 §. Vad som räknas som fånggröda anges i 8 kap. 7 §. 8 kap 3 § Om lantbrukaren sår in grödan för sent på hösten kan det hända att den inte etableras nog för att lagra in kol till exempel. 9 Kap. 7 § Sista stycket Åtgärdat enligt förslag. 9 Kap. 19 § samt 22-26§§ Åtgärdat enligt förslag. 9 Kap 23 §, sista stycket Det är en bedömning från fall till fall. 9 Kap 23-24§§, Det kommer framgå av rutinen. Vårt mål är att rutinen kommer att vara tydlig så att ni kan få hjälp i handläggningen.
Länsstyrelsen i Uppsala län	2 kap 2 § betesmarker och slåtterängar. "Myrmark som är bevuxen med gräs, halvgräs, fräken och örter och som används, eller kan användas till slåtter, räknas inte som slåtteräng om den ligger i Norrbottens, Västerbottens eller Jämtlands län". Den här formuleringen innebär att myrmark enligt ovan är OK som slåtteräng i resterande län, är det verkligen avsikten? 4§ minsta skiftesstorlek Ska minsta skiftesstorlek endast gälla gård och ung men inte de andra arealbaserade stöden?	2 kap 2 § Ja, det är avsikten. 4 § De andra stöden har stödspecifika minsta skiftesstorlekar.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	6§ punkt 3 aktivitetskrav på jordbruksmark Behöver sökande ange i ansökan att denne söker betesfritt år för att kunna få gårdsstöd? Som det är nu finns det en del som söker utbetalning för bete fast de inte betat marken. Det blir en avvikelse på betesstödet men de får fortfarande utbetalt för gårdsstödet. Borde det inte vara samma hantering både för bete och för gård. Det blir inkonsekvent att betala ut pengar när vi har konstaterat en avvikelse. 3 kap 3§ miljötor Vad gäller ifall lantbrukaren vill så in gröda på sin träda? Exempelvis för vilt?	6 § Så länge de anger det och får godkänt för det i miljöersättningen behöver de inte ange det i ansökan för gårdsstöd. 3 kap 3 § miljötor Det är ok att så in en blandning av grödor för vilt på en träda så länge det är uppenbart att syftet med grödan inte är till för produktion.
Länsstyrelsen i Västra Götaland	1 KAP. GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER 4 § För att stöd ska lämnas för gårdsstödet och stödet till unga jordbrukare ska ett jordbruksskifte vara minst 0,10 hektar. Våra synpunkter: Behöver förtydligas om det är samma krav för ersättningen för precissionsjordbrukplanering, ersättningen för mellangröda för kolinlagring, fånggröda och värbearbetning för minskat kväveläckage och ersättningen för ekologisk produktion. Gäller även för dessa stöd att ett jordbrukarskifte ska vara minst 0,1ha samt att det finns ett undantag? Eller blir det en 1000kr gräns istället, så som det var i denna programperiod? 6 § Jordbruksmarken ska vara synbart påverkad... Våra synpunkter: Gällande betesuppehåll på marker med miljöersättning bete. Man har ändrat texten lite jämfört med hur den ser ut idag, men det framgår inte tydligt att lantbrukaren måste begära betesuppehåll för att få undandrag från aktivitetskravet. Som det fungerat idag så får lantbrukare godkänt i gårdsstödet men underkänt i betesmarkers ersättningen när de sökt utbetalning enligt åtagandet men inte genomfört en aktivitet. I den kommande programperioden vill vi att lantbrukaren måste ha begärt betesuppehåll för miljöersättningen i sin ansökan på skiftet för att kunna bli godkänd i aktivitetskravet i gård (när ingen aktivitet blivit utförd). Är helt ologiskt att få godkänt i ett stöd utan att ha begärt betesuppehåll. Vi är frågande till om den skrivning som finns i förslag till föreskrift gör att vi verkligen kan ställa krav på en begäran i SAM-ansökan gällande betesuppehåll för aktivitetskravet i gårdsstödet. Om man täppt till detta kryphål via annan föreskrift eller förordning behöver det beskrivas bättre i konsekvensutredningen	4 § Övriga stöd har stödspecifika minsta skiftesstorlekar. Alla direktstöd måste ha minst 4 ha jordbruksmark i ansökan för att kunna få utbetalt stöd. 1000 kr-gränsen försvinner för stöden som blir direktstöd i nästa programperiod. 6 § tanken med ändringen är att endast de som har fått betesuppehåll i miljöersättningen kan ha ett betesfritt år och ändå få utbetalt gårdsstöd i fortsättningen.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	3 KAP. GOD JORDBRUKSHÄVD OCH GODA MILJÖFÖRHÅLLANDEN 3 § Som träda räknas åkermark som... och 7 § Som gröngödslingsgröda räknas åkermark... Våra synpunkter: Trädan och gröngödslingsgröda behöver brytas senast den 1 juli före höstöljeväxter. Vi ställer oss mycket positivt till ändringen som gäller permanent gräsmark och miljötytor (EFA nuvarande programperiod) Lantbrukarna kommer inte längre behöver plöja upp dem för att kunna ange den som miljöyta. Finns även andra mindre justeringar som varit ett problem denna programperiod som man rättat till i denna förskrift vilket är bra 4 KAP. SKALA FÖR AVDRAG PÅ GRUND AV VILLKORSFEL 4 § Stödmyndigheten ska bedöma om den sökande har upprepat ett fel... Våra synpunkter: Punkt 1. Felet konstaterades det år som villkoret senast kontrollerades, och Punkt 4. Felet återkommer eller har inte åtgärdats inom strategisk plan 2023-2027, säger emot varandra. Det behöver förtydligas om ett upprepat fel gäller vid två efterföljande kontroller (dvs att det har hänt när villkoret senast kontrollerades, och nu igen vid aktuell kontroll), eller om det räcker att det har hänt två gånger under aktuell programperiod (dvs inom strategisk plan 2023-2027) för att det ska räknas som ett upprepat fel. 5 § Om den sökande har upprepat ett villkorsfel enligt 4 §... Våra synpunkter: Behöver förtydligas (här eller i bilaga 1, eller under 6§) : hur ska man göra om ett villkorsfel leder till 100% avdrag enligt bilaga 1, och är ett upprepat fel? Ska avdraget vara 200% eller ska inte avdraget vara större än årets utbetalning av ersättning för det aktuella skiftet (dvs max 100%) ? 7 KAP. ERSÄTTNING FÖR PRECISIONSJORDBRUK – PLANERING 2 § Sökande ska upprätta en växtodlingsplan... till och med 8 § Om flytgödsel används.. Våra synpunkter: Gällande alla dokument som ska vara 'tillgängligt för kontroll' innan ett visst datum. Betyder det att dessa inte behöver skickas in i samband med SAM-ansökan och enbart kontrolleras vid fältkontroll? I §19 i Förslag till ansökansföreskrifter skrivs att det är 'Information om tidpunkten för upprättandet av växtodlingsplan, markkartering, växtnärbalans samt	Kap 3. 7 § Vi har i det förberedande arbetet med strategisk plan föreslagit att trädan ska ligga till åtminstone den 15 juli i dessa fall. Det utgår ifrån att vi fick kritik för att vi hade ett för kort datum som träda ska finnas som EFA under denna programperiod. Effekten som trädar har för biologisk mångfald ökar ju längre den ligger och vi måste kunna påvisa en sådan effekt för de miljötytor vi har föreslagit. 4 § Det gäller för två av varandra efterföljande kontroller och vi anser att det framgår av förslaget till föreskrifter. 5 § Som det framgår av 6 § ska inte avdraget vara större än årets utbetalning av ersättning för det aktuella skiftet. 2 § Dokumenten behöver inte skickas in i samband med SAM-ansökan utan ska endast vara tillgängliga att visa upp vid kontroll.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	stallgödselanalys om flytgödsel används i jordbruksföretaget.', som ska lämnas vid ansökan. I så fall ställer vi oss positivt till att det inte är ett krav att alla dokument ska skickas in och göras administrativa kontroller på för att anses vara en godkänd ansökan. Den administrativa bördan skulle öka markant 4 § Den sökande ska upprätta en växtnärbalans på gårdsnivå och all åkermark ska ingå... Våra synpunkter: För gårdar med mark i både nitratkänsliga områden och icke nitratkänsliga – kommer växtnärbalans krävas för all mark på gården eller bara för den del som är klassat som nitratkänsliga områden? 9 § Alla dräneringsbrunnar på ett skifte som är omgivna av åkermark... Våra synpunkter: Dräneringsbrunnarna ska vara markerade med en flagga eller liknande, men i högväxande gröda som majs kan det bli svårt för en kontrollant att lokalisera dräneringsbrunnarna även om de är märkta. Det är positivt att lantbrukaren i SAM-ansökan på skiftesnivå ska ange antalet brunnar, men vi kommer fortfarande behöva säkerställa att antalet stämmer och i högväxande gröda kommer detta vara en tidskrävande utmaning. 8 KAP. ERSÄTTNING FÖR MELLANGRÖDA FÖR KOLINLAGRING, FÅNGGRÖDA OCH VÅRBEARBETNING FÖR MINSKAT KVÄVELÄCKAGE 5 § Sökande får inte använda fång- eller mellangrödan för slätter, bete, foder... och 11 § Punkt 3. marken sås med huvudgröda eller vall senast den 30 juni året efter... Våra synpunkter: Vi vill ifrågasätta och påminna om svårigheten kring kontrollerbarheten/handläggningen av villkor som ska uppfyllas ÅRET EFTER själva ansökansåret. I denna programperiod har det inte funnits en sanktionsskala eller kontrollpunkt mot §5, vilket har lagts till nu i Bilaga 1 och är bra (nu ska även kontrollprotokollet och avdragsmallen anpassas). I kommande programperiod kommer det vara ännu svårare att göra villkoren tillämpningsbara utifrån kontroll- och handläggningssynpunkt. Då kontroll alltid utförs på årets ansökan kan det aldrig tas hänsyn till vad som ansöktes året innan, då det blir ett ettårigt stöd och inte ett åtagande. Ska detta vid fältkontroll hanteras som en 'sen efterkontroll' av årets ansökan och göras 30 juni året efter? Kommer vi invänta utbetalning till dess, det vill säga till efter 30 juni efter? Kommer det finnas en kontrollpunkt i Jorden för administrativa kontroller av det villkoret?	4 § Det kommer att gälla för hela gården i dessa fall. 9 § Vi har tagit bort kravet på att markera brunnarna efter samrådet. 5 § Vi är medvetna om att det är svårt att kontrollera det här villkoret. Utbetalningarna kommer att ske under ansökningsåret även om villkoret inte är färdigkontrollerat.

Samrådssinstans	Synpunkter	Jordbruksverkets kommentarer
	11 § Punkt 3. marken sås med huvudgröda eller vall senast den 30 juni året efter... Våra synpunkter: Den punkten behöver förtydligas : ska det vara en ny huvudgröda som sås innan den 30 juni? Ska grödan som sås innan den 30 juni betraktas som nyetablerad? Som det är formulerat just nu kan man då anse att det är t. ex. godkänt att direktså in vallfrö i en redan etablerad vall (stödså)... 9 KAP. ERSÄTTNING FÖR EKOLOGISK PRODUKTION 8 § För att ge rätt till utbetalning av ersättning ska grödan odlas med sikte på god skörd och för det syfte som grödan har redovisats för i SAM-ansökan. Våra synpunkter: Saknas två saker, utifrån bla förslagen från Jordbruksverkets arbetsgrupp för ersättningen för ekologisk produktion: 1. Formulering att även gröngödsling berättigar till ersättning för ekologisk produktion. Från Programtexten: 'Grödan ska odlas med sikte på god skörd eller som gröngödsling' 2. Formulering om att för insektspollinerande grödor (bla oljeväxter, åkerbönor, klöverfrö samt frukt & bär) ska även mindre remsor med insektsgynnande blommor räknas in som stödberättigande areal 9 § Vallen är godkänd som gröda om växterna som täcker marken... och 18 § Det är endast åkermark som är certifierad för ekologisk produktion... Våra synpunkter: Vi ställer oss mycket positivt till förslaget att även äldre produktiva vallar (som betas eller slås) kommer att ligga till grund för djurtilläggsarealen. För att detta ska fungera i våra system och vid kontroll måste det finnas möjlighet för brukaren att ange i SAM-internet vilka vallar som ingår i årets ansökan om ersättning för ekologisk produktion. Vi har i dagsläget ett fel i Jorden som gör att ALLA vallar (även dessa som är konventionella) ligger automatiskt till grund för djurtilläggsarealen. Detta har skapat problem vid utbetalningar på del-ekogårdar och svårigheter vid kontroll (utredning parallellodling, ej tydlig åtskild ekomark mot konventionell mark osv.). Alternativt så borde brukaren kunna ange att hen är heleko eller deleko i SAM-internet	11 § Det ska vara en ny gröda som sås in. Att stödså i en redan etablerad vall räknas inte som nyetablerad. 9 kap 8§ Gröngödsling fanns med i arbetsgruppens förslag på grund av att enligt uppdraget från regeringskansliet skulle vi ta fram förslag på eko-ersättning till gröngödsling eller vall, men RK ändrade sig i ett senare skede och ville inte ha in gröngödsling i ekostödet. I SP står det: • Grödan odlas med sikte på god skörd och den ska sköras. • Grödan ska odlas för att användas till foder, livsmedel, industriändamål, energiproduktion eller utsäde Angående blomremsorna har vi i TFG för eko och komp beslutat att arbetsgruppens förslag om blomremsor inte ska användas, pga att vi såg bekymmer med att få till en praktiskt fungerande tillämpning och att nyttan inte var tillräckligt stor för att prioritera detta. 9§ Vi tar med oss synpunkten.